

JOB

ਯੱਜੂਬ

ਭੂਮਿਕਾ

ਯੱਜੂਬ ਦੀ ਖੁਸ਼ਤਰ ਇੱਕ ਭਲੇ ਵਿਯਕਤੀ ਨਾਲ ਬੀਤੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਖਰਸਤੁਤ ਰਚੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਡਾਢੀ ਬਿਯਤਾ ਦਾ ਮਾਹਮਣਾ ਰਚਨਾ ਯਿਯਾ । ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਯਕਾਲ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਸੰਯਤੀ ਦਾ ਨਾਮ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਯਾਥ ਇੱਕ ਘਿਣਾਉਣੇ ਰੋਗ ਦਾ ਸਿਰਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੇਖਕ ਰਾਵਿਕ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੱਜੂਬ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੀ ਇਨਹਾਂ ਬਿਯਤਾਂ ਦੇ ਵਿਖੇ ਕੀ ਖਰਤੀਉਂਤਰ ਹੈ । ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਖਰਮੇਸੁਰ ਯਾਥਣੇ ਯਾਥ ਨੂੰ ਯੱਜੂਬ ਉੱਤੇ ਖਰਗਟ ਰਚਦਾ ਹੈ; ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਵਿਗਰ ਇਸ ਤਰਕ-ਵਿਤਰਕ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕੇਂਦਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ।

ਯੱਜੂਬ ਦੇ ਮਿੱਤਰ ਉਸ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਖਰਖਰਾਗਤ ਯਾਰਮਿਕ ਸੈਲੀ ਵਿੱਚ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਯੱਜੂਬ ਦੇ ਮਿੱਤਰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਖਰਮੇਸੁਰ ਹਮੇਸਾਂ ਭਲਿਯਾਈ ਨੂੰ ਯਸੀਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੁਰਿਯਾਈ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਯੱਜੂਬ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਹੋ ਯਰਬ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਯਾਥ ਕੀਤਾ ਹੈ । ਖਰ ਯੱਜੂਬ ਲਈ ਇਹ ਗੱਲ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਿੱਧੀ ਹੈ, ਉਹ ਯਜਿਹੇ ਕਠੋਰ ਦੰਡ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਭਲਾ ਅਤੇ ਖਰਮੀ ਵਿਯਕਤੀ ਸੀ । ਖਰ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਯਾ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਖਰਮੇਸੁਰ ਕਿਵੇਂ ਉਸ ਵਰਗੇ ਮਨੁੱਖ ਨਾਲ ਯੈਨੀ ਬੁਰਾਇਯਾ ਹੋਣ ਦੇ ਰਿਗਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਬੇਬੰਫ਼ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । ਯੱਜੂਬ ਦਾ ਵਿਸਵਾਸ ਟੁੱਟਦਾ ਨਹੀਂ, ਖਰ ਉਹ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਖਰਮੀ ਠਹਿਰਣ ਅਤੇ ਭਲੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਰੂਥ ਵਿੱਚ ਯਾਥਣੇ ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖਰਾਥਤ ਰਚਨ ਲਈ ਲਾਲਸਾ ਰਚਦਾ ਹੈ ।

ਖਰਮੇਸੁਰ ਯੱਜੂਬ ਦੇ ਖਰਸਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਉੱਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਖਰ ਯਾਥਣੀ ਈਸਵਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਬੁੱਧ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਵਿਕ ਚਿੱਤਰ ਖਰਸਤੁਤ ਰਚਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਯਯੀਨ ਰਚਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਦੇ ਵਿਸਵਾਸ ਦਾ ਖਰਤੀਉਂਤਰ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । ਤਦ ਯੱਜੂਬ ਨਿਮਰਤਾ ਖੁਰਵਕ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਇੱਕਮਾਤਰ ਬੁੱਧਵਾਨ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਦੇ

ਰੂਘ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਆਪਣੇ ਬੇ-ਲਗਾਮ ਅਤੇ ਕ੍ਰੋਧਿਤ ਹੋ ਕੇ ਆਖੇ ਹੋਏ ਸਬਦਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ।

ਇਸ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦਾ ਆਖਰੀ ਹਿੱਸਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਂਜੂਬ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਆਪਣੀ ਖਿਛਲੀ ਅਵਸਥਾ ਪਰਾਪਤ ਹੋਏ, ਮਗੋਂ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਹੋ ਗਿਆ । ਪਰਮੇਸੁਰ ਐਂਜੂਬ ਦੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਝਿੜਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਐਂਜੂਬ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਸਨ । ਸਿਰਫ ਐਂਜੂਬ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਗਾਨ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਪਰਮ ਉਸ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ।

ਰੂਘ-ਚੋਖਾ

ਪ੍ਰਮਤਾਵਨਾ 1:1-2:13

ਐਂਜੂਬ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਿੱਤਰ 3:1-31:40

ਐਂਜੂਬ ਦੀ ਸਿਰਾਇਤ 3:1-26

ਪਹਿਲੀ ਗੱਲਬਾਤ 4:1-14:22

ਦੂਜੀ ਗੱਲਬਾਤ 15:1-21:34

ਤੀਜੀ ਗੱਲਬਾਤ 22:1-27:23

ਬੁਧ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤਾ 28:1-28

ਐਂਜੂਬ ਦਾ ਆਖਰੀ ਕਥਨ 29:1-31:40

ਅਲੀਗੁ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ 32:1-37:24

ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਐਂਜੂਬ ਨੂੰ ਉੱਤਰ 38:1-42:6

ਸਮਾਪਤੀ 42:7-17

ਐਂਜੂਬ ਦਾ ਡਾਢੀ ਪਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਖੈਣਾ

੧ ਉਸ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਐਂਜੂਬ ਨਾਮ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਤੇ ਖਰਾ ਮਨੁੱਖ ਸੀ, ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਅਤੇ ਬਦੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ । ੨ ਉਹ ਦੇ ਸੱਤ ਖੁੱਤਰ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਧੀਆਂ ਸਨ । ੩ ਉਹ ਦੇ ਕੋਲ ਸੱਤ ਹਜ਼ਾਰ ਭੇਡਾਂ, ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਉਠ, ਖੰਜ ਮੈਂ ਜੋੜੀ ਬਲਦ ਅਤੇ ਖੰਜ ਮੈਂ ਗਯੀਆਂ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੇ ਨੌਕਰ-ਚਾਰਕ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਖੁਰਬ ਦੇਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਯਠਵਾਨ ਮਨੁੱਖ ਸੀ । ੪ ਉਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਵਾਰੋ-ਵਾਰੀ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਵਤ ਕਰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਤਿੰਨਾਂ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਸੱਦਾ ਭੇਜਦੇ ਸਨ । ੫ ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਾਵਤ ਦੇ ਦਿਨ ਬੀਤ ਜਾਂਦੇ ਤਦ ਐਂਜੂਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ

ਮੱਦ ਲੈਂਦਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਰਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਵੇਰੇ ਹੀ ਉੱਠ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਮ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਸੀ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਯੱਯੂਬ ਆਖਦਾ ਸੀ ਕਿਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਮੇਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਖਾਧ ਰੀਤਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਆਖਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਫਿਟਕਾਰਿਆ ਹੋਵੇ । ਯੱਯੂਬ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ।

੬ ਇੱਕ ਦਿਨ ਅਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਦੂਤ ਆਏ ਤਾਂ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਆਖਣੇ ਆਖ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰ ਕਰਨ, ਤਦ ਸੈਤਾਨ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆਇਆ । ੭ ਤਦ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਸੈਤਾਨ ਨੂੰ ਖੁੰਢਿਆ, “ਤੂੰ ਕਿੱਥੋਂ ਆਇਆ ਹੈਂ?” ਸੈਤਾਨ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦੇ ਕੇ ਆਖਿਆ, “ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਖੁੰਮ ਫਿਰ ਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਇੱਧਰ-ਉੱਧਰ ਫਿਰਦਾ ਆਇਆ ਹਾਂ ।” ੮ ਤਦ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਸੈਤਾਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਕੀ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਦਾਸ ਯੱਯੂਬ ਬਾਰੇ ਆਖਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਰੀਤਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੀ ਯਰਤੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦੇ ਵਰਗਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ? ਉਹ ਖਰਾ ਅਤੇ ਨੇਕ ਮਨੁੱਖ ਹੈ ਜੋ ਖਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਅਤੇ ਬੁਰਿਆਈ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ।” ੯ ਤਦ ਸੈਤਾਨ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦੇ ਕੇ ਆਖਿਆ, “ਕੀ ਯੱਯੂਬ ਖਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਲਾਭ ਦੇ ਡਰਦਾ ਹੈ । ੧੦ ਕੀ ਤੂੰ ਉਸ ਦੇ, ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਅਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਵਾੜ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ? ਤੂੰ ਉਸ ਦੇ ਗੱਥ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਬਰਕਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਮੈਂ ਉਸ ਦੀ ਯਨ-ਮੰਧਤੀ ਸਾਰੇ ਦੰਮ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਗਈ ਹੈ । ੧੧ ਜ਼ਰਾ ਤੂੰ ਆਖਣਾ ਗੱਥ ਤਾਂ ਵਧਾ ਅਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਉਸ ਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਛੂਹ, ਤਾਂ ਉਹ ਤੇਰੇ ਮੂੰਹ ਉੱਤੇ ਤੇਰੀ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰੇਗਾ ।” ੧੨ ਤਦ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਸੈਤਾਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਵੇਖ, ਉਸ ਦਾ ਸਭ ਕੁਝ ਤੇਰੇ ਗੱਥ ਵਿੱਚ ਹੈ । ਸਿਰਫ ਉਸ ਨੂੰ ਗੱਥ ਨਾ ਲਾਵੀਂ ।” ਤਦ ਸੈਤਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੋਂ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ।

ਯੱਯੂਬ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਮੰਧਤੀ ਦਾ ਨਾਮ

੧੩ ਫਿਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਅਤੇ ਧੀਆਂ ਆਖਣੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਦੇ ਘਰ ਖਾਦੇ ਅਤੇ ਮੈਯ ਧੀਦੇ ਸਨ । ੧੪ ਤਦ ਇੱਕ ਦੂਤ ਯੱਯੂਬ ਕੋਲ ਆਇਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਬਲਦ ਗਲੀਂ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਗਧੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਚਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ । ੧੫ ਸਭਾ ਨਗਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹ ਕੇ ਲੈ ਗਏ ਅਤੇ ਜੁਆਨਾਂ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰ ਦੀ ਧਾਰ ਨਾਲ ਵੱਢ ਦਿੱਤਾ ! ਮੈਂ ਹੀ ਇਕੱਲਾ ਬਚ ਕੇ ਨਿਕਲਿਆ ਹਾਂ, ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਾਂ ।” ੧੬ ਉਹ ਅਜੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਅੱਗ ਅਰਾਸ ਤੋਂ ਉਤਰੀ । ਉਸ ਨਾਲ ਭੇਡਾਂ ਅਤੇ ਜੁਆਨ ਭਸਮ

ਹੋ ਗਏ ! ਮੈਂ ਹੀ ਇਕੱਲਾ ਬਚ ਨਿਕਲਿਆ ਹਾਂ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਾਂ ।” ੧੭ ਉਹ ਆਜੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਕਮਦੀ ਤਿੰਨ ਟੋਲੀਆਂ ਬਣਾ ਕੇ ਉਠਾ ਉੱਤੇ ਆ ਪਏ ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹ ਕੇ ਲੈ ਗਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਜੁਆਨਾਂ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰ ਦੀ ਧਾਰ ਨਾਲ ਵੱਢ ਦਿੱਤਾ ! ਮੈਂ ਹੀ ਇਕੱਲਾ ਬਚ ਗਿਆ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਾਂ ।” ੧੮ ਉਹ ਵੀ ਆਜੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਹੀ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਖਣ ਲੱਗਾ, “ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰ ਅਤੇ ਧੀਆਂ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਦੇ ਘਰ ਖਾਂਦੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਘੀ ਖੀਂਦੇ ਸਨ, ੧੯ ਤਦ ਵੇਖੋ, ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਹਵਾ ਜੰਗਲ ਵੱਲੋਂ ਆਈ ਅਤੇ ਘਰ ਦੇ ਚੌਂਗਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਉੱਤੇ ਟੱਕਰ ਮਾਰੀ ਕਿ ਉਹ ਘਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੁਆਨਾਂ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਮਰ ਗਏ ! ਮੈਂ ਹੀ ਇਕੱਲਾ ਬਚ ਨਿਕਲਿਆ ਹਾਂ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਾਂ ।”

੨੦ ਤਦ ਯੱਯੂਬ ਉੱਠਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾੜੇ, ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਖੁਨਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਕੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ । ੨੧ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਪੇਟ ਤੋਂ ਨੰਗਾ ਆਇਆ ਅਤੇ ਨੰਗਾ ਹੀ ਮੁੜ ਜਾਂਵਾਂਗਾ, ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਲੈ ਲਿਆ, ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਨਾਮ ਮੁਬਾਰਕ ਹੋਵੇ ।”

੨੨ ਇਹਨਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਯੱਯੂਬ ਨੇ ਧਾਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉੱਤੇ ਬੇਸਮਝੀ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ।

੨

ਸੈਤਾਨ ਦਾ ਯੱਯੂਬ ਦੇ ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ

੧ ਆਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇੱਕ ਦਿਨ ਫਿਰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਦੂਤ ਆਏ ਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਹਾਜ਼ਰ ਕਰਨ, ਤਦ ਸੈਤਾਨ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਹਾਜ਼ਰ ਕਰੇ । ੨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਸੈਤਾਨ ਨੂੰ ਖੁਫ਼ਿਆ, “ਤੂੰ ਕਿੱਥੋਂ ਆਇਆ ਹੈ ?” ਸੈਤਾਨ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦੇ ਕੇ ਆਖਿਆ, “ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਖੁੰਮ ਫਿਰ ਕੇ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇੱਧਰ-ਉੱਧਰ ਖੁੰਮਦਾ ਆਇਆ ਹਾਂ ।” ੩ ਤਦ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਸੈਤਾਨ ਨੂੰ ਖੁਫ਼ਿਆ, “ਕੀ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਦਾਸ ਯੱਯੂਬ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉੱ ਜੋ ਮਾਰੀ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦੇ ਵਰਗਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ । ਉਹ ਖਰਾ ਅਤੇ ਨੇਕ ਮਨੁੱਖ ਹੈ, ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਅਤੇ ਬੁਰਿਆਈ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਉਕਸਾਇਆ ਕਿ ਮੈਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਸ ਕਰਾਂ, ਧਰ ਫਿਰ ਵੀ ਯੱਜ ਤੱਕ ਉਹ ਆਪਣੀ ਖਰਿਆਈ ਵਿੱਚ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ।” ੪ ਸੈਤਾਨ ਨੇ

ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦੇ ਰੇ ਆਖਿਆ, “ਖੱਲ ਦੇ ਬਦਲੇ ਖੱਲ, ਮਗੋਂ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣਾ ਮਭ ਰੁਝ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਦੇਵੇਗਾ । ੫ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਵਧਾ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਹੱਡੀ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਮ ਨੂੰ ਛੂਹ ਤਾਂ ਉਹ ਤੇਰੇ ਮੂੰਹ ਉੱਤੇ ਤੇਰੀ ਨਿੰਦਿਆ ਰਹੇਗਾ ।” ੬ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੈਤਾਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਵੇਖ, ਉਹ ਤੇਰੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਪਰਾਣਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਈ ਰੱਖੀਂ ।”

੭ ਉਦ ਮੈਤਾਨ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਯੱਗੋਂ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਆਤੇ ਯੱਯੂਬ ਨੂੰ ਧੈਰ ਦੀ ਤਲੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਿਰ ਦੀ ਖੋਪੜੀ ਤੱਕ ਬੁਰੇ ਫੋੜਿਆਂ ਨਾਲ ਮਾਰਿਆ । ੮ ਉਦ ਯੱਯੂਬ ਨੇ ਇੱਕ ਠੀਕਰਾ ਲਿਆ ਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਖੁਰਕੇ ਆਤੇ ਸੁਆਗ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਗਿਆ । ੯ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਰੀ ਤੂੰ ਆਜੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਖਰਿਆਈ ਵਿੱਚ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ? ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰ ਆਤੇ ਮਰ ਜਾ !”

੧੦ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੂੰ ਇੱਕ ਮੁਰਖ ਇਮਤਰੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈਂ ! ਰੀ ਆਸੀਂ ਚੰਗਾ-ਚੰਗਾ ਤਾਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੋਲੋਂ ਲਈਏ ਆਤੇ ਬੁਰਾ ਨਾ ਲਈਏ ?” ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਯੱਯੂਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪਾਪ ਨਾ ਕੀਤਾ ।

ਯੱਯੂਬ ਦੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦਾ ਆਉਣਾ

੧੧ ਜਦ ਯੱਯੂਬ ਦੇ ਤਿੰਨਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੇ ਆਰਥਾਤ ਆਲੀਫ਼ਜ਼ ਤੇਮਾਨੀ, ਬਿਲਦਦ ਸੂਹੀ ਆਤੇ ਸੋਫਰ ਨਯਮਾਤੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੀ ਬਿਪਤਾ ਦੀ ਖਬਰ ਸੁਣੀ, ਜਿਹੜੀ ਉਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਆ ਪਈ ਸੀ, ਉਦ ਉਹ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਮਲਾਹ ਕਰਕੇ ਆਏ ਆਪਣੇ ਥਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲੇ ਆਤੇ ਟਿਕੱਟੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਹ ਦਾ ਦੁੱਖ ਵੰਡਾਉਣ ਆਤੇ ਉਹ ਨੂੰ ਦਿਲਾਸਾ ਦੇਣ । ੧੨ ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੂਰ ਤੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਯੱਥਾਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਵੇਖਿਆ ਆਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾ ਪਛਾਣ ਸਕੇ, ਉਦ ਉਹ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਰੋਣ ਲੱਗ ਪਏ ਆਤੇ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾੜ ਲਏ ਆਤੇ ਆਰਾਮ ਵੱਲ ਉਡਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਸੁਆਗ ਪਾਈ । ੧੩ ਉਹ ਸੱਤ ਦਿਨ ਆਤੇ ਸੱਤ ਰਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਰਹੇ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਦੀ ਖੀੜ ਡਾਢੀ ਸੀ ।

੩

ਯੱਯੂਬ ਦਾ ਆਪਣੇ ਧੈਰਾ ਹੋਣ ਦੇ ਦਿਨ ਨੂੰ ਫਿਟਰਾਰਨਾ

੧ ਇਹ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਯੱਯੂਬ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਆਪਣੇ ਜੰਮਣ ਦੇ ਦਿਨ ਨੂੰ ਸਰਾਪ ਦਿੱਤਾ । ੨ ਆਤੇ ਯੱਯੂਬ ਆਪਣੇ ਲੱਗਾ,

੩ “ਨਾਮ ਹੋਵੇ ਉਹ ਦਿਨ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਜੰਮਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਰਾਤ ਜਦੋਂ ਰਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਬੱਚਾ ਗਰਭ ਵਿੱਚ ਖਿਆ ! ੪ ਉਹ ਦਿਨ ਹਨੇਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਯਰਮੇਸੁਰ ਉੱਥੋਂ ਉਹ ਦੀ ਮਾਰ ਨਾ ਲਵੇ, ਨਾ ਉਸ ਉੱਤੇ ਚਾਨਣ ਚਮਕੇ ! ੫ ਹਨੇਰਾ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਮਾਯਾ ਉਹ ਨੂੰ ਆਖਣਾ ਲੈਣ, ਉਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਬੱਦਲ ਛਾਇਆ ਰਹੇ, ਦਿਨ ਦਾ ਹਨੇਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਡਰਾਵੇ ! ੬ ਘੁੱਧ ਹਨੇਰਾ ਉਹ ਨੂੰ ਆ ਫੜ੍ਹੇ, ਉਹ ਮਾਲ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੰਦ ਨਾ ਮਨਾਵੇ, ਅਤੇ ਨਾ ਉਹ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਆਵੇ ! ੭ ਵੇਖੋ, ਉਹ ਰਾਤ ਬਾਂਝ ਰਹਿ ਜਾਵੇ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜੈਰਾਰੇ ਦੀ ਗੂੰਜ ਸੁਣਾਈ ਨਾ ਦੇਵੇ ! ੮ ਦਿਨ ਨੂੰ ਫਿਟਕਾਰਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਲਿਵਯਾਖਾਨ ਨੂੰ ਛੇੜਨ ਵਿੱਚ ਨਿਖੁੰਨ ਗਠ, ਉਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਫਿਟਕਾਰਣ ! ੯ ਉਹ ਦੇ ਸਾਮ ਦੇ ਤਾਰੇ ਵਾਲੇ ਹੋ ਜਾਣ, ਉਹ ਚਾਨਣ ਨੂੰ ਉਡੀਕੇ ਯਰ ਉਹ ਹੋਵੇ ਨਾ, ਉਹ ਸਵੇਰ ਦੀਆਂ ਰਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਵੇਖੇ, ੧੦ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਨੇ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਦੀ ਕੁੱਖ ਨੂੰ ਬੰਦ ਨਾ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਨਾ ਕਸਟ ਨੂੰ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਛੁਪਾਇਆ !

੧੧ ਮੈਂ ਕੁੱਖ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਮਰ ਗਿਆ, ਖੋਟ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲਦਿਆਂ ਹੀ ਮੈਂ ਘੁਰਾਣ ਕਿਉਂ ਨਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ? ੧੨ ਗੋਡਿਆਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿਉਂ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਦੁੱਖੀਆਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਉੱਥੇ ਮਰਿਆ ? ੧੩ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਗੁਣ ਮੈਂ ਚੈਨ ਨਾਲ ਖਿਆ ਗੁੰਦਾ, ਮੈਂ ਸੁੱਤਾ ਗੁੰਦਾ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਅਰਾਮ ਮਿਲਦਾ, ੧੪ ਮੈਂ ਯਰਤੀ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਿਆਂ ਅਤੇ ਗਰਮਾਂ ਨਾਲ ਗੁੰਦਾ, ਜਿਹੜੇ ਆਖਣੇ ਲਈ ਕਬਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸਾਰਦੇ ਗਠ, ੧੫ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਕੁਮਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੁੰਦਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਸੋਨਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਚਾਂਦੀ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਸੀ । ੧੬ ਜਾਂ ਮੈਂ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਜੰਮੇ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਵਾਂਗੂੰ ਗੁੰਦਾ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਂਗੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚਾਨਣਾ ਕਦੀ ਵੇਖਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ । ੧੭ ਉੱਥੇ ਦੁਸਟ ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਤੋਂ ਹੁੱਕ ਜਾਂਦੇ ਗਠ, ਉੱਥੇ ਬੱਚੇ-ਮਾਂਦੇ ਅਰਾਮ ਖਾਉਂਦੇ ਗਠ । ੧੮ ਬੰਦੀ ਇੱਕਠੇ ਹੋ ਕੇ ਸਾਂਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਗਠ, ਉਹ ਦਰੋਗੇ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦੇ । ੧੯ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਸਾਰੇ ਉੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਗਠ, ਅਤੇ ਦਾਸ ਆਖਣੇ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਅਜ਼ਾਦ ਹੋ ।

੨੦ ਦੁਖਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਚਾਨਣ ਅਤੇ ਉਦਾਸ ਮਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? ੨੧ ਜਿਹੜੇ ਮੌਤ ਨੂੰ ਉਡੀਕਦੇ ਗਠ ਯਰ ਉਹ ਆਉਂਦੀ ਨਹੀਂ, ਜਿਹੜੇ ਦੱਬੇ ਹੋਏ ਖਜਾਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਹ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਦੇ ਗਠ, ੨੨ ਜਿਹੜੇ ਵਧੇਰੇ ਅਨੰਦ ਗੁੰਦੇ, ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਉਂਦੇ ਗਠ, ਜਦ ਉਹ ਕਬਰ ਨੂੰ ਖਾ ਲੈਂਦੇ ਗਠ, ੨੩ ਉਸ ਯੁਰਖ ਨੂੰ ਵੀ ਚਾਨਣ ਕਿਉਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਰਾਗ ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਚੁਫੇਰੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਵਾੜ ਲਾਈ ਹੋਈ ਹੈ ? ੨੪ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਮੋਟੀ ਖਾਣ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਮੇਰੇ ਹਾਉਂਕੇ ਨਿੱਕਲਦੇ ਗਠ, ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਵਿਰਲਾਧ ਖਾਣੀ ਵਾਂਗੂੰ ਵਗਦਾ

ਜੈ । ੨੫ ਜਿਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਮੈਂ ਡਰਦਾ ਹਾਂ, ਉਹ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਆ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਤੋਂ ਮੈਂ ਭੈ ਖਾਂਦਾ ਹਾਂ ਉਹ ਵੀ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ । ੨੬ ਨਾ ਮੈਨੂੰ ਸੁੱਖ ਹੈ, ਨਾ ਚੈਨ, ਨਾ ਅਰਾਮ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਬੇਚੈਨੀ ਹੀ ਬੇਚੈਨੀ ਹੈ ।”

੪

ਯਹਿਲੀ ਗੱਲਬਾਤ (4:1-14:22)

ਅਲੀਫਜ਼ ਦਾ ਤੁਰ

੧ ਤਦ ਅਲੀਫਜ਼ ਤੇਮਾਨੀ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦੇ ਕੇ ਆਖਿਆ, ੨ “ਜੇ ਕੋਈ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਦਲੇਰੀ ਕਰੇ, ਤਾਂ ਵੀ ਤੂੰ ਬੁਰਾ ਮੰਨੇਗਾ? ਯਰ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਕੋਈ ਆਖਣੇ ਆਖ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ? ੩ ਵੇਖ, ਤੂੰ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਇਆ, ਅਤੇ ਢਿੱਲੇ ਗੱਬਾਂ ਨੂੰ ਤੂੰ ਤਕੜਾ ਕੀਤਾ । ੪ ਤੇਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੇ ਡਗਮਗਾਉਂਦੇ ਨੂੰ ਬੰਮਿਹਿਆ, ਅਤੇ ਤੂੰ ਕੰਬਦੇ ਗੋਡਿਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ, ੫ ਯਰ ਗੁਣ ਬਿਧਤਾ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਆ ਪਈ ਅਤੇ ਤੂੰ ਨਿਰਾਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈਂ, ਉਹ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਛੁਹਿਆ ਅਤੇ ਤੂੰ ਅਬਰਾ ਉੱਠਿਆ । ੬ ਭਲਾ, ਯਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਡਰ ਤੇਰਾ ਆਮਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਰਾਗਾਂ ਦੀ ਖਰਿਆਈ ਤੇਰੀ ਆਮ ਨਹੀਂ?”

੭ ਇਸ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ, ਕੀ ਕੋਈ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਕਦੇ ਨਾਮ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਨੇਕ ਜਨ ਕਦੇ ਮਿਟਾਏ ਗਏ? ੮ ਮੇਰੇ ਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਜੋ ਯਾਥਾ ਅਤੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਬੀਜ ਬੀਜਦੇ ਹਨ, ਉਹੋ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਢਦੇ ਹਨ । ੯ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਸਾਹ ਨਾਲ ਉਹ ਨਾਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ, ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਕਰੋਧ ਦੇ ਬੁੱਲੇ ਨਾਲ ਉਹ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ੧੦ ਬੱਬਰ ਮੋਰ ਦਾ ਗੱਜਣਾ ਅਤੇ ਘਾਤਰ ਮੋਰ ਦੀ ਦਗੜਨਾ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੁਆਨ ਮੋਰਾਂ ਦੇ ਦੰਦ ਭੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ੧੧ ਬੁੱਢਾ ਮੋਰ ਸਿਰਾਰ ਦੀ ਝੜ ਕਾਰਨ ਨਾਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੋਰਨੀ ਦੇ ਬੱਚੇ ਖਿੰਡ-ਯੁੰਡ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।

੧੨ ਇੱਕ ਗੱਲ ਚੋਰੀ-ਛੁੱਧੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਯਹੁੰਚਾਈ ਗਈ, ਅਤੇ ਉਹ ਦੀ ਭਣਕ ਮੇਰੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਈ, ੧੩ ਰਾਤ ਦੇ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਦ ਭਾਰੀ ਨੀਂਦ ਮਨੁੱਖਾਂ ਉੱਤੇ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ੧੪ ਡਰ ਅਤੇ ਕਾਂਠਾ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਆ ਪਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਗਿਲਾ ਦਿੱਤਾ! ੧੫ ਇੱਕ ਰੂਹ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹ ਅੱਗੋਂ ਦੀ ਲੰਘੀ, ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਲੁਈਂ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋ ਗਈ! ੧੬ ਉਹ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋ ਗਈ ਯਰ ਮੈਂ ਉਹ ਦੀ ਸਕਲ ਯਛਾਣ ਨਾ ਸਕਿਆ, ਕੋਈ ਰੂਧ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਸੀ, ਯਹਿਲਾਂ ਖਾਮੋਸੀ ਰਹੀ, ਫੇਰ ਮੈਂ ਇੱਕ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ । ੧੭ ਕੀ ਨਾਮਵਾਨ ਮਨੁੱਖ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਯਰਮੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੀ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ? ੧੮ ਵੇਖ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕਾਂ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ, ੧੯ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਕੀ ਹਨ

ਜਿਹੜੇ ਰੱਚੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨੀਂਹਾਂ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਖਤਰੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੀਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ੨੦ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਉਹ ਟੁੱਕੜੇ-ਟੁੱਕੜੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਉਹ ਸਦਾ ਲਈ ਨਾਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ੨੧ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੰਬੂ ਦਾ ਕਿੱਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਖੁੱਟਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ? ਉਹ ਬੁੱਧ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।”

੫

੧ “ਜ਼ਰਾ ਧੁਕਾਰ ਕੇ ਵੇਖ, ਕੀ ਕੋਈ ਜੋ ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦੇਵੇਗਾ ! ਜਾਂ ਖਵਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤੂੰ ਕਿਸ ਦੇ ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਕਰੇਂਗਾ ? ੨ ਕੁੜ੍ਹਨਾ ਤਾਂ ਮੁਰਖ ਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਲਣ ਭੋਲਿਆਂ-ਭਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਦੀ ਹੈ । ੩ ਮੈਂ ਮੁਰਖ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹ ਫੜ੍ਹਦੇ ਵੇਖਿਆ ਹੈ, ਧਰ ਅਚਾਨਕ ਮੈਂ ਉਹ ਦੇ ਨਿਵਾਸ-ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਫਿਟਕਾਰਿਆ । ੪ ਉਹ ਦੇ ਬੱਚੇ ਸੁੱਖਿਆ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹਨ, ਅਤੇ ਫਾਟਕ ਵਿੱਚ ਮਿੱਥੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਛੁਡਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ੫ ਮੁਰਖਾਂ ਦੀ ਫਸਲ ਭੁੱਖੇ ਲੋਕ ਖਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਮਗੋਂ ਕੰਡਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਕੱਢ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਧਿਆਮਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲ-ਧਨ ਨੂੰ ਫਾਹੀ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ੬ ਦੁੱਖ ਤਾਂ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਨਿੱਕਲਦਾ, ਨਾ ਕਮਟ ਭੂਮੀ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਗਦਾ ਹੈ, ੭ ਜਿਵੇਂ ਚਿੰਗਿਆੜੇ ਉਤਾਹਾਂ ਉੱਡਦੇ ਹਨ, ਤਿਵੇਂ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਕਮਟ ਭੋਗਣ ਲਈ ਹੀ ਜੰਮਦਾ ਹੈ ।

੮ ਧਰ ਮੈਂ ਤਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਖੋਜੀ ਰਹਾਂਗਾ, ਅਤੇ ਆਖਣਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦੇਵਾਂਗਾ, ੯ ਜਿਹੜਾ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਅਥਾਹ ਕੰਮ ਅਤੇ ਅਣਗਿਣਤ ਅਚਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ, ੧੦ ਜਿਹੜਾ ਮੀਂਹ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਖਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਖੇਤਾਂ ਉੱਤੇ ਖਾਣੀ ਵਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ, ੧੧ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਨੀਵਿਆਂ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਮਾਤਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਚਾਈ ਤੇ ਧਰੁੱਚਾ ਕੇ ਬਚਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ੧੨ ਉਹ ਚਲਾਕਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਅਰਥ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ । ੧੩ ਉਹ ਬੁੱਧਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਚਤੁਰਾਈ ਵਿੱਚ ਫਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਛਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਮਲਾਹ ਛੇਤੀ ਮਿਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ੧੪ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਹਨੇਰਾ ਛਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੁਖਿਰ ਨੂੰ ਉਹ ਸ਼ਾਤ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟੋਹਿੰਦੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ । ੧੫ ਧਰ ਉਹ ਕੰਗਾਲਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਤੋਂ ਅਤੇ ਤਰੜੇ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ । ੧੬ ਇਸ ਕਾਰਨ ਗਰੀਬ ਲਈ ਆਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਦਕਾਰਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

੧੭ ਵੇਖ, ਧੰਨ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਬਰਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਦੀ ਤਾੜ ਨੂੰ ਤੁੱਛ ਨਾ ਜਾਣ । ੧੮ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹੀ ਖਾਟਿਲ

ਰਦਾ, ਅਤੇ ਫੇਰ ਖੱਟੀ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੀ ਸੱਟ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੇਰ ਉਹ ਦੇ ਹੱਥ ਚੰਗਾ ਵੀ ਰਦੇ ਹਨ । ੧੯ ਛੇਕਾਂ ਬਿਖਤਾਂ ਤੋਂ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਛੁਡਾਵੇਗਾ, ਸਗੋਂ ਸੱਤ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਬਦੀ ਤੈਨੂੰ ਨਾ ਛੁਡੇਗੀ । ੨੦ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਮੌਤ ਤੋਂ, ਅਤੇ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਤਲਵਾਰ ਦੀ ਧਾਰ ਤੋਂ ਤੈਨੂੰ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੇਵੇਗਾ । ੨੧ ਤੂੰ ਜੀਭ ਰੂਖੀ ਕੋਰੜੇ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਦ ਤਬਾਹੀ ਆਵੇਗੀ ਤਦ ਤੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਨਾ ਡਰੇਂਗਾ । ੨੨ ਤਬਾਹੀ ਅਤੇ ਕਾਲ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਉੱਤੇ ਤੂੰ ਹੱਸੇਂਗਾ, ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਤੋਂ ਤੂੰ ਨਾ ਡਰੇਂਗਾ, ੨੩ ਸਗੋਂ ਮੈਦਾਨ ਦੇ ਖੱਬਰ ਵੀ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਨੇਮ ਬੰਨ੍ਹਣਗੇ, ਅਤੇ ਮੈਦਾਨ ਦੇ ਜਾਨਵਰ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਰੱਖਣਗੇ । ੨੪ ਤਦ ਤੂੰ ਜਾਣੇਂਗਾ ਕਿ ਤੇਰਾ ਤੰਬੂ ਸਲਾਮਤ ਹੈ, ਜਦ ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਨਿਵਾਸ-ਸਥਾਨ ਵੇਖੇਂਗਾ, ਤਦ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਗੁਆਚੀ ਹੋਈ ਨਾ ਹੋਵੇਗੀ । ੨੫ ਤੂੰ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣੇਂਗਾ ਕਿ ਤੇਰੀ ਆਂਸ ਬਹੁਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਸਗੋਂ ਤੇਰੀ ਸੰਤਾਨ ਧਰਤੀ ਦੀ ਘਾਹ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੋਵੇਗੀ । ੨੬ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਯੂਰੀ ਉਮਰ ਭੋਗ ਕੇ ਕਬਰ ਵਿੱਚ ਜਾਵੇਂਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਯੰਨ ਦੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਭੰਡਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ।

੨੭ ਵੇਖ, ਯਸੀਂ ਇਹ ਨੂੰ ਖੋਜਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੈ, ਤੂੰ ਇਹ ਨੂੰ ਸੁਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲਾਭ ਦੇ ਲਈ ਯਿਯਾਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ।”

੬

ਐਂਯੂਬ ਦਾ ਅਲੀਫਜ਼ ਨੂੰ ਉੱਤਰ

੧ ਫਿਰ ਐਂਯੂਬ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦੇ ਕੇ ਆਖਿਆ, ੨ “ਭਲਾ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਮੇਰੀ ਤਕਲੀਫ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੇਲੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਮਾਰੀ ਬਿਖਤਾ ਤੱਕੜੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ! ੩ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀ ਰੇਤ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਭਾਰੀ ਠਹਿਰਦੀ, ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਾਹਲ ਨਾਲ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ੪ ਕਿਉਂ ਜੋ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਦੇ ਤੀਰ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗੇ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਜਹਿਰ ਮੇਰਾ ਆਤਮਾ ਘੀਂਦਾ ਹੈ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖੱਫ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁਧ ਕਤਾਰਾਂ ਬੰਨ੍ਹੀ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ ! ੫ ਕੀ, ਜੰਗਲੀ ਗਯਾ ਘਾਹ ਉੱਤੇ ਹੀਂਗਦਾ ਹੈ ? ਕੀ ਬਲਦ ਆਪਣੇ ਖੱਠਿਆਂ ਉੱਤੇ ਆੜਿੰਗਦਾ ਹੈ ? ੬ ਕੀ, ਫਿੱਕੀ ਚੀਜ਼ ਲੂਣ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਖਾਈਦੀ ਹੈ ? ਕੀ ਆਂਡੇ ਦੀ ਸਫੇਦੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੁਆਦ ਹੈ ? ੭ ਜਿਹਨਾਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਛੁਹਣਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਉਹ ਹੀ ਮੇਰੇ ਲਈ ਖਿਣਾਉਣੀ ਰੋਟੀ ਠਹਿਰੀਆਂ ਹਨ ।

੮ ਕਾਮ ਕਿ ਮੇਰੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਯੂਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੀ ਮੈਂ ਆਮ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਹ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ! ੯ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਇਹ ਭਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਕੁੱਚਲ ਸੁੱਟੇ, ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਚਲਾ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟੇ ! ੧੦ ਤਦ ਵੀ ਇਹ ਮੇਰੀ

ਤਮਲੀ ਦਾ ਰਾਗਨ ਹੁੰਦੀ ਆਤੇ ਮੈਂ ਵੱਡੀ ਤੜਫਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਉੱਛਲ ਘੈਂਦਾ, ਰਿਉਂਰਿ ਮੈਂ ਖਵਿੱਤਰ ਖੁਰਖ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਦਾ ਰਦੀ ਟਿਨਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੀਤਾ ।

?? ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਰਿਗੜਾ ਬਲ ਜੇ ਮੈਂ ਆਮ ਰੱਖਾਂ, ਜਾਂ ਮੇਰਾ ਅੰਤ ਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਮੈਂ ਸਬਰ ਰਗਾਂ ? ?੨ ਰੀ ਮੇਰਾ ਬਲ ਖੱਬਰਾਂ ਦਾ ਬਲ ਹੈ, ਜਾਂ ਮੇਰਾ ਸਰੀਰ ਖਿੱਤਲ ਦਾ ਹੈ ? ?੩ ਰੀ ਆਖਣੀ ਸਗਣਿਤਾ ਰਗਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਦ ਰਿ ਰਾਮਯਾਥੀ ਮੈਥੋਂ ਦੂਰ ਗਟਾਈ ਗਈ ਹੈ ?

?? ਜੇ ਮਿੱਤਰ ਉੱਤੇ ਦਯਾ ਨਹੀਂ ਰਗਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਦਾ ਡਰ ਮੰਨਣਾ ਵੀ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । ?੫ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਨਦੀ ਵਾਂਗੂੰ ਵਿਸਵਾਸਘਾਤੀ ਗਨ, ਉਨਗਾਂ ਨਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਦੂਰ ਵਗ ਜਾਂਦੀਆਂ ਗਨ, ?੬ ਉਹ ਬਰਫ ਦੇ ਰਾਗਨ ਰਾਲੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਗਨ, ਆਤੇ ਹਿਮ ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਛੁੱਥੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ! ?੭ ਗਰਮੀ ਦੀ ਰੁੱਤ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਲੇਖ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਗਨ, ਯੁੱਧ ਘੈਂਦਿਆਂ ਹੀ ਉਹ ਆਖਣੇ ਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗਾਣਿਥ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਗਨ, ?੮ ਰਾਫਲੇ ਆਖਣੇ ਰਾਗਾਂ ਤੋਂ ਮੁੜ ਜਾਂਦੇ ਗਨ, ਉਹ ਸੁੰਨੇ ਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਨਾਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਗਨ । ?੯ ਤੇਮਾ ਦੇ ਵਧਾਰੀ ਧਾਣੀ ਦੀ ਤਲਾਮ ਰਗਦੇ ਗਨ, ਸੇਥਾ ਦੇ ਮੁਸਾਫਰ ਆਮ ਨਾਲ ਤੁੰਦੇ ਗਨ । ?੧੦ ਤੇਮਾ ਦੇ ਰਾਫਲੇ ਵੇਖਦੇ ਰਗੇ, ਸੇਥਾ ਦੇ ਜੱਥੇ ਉਨਗਾਂ ਨੂੰ ਉਡੀਕਦੇ ਰਗੇ, ?੧੧ ਗੁਣ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਆਜਿਹੇ ਹੀ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਥਿਧਤਾ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਡਰ ਗਣੇ ਹੋ, ?੧੨ ਰੀ ਮੈਂ ਆਖਿਆ, ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਦਿਓ ? ਜਾਂ ਆਖਣੇ ਮਾਲ-ਧਨ ਵਿੱਚੋਂ ਮੈਨੂੰ ਰਿਸਵਤ ਦਿਓ ? ?੧੩ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਮੈਨੂੰ ਛੁਡਾਓ, ਜਾਂ ਜਾਲਮਾਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਮੁੱਲ ਦੇ ਕੇ ਮੇਰਾ ਛੁਟਰਾਗ ਰਗਓ ?

?? ਮੈਨੂੰ ਸਿਖਾਓ ਤਾਂ ਮੈਂ ਚੁੱਧ ਹੋ ਜਾਂਵਾਂਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਭੁੱਲ ਹੋਈ ਮੈਨੂੰ ਸਮਝਾਓ । ?੧੫ ਸਚਿਆਈ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਿਨੀਆਂ ਆਮਰ ਵਾਲੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਗਨ, ਧਰ ਤੁਗਾਡਾ ਝਿੜਰਣਾ ਰਿਗੜਾ ਝਿੜਰਣਾ ਹੈ ? ?੧੬ ਰੀ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ? ਧਰ ਨਿਰਾਸਾ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਗਵਾ ਹੀ ਗਨ ! ?੧੭ ਗਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਯਤੀਮਾਂ ਉੱਤੇ ਧਰਚੀਆਂ ਧਾਉਂਦੇ ਹੋ, ਆਤੇ ਆਖਣੇ ਦੋਸਤ ਦਾ ਸੇਦਾ ਰਗਦੇ ਹੋ ।

?? ਗੁਣ ਤਾਂ ਰਿਰਥਾ ਰਗਦੇ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਰਗੇ, ਮੈਂ ਤੁਗਾਡੇ ਸਨਮੁਖ ਝੂਠ ਰਦੇ ਨਾ ਬੋਲਾਂਗਾ ! ?੧੮ ਮੁੜੇ, ਰਿ ਬੇਟਿਨਸਾਫੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਆਤੇ ਫੇਰ ਮੁੜੇ, ਮੈਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਧਰਮ ਉੱਤੇ ਗਾਂ । ?੧੯ ਰੀ ਮੇਰੀ ਜੀਭ ਉੱਤੇ ਬੇਟਿਨਸਾਫੀ ਹੈ ? ਰੀ ਮੈਂ ਬੁਰਿਆਈ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖਛਾਣ ਸਰਦਾ ?

੭

? ਰੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸਖਤ ਮਿਗਨਤ ਨਹੀਂ ਰਗਨੀ ਘੈਂਦੀ ? ਆਤੇ

ਉਹ ਦੇ ਦਿਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ? ੨ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਦਾਮ ਛਾਂ ਨੂੰ ਲੋਚਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਪਣੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਨੂੰ ਉਡੀਕਦਾ ਹੈ, ੩ ਤਿਵੇਂ ਮੈਂ ਆਨਰਥ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਕਲੋਮ ਦੀਆਂ ਗੁਤਾਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਠਹਿਰਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ । ੪ ਜਦ ਮੈਂ ਲੰਮਾ ਘੋੜਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਕਦ ਉਠਾਂਗਾ ? ਘਰ ਗਤ ਲੰਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਵੇਰ ਉੱਚ ਖਾਸੇ ਲੈਂਦਾ-ਲੈਂਦਾ ਖੌਰ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ । ੫ ਮੇਰਾ ਸਰੀਰ ਕੀੜਿਆਂ ਅਤੇ ਖਿੱਟੀ ਦੇ ਢੇਲਿਆਂ ਨਾਲ ਢੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਮੇਰੀ ਚਮੜੀ ਆਰੜ ਜਾਂਦੀ, ਫਿਰ ਖੀਰ ਵਗ ਖੈਂਦੀ ਹੈ ।

੬ ਮੇਰੇ ਦਿਨ ਜੁਲਾਹੇ ਦੀ ਨਾਲ ਤੋਂ ਵੀ ਕਾਹਲੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਆਮ ਤੋਂ ਬਿਨਹਾਂ ਬੀਤਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ੭ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਮੇਰਾ ਜੀਵਨ ਮਾਘ ਹੀ ਹੈ, ਮੇਰੀ ਆਂਖ ਫੇਰ ਭਲਿਆਈ ਨਹੀਂ ਵੇਖੇਗੀ ! ੮ ਜਿਹੜੀ ਆਂਖ ਮੈਨੂੰ ਗੁਣ ਵੇਖਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਵੇਖੇਗੀ, ਤੇਰੀਆਂ ਆਂਖਾਂ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਹੋਣਗੀਆਂ ਘਰ ਮੈਂ ਨਾ ਹੋਵਾਂਗਾ । ੯ ਜਿਵੇਂ ਬੱਦਲ ਫੱਟ ਕੇ ਖੌਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਿਵੇਂ ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਖਤਾਲ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਉੱਥਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ । ੧੦ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਮੁੜਦਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਦਾ ਘਾਂ ਉਹ ਨੂੰ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਖਛਾਟੇਗਾ ।

੧੧ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਬੰਦ ਨਾ ਕਰਾਂਗਾ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਤਮਿਕ ਦੁੱਖ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦਾ ਜਾਂਵਾਂਗਾ, ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੀ ਕੁੜ੍ਹਤ ਵਿੱਚ ਸਿਰਾਇਤ ਕਰਦਾ ਰਹਾਂਗਾ । ੧੨ ਕੀ ਮੈਂ ਸਮੁੰਦਰ ਹਾਂ, ਜਾਂ ਜਲ ਜੰਤੂ, ਜੋ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਧਰਿਰਾ ਬਿਠਾਉਂਦਾ ਹੈ ? ੧੩ ਜਦ ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੀ ਮੰਜੀ ਉੱਤੇ ਮੈਨੂੰ ਸਾਂਤੀ ਮਿਲੇਗੀ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਬਿਛੋੜੇ ਉੱਤੇ ਮੇਰਾ ਦੁੱਖ ਹਲਕਾ ਹੋਵੇਗਾ, ੧੪ ਤਦ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਸੁਫਨਿਆਂ ਨਾਲ ਘਬਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਦਰਸਣਾਂ ਨਾਲ ਡਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । ੧੫ ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਫਾਂਸੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਮੇਰੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਮੌਤ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਵੱਖ ਚੁਣਦੀਆਂ ਹਨ ! ੧੬ ਮੈਂ ਤੁੱਛ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਸਦਾ ਤੱਕ ਜੀਉਂਦਾ ਨਾ ਰਹਾਂਗਾ, ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇ ਕਿਉਂ ਜੇ ਮੇਰੇ ਦਿਨ ਮਾਘ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹਨ !

੧੭ ਮਨੁੱਖ ਕੀ ਹੈ ਜੇ ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਵਡਿਆਵੇਂ, ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਦਿਲ ਉਸ ਉੱਤੇ ਲਾਵੇਂ ? ੧੮ ਅਤੇ ਹਰ ਸਵੇਰ ਉਸ ਦੀ ਖਬਰ ਲਵੇਂ, ਅਤੇ ਖਲ-ਖਲ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਂਚੋ ? ੧੯ ਤੂੰ ਕਦ ਤੱਕ ਮੇਰੀ ਵੱਲ ਵੇਖਣੇ ਨਾ ਹਟੇਗਾ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਨਾ ਛੱਡੇਗਾ ਜੇ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਖੌਰ ਨਿਗਲ ਲਵਾਂ ? ੨੦ ਜੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਗਾਥੇ, ਜੇ ਮੈਂ ਖਾਧ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਕੀ ਵਿਗਾੜਿਆ ਹੈ ? ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨਿਮਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਲਈ ਬੋਝ ਹੋ ਗਿਆ ਹਾਂ ? ੨੧ ਅਤੇ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਆਖਰਾਧ

ਰਿਉਂ ਖਾਫ ਨਹੀਂ ਰਹਦਾ, ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਥਰੀ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਰਹਦਾ ? ਮੈਂ ਤਾਂ ਗੁਣ ਖਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਵਾਂਗਾ, ਤਦ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਢੂੰਡੇਂਗਾ, ਯਰ ਮੈਂ ਹੋਵਾਂਗਾ ਨਹੀਂ !”

੮

ਬਿਲਦਦ ਦਾ ਤਰਕ

੧ ਤਦ ਬਿਲਦਦ ਸੂਹੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, ੨ “ਤੂੰ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਰਹਦਾ ਰਹੇਂਗਾ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਮੂੰਹ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਇੱਕ ਤੂਫਾਨੀ ਗਵਾ ਵਰਗੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ? ੩ ਕੀ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਯਰਮ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦਾ ਹੈ ? ੪ ਜੇ ਤੇਰੇ ਖੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਉਹ ਦਾ ਖਾਖ ਰੀਤਾ, ਤਦ ਉਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਰਾਧ ਦੇ ਵੱਸ ਵਿੱਚ ਰਹ ਦਿੱਤਾ । ੫ ਜੇ ਤੂੰ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਯਤਨ ਨਾਲ ਭਾਲਦਾ, ਅਤੇ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਰਹਦਾ, ੬ ਜੇ ਤੂੰ ਖਵਿੱਤਰ ਅਤੇ ਨੇਰ ਹੁੰਦਾ, ਤਦ ਗੁਣ ਉਹ ਤੇਰੇ ਲਈ ਜਾਗ ਉੱਠਦਾ, ਤੇਰੇ ਯਰਮ ਦੇ ਤੇਰੇ ਨੂੰ ਬਚਾਈ ਰੱਖਦਾ । ੭ ਭਾਵੇਂ ਤੇਰਾ ਹਿੱਸਾ ਬੇੜ੍ਹਾ ਹੀ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਯਰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵਧਾਉਂਦਾ ।

੮ ਤੂੰ ਧਹਿਲੀ ਖੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਛ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਉੱਤੇ ਖਿਆਨ ਦੇ, ੯ ਆਖਾਂ ਤਾਂ ਕੱਲ ਦੇ ਗਾਂ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਰਿਉਂ ਜੇ ਮਾਡੇ ਦਿਨ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਖਰਛਾਵੇਂ ਵਰਗੇ ਹੀ ਹਨ । ੧੦ ਕੀ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਨਾ ਸਿਖਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਨਾ ਦੱਸਣਗੇ, ਅਤੇ ਆਖਣੇ ਦਿਲੋਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਲਿਆਉਣਗੇ ? ੧੧ ਕੀ, ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿੱਕੜ ਤੋਂ ਰਾਨਾ ਉੱਗੇਗਾ ? ਕੀ, ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਖਾਈ ਤੋਂ ਸਰਕੰਡਾ ਵਧੇਗਾ ? ੧੨ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਗੁਰਾ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਵੱਢਿਆ ਵੀ ਨਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਦੂਜੇ ਖਾਹ ਨਾਲੋਂ ਛੇਤੀ ਸੁੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ੧੩ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਭੁੱਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਹਨ, ਅਤੇ ਅਧਰਮੀ ਦੀ ਆਮ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ੧੪ ਉਸ ਦੀ ਆਮ ਦਾ ਮੁੱਢ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਉਹ ਭਰੇਮਾ ਰਹਦਾ ਹੈ ਉਹ ਮੱਕੜੀ ਦਾ ਜਾਲਾ ਠਹਿਰਦਾ ਹੈ । ੧੫ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਆਖਣੇ ਘਰ ਉੱਤੇ ਭਰੇਮਾ ਰੱਖੇ, ਯਰ ਉਹ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ, ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਤਰਕਾਈ ਨਾਲ ਫੜ੍ਹ ਲਵੇਗਾ, ਯਰ ਉਹ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ । ੧੬ ਉਹ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਗੁਰਾ-ਭਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਡਾਲੀਆਂ ਉਹ ਦੇ ਬਾਗ ਉੱਤੇ ਫੈਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ । ੧੭ ਉਹ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਖੱਬਰਾਂ ਦੇ ਢੇਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖਟੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਖੱਬਰ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਲੱਭ ਲੈਂਦਾ ਹੈ । ੧੮ ਜੇ ਉਹ ਆਖਣੇ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਨਾਮ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਹ ਆਖ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਰਹੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ

ਗੀ ਨਹੀਂ । ੧੯ ਵੇਖ, ਉਮ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਰਾਤ ਭਰ ਲਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ! ਫਿਰ ਦੂਜੇ ਉਮੇ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲਣਗੇ ।

੨੦ ਵੇਖ, ਯਰਮੇਸੁਰ ਖਰੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਨਾ ਤਿਆਗੇਗਾ, ਅਤੇ ਨਾ ਬੁਰਿਆਰਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਨੂੰ ਬੰਧੇਗਾ । ੨੧ ਉਹ ਤੇਰੇ ਮੂੰਹ ਨੂੰ ਹਾਮੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੈਰਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰੇਗਾ । ੨੨ ਤੇਰੇ ਵੈਰੀ ਸਰਮ ਦਾ ਲਿਥਾਮ ਧਹਿਨਣਗੇ, ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਦਾ ਤੰਬੂ ਹੋਵੇਗਾ ਗੀ ਨਹੀਂ !”

੯

ਐਂਯੂਬ ਦਾ ਬਿਲਦਦ ਨੂੰ ਉੱਤਰ

੧ ਐਂਯੂਬ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦੇ ਕੇ ਆਖਿਆ, ੨ “ਮੈਂ ਮੱਚ-ਮੁੱਚ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੈ, ਯਰ ਮਨੁੱਖ ਯਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਕਿਵੇਂ ਯਰਮੀ ਠਹਿਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ? ੩ ਜੇ ਉਹ ਉਮ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਵੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੇ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਹਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕੇਗਾ । ੪ ਉਹ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਅਤੇ ਅੱਤ ਬਲਵੰਤ ਹੈ, ਕਿਸ ਨੇ ਉਹ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਯਰਬਲ ਹੋਇਆ ? ੫ ਉਹ ਜੋ ਅਚਾਨਕ ਯਹਾੜਾਂ ਨੂੰ ਗਟਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਰੋਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਲਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ੬ ਜੇ ਯਰਤੀ ਨੂੰ ਉਹ ਦੇ ਸਖਾਨ ਤੋਂ ਹਿਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਬੰਧ ਹੱਥ ਉੱਠਦੇ ਹਨ । ੭ ਜੇ ਸੂਰਜ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਉਹ ਚੜ੍ਹਦਾ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਤਾਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਮੋਹਰ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ । ੮ ਜੇ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਅਕਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਾਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀਆਂ ਠਾਠਾਂ ਮਾਰਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦਾ ਹੈ । ੯ ਜੇ ਸਥਤਿਰੁਖ, ਜੱਬਾਰ, ਖਿੱਤਿਆਂ ਅਤੇ ਦੱਖਣ ਦੇ ਅਕਾਸ਼ ਮੰਡਲਾਂ ਦਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਹੈ । ੧੦ ਜੇ ਅਜਿਹੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਅਥਾਹ, ਅਚਰਜ ਅਤੇ ਅਣਗਿਣਤ ਹਨ । ੧੧ ਵੇਖੋ, ਉਹ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਵੀ ਲੰਘ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਯਰ ਮੈਂ ਉਹ ਨੂੰ ਵੇਖ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ, ਉਹ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਯਰ ਮੈਂ ਉਹ ਨੂੰ ਖਛਾਣਦਾ ਨਹੀਂ । ੧੨ ਵੇਖੋ, ਜਦ ਉਹ ਖੋਹਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਕੌਣ ਉਹ ਨੂੰ ਰੋਕੇਗਾ ? ਕੌਣ ਉਹ ਨੂੰ ਆਖੇਗਾ, ਤੂੰ ਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ? ੧੩ ਯਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣਾ ਕਰੋਧ ਨਹੀਂ ਰੋਕੇਗਾ, ਰਹਬ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਉਹ ਦੇ ਧੈਰਾਂ ਹੇਠ ਝੁੱਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।

੧੪ ਫੇਰ ਮੈਂ ਕਿਵੇਂ ਉਹ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਜਾਂ ਉਹ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਚੁਣ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ? ੧੫ ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਵੀ ਉਮ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ, ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਨਿਕਾਈ ਦੇ ਅੱਗੇ ਦੁਗਈ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ । ੧੬ ਜੇ ਮੈਂ ਖੁਦਾਕਰਦਾ ਅਤੇ ਉਹ ਉੱਤਰ ਵੀ ਦਿੰਦਾ, ਤਾਂ ਵੀ ਮੈਂ ਨਿਰਚਾ ਨਾ ਕਰਦਾ ਕਿ ਉਮ ਨੇ ਮੇਰੀ ਅਵਾਜ਼ ਉੱਤੇ ਕੰਨ ਲਾਇਆ ਹੈ, ੧੭ ਕਿਉਂ ਜੇ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਤੂਫਾਨ

ਨਾਲੋਂ ਤੋੜ ਸੁੱਟਦਾ, ਅਤੇ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਰਨ ਮੇਰੇ ਫੱਟਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ! 1੮ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਮਾਗ ਲੈਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਉਹ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਤਣ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ! 1੯ ਜੇ ਬਲ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਰਤੀਮਾਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਨਿਕਾ ਨੂੰ ਲਈਏ ਤਾਂ ਕੋਈ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ? ੨੦ ਜੇ ਮੈਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਵੀ ਹੋਵਾਂ ਤਾਂ ਵੀ ਮੇਰਾ ਮੂੰਹ ਮੈਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਵੇਗਾ, ਜੇ ਮੈਂ ਖਰਾ ਹੋਵਾਂ ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਟੇਢਾ ਮਾਥਿਤ ਕਰੇਗਾ !

੨1 ਮੈਂ ਖਰਾ ਤਾਂ ਹਾਂ, ਧਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਧਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਡੁੱਢ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ । ੨੨ ਇਹ ਇੱਕੋ ਹੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ, ਖਰੇ ਅਤੇ ਖੋਟੇ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਮੁਕਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ! ੨੩ ਜਦ ਲੋਕ ਬਿਧਤਾ ਦੇ ਕਰਨ ਅਚਾਨਕ ਮਰਣ ਲੱਗਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਰਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਦਾਸੀ ਉੱਤੇ ਠੱਠਾ ਮਾਰਦਾ ਹੈ । ੨੪ ਜਦ ਦੋਸ਼ ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਦੇ ਗੱਥ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਕਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਢੱਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਇਹ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਉਹ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਹੈ ?

੨੫ ਮੇਰੇ ਦਿਨ ਸੰਦੇਸ਼ਵਾਹਰਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਤੇਜ਼ ਹਨ, ਉਹ ਉੱਡਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਭਲਿਆਈ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦੇ । ੨੬ ਉਹ ਰਾਗਜ਼ਾਂ ਦੀ ਬੋਝੀ ਵਾਂਗੂੰ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਬਾਜ਼ ਸਿਰਾਹ ਉੱਤੇ ਝੱਟਾ ਮਾਰਦਾ ਹੈ । ੨੭ ਜੇ ਮੈਂ ਆਖਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਸਿਰਾਹਿਤ ਭੁੱਲ ਜਾਂਵਾਂਗਾ, ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਉਦਾਸੀ ਛੱਡ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਵਿਖਾਵਾਂਗਾ । ੨੮ ਤਾਂ ਵੀ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਦੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਨਾ ਠਹਿਰਾਵੇਗਾ । ੨੯ ਮੈਂ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਂਗਾ, ਫੇਰ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਵਿਅਰਥ ਕਮਟ ਝੁੱਲਾਂ ? ੩੦ ਜੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਰਫ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਧੋਵਾਂ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਗੱਥਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਸਾਫ਼ ਕਰਾਂ, ੩1 ਤਦ ਵੀ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਟੇਢੇ ਵਿੱਚ ਡੋਬ ਦੇਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਕੱਪੜੇ ਵੀ ਮੈਥੋਂ ਥਿਣ ਕਰਨਗੇ ।

੩੨ ਉਹ ਮੇਰੇ ਵਾਂਗੂੰ ਮਨੁੱਖ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਉਹ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦੇਵਾਂ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੜੀਏ । ੩੩ ਰਾਸ਼ ਮਾਡੇ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਚੋਲਾ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਸਾਡੇ ਦੋਹਾਂ ਉੱਤੇ ਗੱਥ ਰੱਖਦਾ, ੩੪ ਜੇ ਉਸ ਦੀ ਸੋਟੀ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਹਟਾ ਦਿੰਦਾ, ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਦੇ ਗੋਲ ਮੈਨੂੰ ਨਾ ਡਰਾਉਂਦੇ । ੩੫ ਤਦ ਮੈਂ ਉਸ ਤੋਂ ਨਿਰਭੈ ਹੋ ਕੇ ਬੋਲ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂ ਜੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ।

੧੦

1 ਮੈਂ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਅੱਧ ਚੁਕਿਆ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਸਿਰਾਹਿਤ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਦੱਸਾਂਗਾ, ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਕੁਝ ਤਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬੋਲਾਂਗਾ ! ੨ ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ

ਯਾਥਾਗਾ, ਮੈਨੂੰ ਦੇਸੀ ਨਾ ਠਹਿਰਾ ! ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਦਸ ਕਿ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮੁੜਦੇਸਾ ਲੜਦਾ ਹੈ ? ੩ ਵੀ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਯਕੋਮਾਗੀ ਰਹੇਂ ਅਤੇ ਯਾਥਣੇ ਗੱਥਾਂ ਦੇ ਰੰਮ ਨੂੰ ਭੁੱਛ ਜਾਣੇ, ਜਦ ਕਿ ਤੂੰ ਦੁਸਟਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਉੱਤੇ ਹੱਸਦਾ ਹੈ ? ੪ ਭਲਾ, ਤੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੇਹ ਧਾਰੀਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਹਨ, ਵੀ ਤੂੰ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਮਨੁੱਖ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ? ੫ ਵੀ ਤੇਰੇ ਦਿਨ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਰਗੇ ਜਾਂ ਤੇਰੇ ਸਾਲ ਬਲਵੰਤ ਖੁਰਖ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਰਗੇ ਹਨ, ੬ ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਬਚੀ ਨੂੰ ਭਾਲਦਾ ਹੈਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਧਾਧ ਦੀ ਧੜਤਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈਂ ? ੭ ਭਾਵੇਂ ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਦੇਸੀ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਗੱਥਾਂ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਛੁਡਾਉਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ।

੮ ਤੇਰੇ ਗੱਥਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸਿਰਜਿਆ ਅਤੇ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਵੀ ਗੁਣ ਤੂੰ ਹੀ ਚਾਰੇ ਧਾਮਿਆਂ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਨਾਮ ਕਰੇਂਗਾ ! ੯ ਯਾਦ ਕਰ ਕਿ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਗੁੰਨਹੀ ਹੋਈ ਮਿੱਟੀ ਵਾਂਗੂੰ ਬਣਾਇਆ, ਵੀ ਗੁਣ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਫੇਰ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਮੋੜ ਦੇਵੇਂਗਾ ? ੧੦ ਵੀ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਧ ਵਾਂਗੂੰ ਨਹੀਂ ਡੋਲਿਹਾ ਅਤੇ ਦਹੀਂ ਵਾਂਗੂੰ ਨਹੀਂ ਜਮਾਇਆ ? ੧੧ ਤੂੰ ਖਲ ਅਤੇ ਮਾਮ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਅਤੇ ਗੱਡੀਆਂ ਤੇ ਨੱਸਾਂ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਜੋੜਿਆ । ੧੨ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਜੀਵਨ ਬਖਸ਼ਿਆ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਦਯਾ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਤੇਰੀ ਨਿਗਾਹਬਾਨੀ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਆਤਮਾ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਹੋਈ ।

੧੩ ਤੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਯਾਥਣੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਲੁਕਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ, ਧਰ ਮੈਂ ਜਾਣ ਗਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕਰਨਾ ਠਾਣਿਆ ਸੀ । ੧੪ ਜੇ ਮੈਂ ਧਾਧ ਕਰਾਂ ਤਾਂ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਲੇਖਾ ਲਵੇਂਗਾ, ਅਤੇ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਬਚੀ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਬਚੀ ਨਾ ਕਰੇਂਗਾ । ੧੫ ਜੇ ਮੈਂ ਦੇਸੀ ਹੋਵਾਂ, ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਗਾਇ ! ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਧਰਮੀ ਹੋਵਾਂ ਤਾਂ ਵੀ ਯਾਥਣਾ ਸਿਰ ਨਾ ਚੁੱਕ ਸਕਾਂਗਾ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੈਂ ਅਧਮਾਨ ਤੋਂ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹਾਂ ਅਤੇ ਯਾਥਣੇ ਦੁੱਖ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬਿਆ ਹੋਇਆ ਹਾਂ । ੧੬ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਯਾਥਣਾ ਸਿਰ ਚੁੱਕਾਂ ਵੀ, ਤਾਂ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਵਾਂਗੂੰ ਮੇਰਾ ਸਿਰਾਹ ਕਰਦਾ ਹੈਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਯਾਥਣੀ ਅਦੁੱਤ ਸਮਰੱਥਾ ਧਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈਂ ! ੧੭ ਤੂੰ ਯਾਥਣੇ ਨਵੇਂ-ਨਵੇਂ ਗਵਾਹ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈਂ, ਅਤੇ ਯਾਥਣਾ ਕਹਿਰ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈਂ, ਅਤੇ ਸੈਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਸੈਨਾਂ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ !

੧੮ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਕੁੱਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਉਂ ਲਿਆਂਦਾ ? ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਹੀ ਧਰਾਣ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਅੱਖ ਮੈਨੂੰ ਨਾ ਵੇਖਦੀ । ੧੯ ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਹੋਇਆ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਖੇਟ ਤੋਂ ਹੀ ਕਬਰ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ! ੨੦ ਵੀ ਮੇਰੇ ਦਿਨ ਬੋੜੇ ਬਾਰੀ ਨਹੀਂ ? ਗੁਣ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਮੁੜ ਜਾ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇ ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਬੋੜੀ ਜਿਹੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਖਾਵਾਂ, ੨੧ ਇਸ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਜਾਵਾਂ ਜਿੱਥੋਂ ਫੇਰ ਨਾ

ਮੁੜਾਂਗਾ, ਯਾਰਥਾਤੁ ਗਨੇਰੇ ਯਾਤੇ ਮੇਤੁ ਦੇ ਸਾਯੇ ਦੇ ਦੇਸ ਨੂੰ, ੨੨ ਉਸ ਦੇਸ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਯੱਯੀ ਰਾਤ ਜਿਹਾ ਗਨੇਰਾ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਮੇਤੁ ਦਾ ਸਾਯਾ ਹੈ ਯਾਤੇ ਕੋਈ ਤਰਤੀਬ ਨਹੀਂ, ਯਾਤੇ ਜਿੱਥੇ ਰੋਸਨੀ ਵੀ ਯੱਯੀ ਰਾਤ ਦੇ ਗਨੇਰੇ ਵਾਂਗੂੰ ਹੈ !”

??

ਮੋਫਰ ਦਾ ਤਰਕ

੧ ਤਦ ਮੋਫਰ ਨਯਮਾਥੀ ਨੇ ਯਾਖਿਆ, “ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਵਧੀਰ ਉੱਤਰ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ? ੨ ਕੀ ਬਰਵਾਸੀ ਮਨੁੱਖ ਯਰਮੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇ ? ੩ ਕੀ ਤੇਰੀਆਂ ਗੱਯਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਥ ਕਰਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ? ਜਦ ਤੂੰ ਮਖੇਲ ਕਰੇ ਤਾਂ ਕੀ ਕੋਈ ਤੈਨੂੰ ਸਰਮਿੰਦਾ ਨਾ ਕਰੇ ? ੪ ਤੂੰ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈਂ, ਮੇਰੀ ਸਿਖਿਆ ਯਵਿੱਤਰ ਹੈ, ਯਾਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੀਆਂ ਯੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁੱਧ ਹਾਂ । ੫ ਰਾਸ਼ ਰਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਯਾਥ ਬੋਲੇ, ਯਾਤੇ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਯਾਥਣਾ ਮੂੰਗ ਬੋਲੇ, ੬ ਯਾਤੇ ਬੁੱਧ ਦੇ ਭੇਤ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸੇ ! ਉਹ ਤਾਂ ਸਮਝ ਵਿੱਚ ਬਹੁ-ਗੁਣਾ ਹੈ, ਤੂੰ ਜਾਣ ਲੈ ਰਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਤੇਰੇ ਦੇਸ ਦੇ ਯਨੁਸਾਰ ਸਜਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ।

੭ ਕੀ ਤੂੰ ਖੋਜ ਕਰਕੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਭੇਤ ਲੱਭ ਸਕਦਾ ਹੈਂ, ਜਾਂ ਸਰਬ ਸਕਤੀਮਾਨ ਨੂੰ ਸੰਧੂਰਨਤਾਈ ਤੱਕ ਯਾ ਸਕਦਾ ਹੈਂ ? ੮ ਉਹ ਯਾਰਾਸ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਹੈ, ਉਹ ਯਤਾਲ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਡੂੰਘਾ ਹੈ, ਤੂੰ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈਂ ? ੯ ਉਸ ਦਾ ਨਾਥ ਯਰਤੀ ਤੋਂ ਵੀ ਤੋਂ ਲੰਮਾ, ਯਾਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਚੌੜਾ ਹੈ ।

੧੦ ਜੇਕਰ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘ ਕੇ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਲਵੇ, ਯਾਤੇ ਨਿਆਂ ਲਈ ਬੁਲਾਵੇ, ਤਾਂ ਕੌਣ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ ? ੧੧ ਉਹ ਤਾਂ ਨਿਕੰਮੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਭੇਦ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ, ਯਾਤੇ ਕੀ ਉਹ ਬਦੀ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਯਿਆਨ ਨਾ ਦੇਵੇਗਾ । ੧੨ ਜਦ ਜੰਗਲੀ ਗਯੇ ਦਾ ਬੱਚਾ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਜੰਮੇ ਤਦ ਹੀ ਮੁਰਖ ਨੂੰ ਬੁਧੀ ਯਰਾਥਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ।

੧੩ ਜੇ ਤੂੰ ਯਾਥਣੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਸੁਯਾਰੇਂ, ਯਾਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਯੱਗੇ ਯਾਥਣੇ ਹੱਥ ਯੱਠੇ, ੧੪ ਜੇ ਤੇਰੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਜੇ ਬਦੀ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰੋ, ਯਾਤੇ ਬੁਰਿਆਈ ਤੇਰੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਵੱਸੇ, ੧੫ ਤਦ ਤੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਯਾਥਣਾ ਮੂੰਗ ਬੇਦਾਗ ਚੁੱਕੇਗਾ, ਯਾਤੇ ਸਥਿਰ ਹੋ ਕੇ ਕਦੇ ਨਾ ਡਰੇਗਾ । ੧੬ ਤੂੰ ਤਾਂ ਯਾਥਣਾ ਕਸਟ ਭੁੱਲ ਜਾਵੇਗਾ, ਯਾਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲੰਘ ਗਏ ਯਾਈ ਵਾਂਗੂੰ ਯਾਦ ਕਰੇਗਾ, ੧੭ ਯਾਤੇ ਤੇਰਾ ਜੀਵਨ ਦੁਯਹਿਰ ਤੋਂ ਵੀ ਤੇਜਵਾਨ ਹੋਵੇਗਾ, ਗਨੇਰਾ ਸਵੇਰ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਾਂਗੂੰ ਹੋਵੇਗਾ । ੧੮ ਤੂੰ ਸੁਰਖਿਯਾਤ ਹੋਵੇਗਾ ਰਿਉਰਿ ਤੈਨੂੰ ਯਾਸ ਹੋਵੇਗੀ ਯਾਤੇ ਤੂੰ ਯਾਥਣੇ ਚੁਫੇਰੇ ਵੇਖ ਕੇ ਚੈਨ ਨਾਲ ਲੋਟੇਗਾ । ੧੯ ਜਦ ਤੂੰ ਲੰਮਾ ਯਵੇਗਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਡਰਾਵੇਗਾ, ਯਾਤੇ ਬਹੁਤੇ ਤੇਰੇ ਮੂੰਗ

ਵੱਲ ਉੱਚਣਗੇ । ੨੦ ਯਰ ਦੁਸਟਾਂ ਦੀਆਂ ਐੱਖਾਂ ਯੁੰਦਲੀਆਂ ਯੈਂ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਆਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਚਾਉ ਦਾ ਰੋਈ ਸਥਾਨ ਨਾ ਬਚੇਗਾ, ਆਤੇ ਯਰਾਣ ਤਿਆਗਣਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਮ ਹੋਵੇਗਾ !”

੧੨

ਐੱਯੂਬ ਦਾ ਸੇਫਰ ਨੂੰ ਉੱਤਰ

੧ ਉਦ ਐੱਯੂਬ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦੇ ਰੇ ਆਖਿਆ, ੨ “ਬੇਸੱਰ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਉਹ ਲੋਰ ਹੋ, ਰਿ ਜਦ ਤੁਸੀਂ ਮਰੇਗੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਬੁੱਧੀ ਮਰ ਜਾਵੇਗੀ ! ੩ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਂਗੂੰ ਮੈਂਨੂੰ ਵੀ ਸਮਝ ਹੈ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਕੁਝ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਆਤੇ ਵੋਣ ਹੈ ਜੋ ਆਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ?

੪ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਲਈ ਹਾਸੇ ਦਾ ਰਾਰਨ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਜਿਹੜਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਯੁਰਾਰਦਾ ਸੀ ਆਤੇ ਉਹ ਉੱਤਰ ਦਿੰਦਾ ਸੀ, ਮੈਂ ਜੋ ਯਰਮੀ ਆਤੇ ਖਰਾ ਮਨੁੱਖ ਸੀ, ਗੁਣ ਹਾਸੇ ਦਾ ਰਾਰਨ ਬਣ ਗਿਆ ਹਾਂ । ੫ ਦੁਖੀ ਲੋਰ ਤਾਂ ਸੁਖੀ ਲੋਰਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਤੁੱਛ ਗਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਯੋਰ ਤਿਲਕਦੇ ਗਨ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਆਧਮਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ੬ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਦੇ ਤੰਬੂ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਗਨ, ਆਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਕਰੋਯ ਭੜਕਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਲਾਮਤ ਰਹਿੰਦੇ ਗਨ, ਆਰਥਾਤ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਗੁੱਬ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ।

੭ ਯਰੰਤੂ ਯਸੂਆਂ ਤੋਂ ਖੁੱਛ ਆਤੇ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣਗੇ, ਆਤੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਖੰਫੀਆਂ ਤੋਂ, ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਣਗੇ, ੮ ਜਾਂ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਯਿਆਨ ਦੇ, ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਸਿਖਾਵੇਗੀ, ਆਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਵਰਣਨ ਕਰਨਗੀਆਂ ! ੯ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੋਣ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ, ਰਿ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਗੁੱਬ ਨੇ ਇਹ ਕੀਤਾ ਹੈ ? ੧੦ ਜਿਸ ਦੇ ਗੁੱਬ ਵਿੱਚ ਹਰੇਰ ਜੀਉਂਦੇ ਦੇ ਯਰਾਣ ਗਨ, ਆਤੇ ਹਰੇਰ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਆਤਮਾ ਵੀ । ੧੧ ਭਲਾ, ਕੰਨ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਯਰਖ ਨਹੀਂ ਸਰਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਤਾਲੂ ਆਪਣੇ ਖਾਣੇ ਦਾ ਸੁਆਦ ਚੱਖ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ? ੧੨ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਬੁੱਧੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਆਤੇ ਲੰਮੀ ਉਮਰ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝ ਹੈ ।

੧੩ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਲ ਬੁੱਧ ਆਤੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਉਹ ਦੇ ਕੋਲ ਸਲਾਹ ਆਤੇ ਸਮਝ ਹੈ । ੧੪ ਵੇਖੋ, ਜੋ ਉਹ ਢਾਹ ਸੁੱਟਦਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਰਦਾ, ਜਿਸ ਮਨੁੱਖ ਉੱਤੇ ਉਹ ਬੰਧਨ ਯਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਖੁੱਲ੍ਹ ਨਹੀਂ ਸਰਦਾ । ੧੫ ਵੇਖੋ, ਜਦ ਉਹ ਮੀਂਹ ਨੂੰ ਰੋਕ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੋਰਾ ਯੈਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫੇਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘੱਲਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਯਰਤੀ ਉਲੱਦ ਦਿੰਦੇ ਗਨ । ੧੬ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਸਰਤੀ ਆਤੇ ਸਮਝ ਹੈ, ਯੇਖਾ ਦਣ ਵਾਲਾ ਆਤੇ ਯੇਖਾ ਖਾਣ ਵਾਲਾ ਉਹ ਦੇ ਗਨ । ੧੭ ਜੋ ਦਰਬਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨੰਗੇ ਯੈਰੀ ਤੁਰਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਆਤੇ ਨਿਯਾਂਈਆਂ ਨੂੰ ਮੁਰਖ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । ੧੮ ਉਹ

ਗਜਿਯਾਂ ਦੇ ਘਾਏ ਹੋਏ ਬੰਧਨਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੱਕਾਂ ਨੂੰ ਬੰਧਨਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । ੧੯ ਉਹ ਜਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਨੰਗੇ ਧੈਰੀ ਗੁਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਤਰੜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । ੨੦ ਉਹ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਦੇ ਮੂੰਹ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ, ਅਤੇ ਬੁਜਰਗਾਂ ਦਾ ਬਿਬੇਰ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹੈ । ੨੧ ਉਹ ਧਤਵੰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਖਮਾਨ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੰਦਾ, ਅਤੇ ਜੋਗਾਵਰਾਂ ਦਾ ਕਮਰਬੰਦ ਢਿੱਲਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । ੨੨ ਉਹ ਹਨੇਰੇ ਦੀਆਂ ਡੂੰਘੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਧਰਗਟ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੇ ਮਾਯੇ ਨੂੰ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਲੈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ । ੨੩ ਉਹ ਕੋਮਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਕੋਮਾਂ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੋੜ ਲੈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ੨੪ ਉਹ ਦੇਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਦੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁੰਨੇ ਬਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਭਟਕਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਰਾਗ ਨਹੀਂ । ੨੫ ਉਹ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਚਾਨਣ ਤੋਂ ਟੋਹੰਦੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਾਬੀ ਵਾਂਗੂੰ ਭਟਕਾਉਂਦਾ ਹੈ !

੧੩

੧ ਵੇਖੋ, ਮੇਰੀ ਆੱਖ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਵੇਖਿਆ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਕੰਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਸਮਝਿਆ ਹੈ । ੨ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਮੈਂ ਵੀ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਕੁਝ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹਾਂ । ੩ ਧਰ ਮੈਂ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਨਾਲ ਬੋਲਣਾ, ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ੪ ਧਰ ਤੁਸੀਂ ਝੂਠੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਘੜਣ ਵਾਲੇ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ ਦੇ ਮਾਰੇ ਨਿਰੰਮੇ ਵੈਦ ਹੋ ! ੫ ਕਾਮ ਰਿ ਤੁਸੀਂ ਬਿਲਕੁਲ ਚੁੱਧ ਰਹਿੰਦੇ, ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਬੁੱਧਵਾਨ ਠਹਿਰਦੇ ! ੬ ਤੁਸੀਂ ਗੁਣ ਮੇਰੀ ਦਲੀਲ ਸੁਣੋ, ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਉੱਤੇ ਕੰਨ ਲਾਓ । ੭ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲਈ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰੋਗੇ, ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਲਈ ਫਲ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬੋਲੋਗੇ ? ੮ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਦਾ ਖੱਖਯਾਤ ਕਰੋਗੇ, ਜਾਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੜੋਗੇ ? ੯ ਭਲਾ ਇਹ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਂਚੇ, ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਨੂੰ ਯੋਖਾ ਦਿਓ ਜਿਵੇਂ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਯੋਖਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ? ੧੦ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਲੁਕ ਕੇ ਖੱਖਯਾਤ ਕਰੋਗੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਝਿੜਕੇਗਾ । ੧੧ ਭਲਾ, ਉਹ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਡਰਾਉਂਦੀ ਅਤੇ ਉਹ ਦਾ ਭੈ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ? ੧੨ ਤੁਹਾਡੇ ਮਮਲੇ ਖਾਰ ਦੀਆਂ ਕਹਾਉਤਾਂ ਹਨ, ਤੁਹਾਡੇ ਗੜ੍ਹ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਗੜ੍ਹ ਹਨ !

੧੩ ਮੇਰੇ ਆੱਗੇ ਚੁੱਧ ਰਹੇ ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਗੱਲ ਕਰਾਂ, ਫੇਰ ਜੇ ਹੋਵੇ ਮੇ ਹੋਵੇ ! ੧੪ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਆਖਣਾ ਮਾਮ ਆਖਣੇ ਦੰਦਾਂ ਨਾਲ ਚੱਬਾਂ, ਅਤੇ ਆਖਣੀ ਜਾਨ ਤਲੀ ਉੱਤੇ ਰੱਖਾਂ ? ੧੫ ਵੇਖੋ, ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟੇਗਾ, ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਆਮ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਵੀ ਮੈਂ ਆਖਣੇ

ਚਾਲ-ਚਲਣ ਲਈ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਰਹਾਂਗਾ । ੧੬ ਇਹ ਵੀ ਮੇਰੀ ਮੁਰਤੀ ਦਾ ਰਾਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੋਈ ਕੁਝ ਮੇਰੀ ਉਹ ਦੇ ਗੁਰੂ ਜਾ ਨਹੀਂ ਮਰਦਾ । ੧੭ ਧਿਆਨ ਲਗਾ ਕੇ ਮੇਰੇ ਬਚਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੋ, ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਧਵੇ । ੧੮ ਗੁਣ ਵੇਖੋ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਯੂਰੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ, ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਠਹਿਰਾਂਗਾ । ੧੯ ਕੋਈ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਕਰੇਗਾ ? ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਰਹਾਂਗਾ ਅਤੇ ਘਰਾਣੇ ਤਿਆਗ ਦਿਆਂਗਾ ।

੨੦ ਕੇ ਹੀ ਕੰਮ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਾ ਕਰ, ਤਦ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਨਾ ਲੁਕਾਂਗਾ । ੨੧ ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਦੂਰ ਕਰ ਲੈ, ਅਤੇ ਤੇਰਾ ਭੈ ਮੈਨੂੰ ਨਾ ਡਰਾਵੇ । ੨੨ ਤਦ ਮੈਨੂੰ ਬੁਲਾਈਆਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉੱਤਰ ਦਿਆਂਗਾ, ਜਾਂ ਮੈਂ ਬੋਲਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇ ! ੨੩ ਮੇਰੀਆਂ ਬੁਲਾਈਆਂ ਅਤੇ ਖਾਧਾ ਕਿੰਨੇ ਹਨ ? ਮੇਰਾ ਆਖਰਾਧ ਅਤੇ ਖਾਧਾ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ! ੨੪ ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਕਿਉਂ ਲੁਕਾਉਂਦਾ ਹੈਂ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਵੈਰੀ ਗਿਣਦਾ ਹੈਂ ? ੨੫ ਕੀ ਤੂੰ ਉੱਡਦੇ ਪੱਤੇ ਨੂੰ ਡਰਾਵੇਂਗਾ ? ਕੀ ਤੂੰ ਮੁੱਕੇ ਆਗ ਦਾ ਖਿੱਛਾ ਕਰੇਂਗਾ ? ੨੬ ਕਿਉਂ ਜੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਲਿਖਦਾ ਹੈਂ, ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਜੁਆਨੀ ਦੀਆਂ ਬਚੀਆਂ ਮੇਰੇ ਖੱਲੇ ਧਾਉਂਦਾ ਹੈਂ । ੨੭ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਧੈਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਟ ਵਿੱਚ ਠੇਕਦਾ ਹੈਂ, ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਰਾਗਾਂ ਦੀ ਨਿਗਾਹਬਾਨੀ ਕਰਦਾ ਹੈਂ, ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਧੈਰਾਂ ਨੂੰ ਕੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈਂ !

੨੮ ਮੈਂ ਤਾਂ ਸੜੀ ਹੋਈ ਚੀਜ਼ ਵਰਗਾ ਹਾਂ ਜੇ ਹੰਢਾਈ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਕੱਥੇ ਵਰਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੀੜੇ ਨੇ ਖਾ ਲਿਆ ਹੋਵੇ !

੧੪

੧ ਮਨੁੱਖ ਜੇ ਇਸਤਰੀ ਤੋਂ ਜੰਮਦਾ ਹੈ ਉਹ ਬੇੜੇ ਹੀ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ । ੨ ਉਹ ਫੁੱਲ ਵਾਂਗੂੰ ਖਿੜਦਾ, ਫੇਰ ਤੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਖਰਛਾਵੇ ਵਾਂਗੂੰ ਢਲ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਠਹਿਰਦਾ ਨਹੀਂ । ੩ ਕੀ ਤੂੰ ਅਜਿਹੇ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈਂ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈਂ ? ੪ ਕੋਈ ਅਸੁੱਧ ਵਿੱਚੋਂ ਸੁੱਧ ਵਸਤੂ ਕੱਢ ਸਕਦਾ ਹੈ ? ਕੋਈ ਨਹੀਂ । ੫ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦਿਨ ਠਹਿਰਾਏ ਹੋਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੂੰ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਤੂੰ ਉਹ ਦੀਆਂ ਗੱਦਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਖਾਧ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ । ੬ ਉਹ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਨਿਗਾਹ ਗੁਟਾ ਲੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਅਰਾਮ ਕਰੇ, ਜਦ ਤੱਕ ਉਹ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਾਂਗੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਨ ਖੁਰੇ ਨਾ ਕਰ ਲਵੇ ।

੭ ਮੁੱਖ ਲਈ ਤਾਂ ਆਮ ਹੈ, ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਕੱਟਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਫੇਰ ਫੁੱਟੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਦੀਆਂ ਕੁੰਬਲਾਂ ਨਾ ਮੁੱਕਣਗੀਆਂ । ੮ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਖਰਤੀ ਵਿੱਚ ਖੁਰਾਈ

ਯੈ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਟੁੰਡ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਗਲ ਜਾਵੇ ੯ ਤਾਂ ਵੀ ਧਾਣੀ ਦੀ ਖੁਸਬੂ ਤੋਂ ਉਹ ਦੀਆਂ ਰੂਬਲਾਂ ਫੁੱਟ ਨਿੱਕਲਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਬੂਟੇ ਵਾਂਗੂੰ ਉਹ ਦੀਆਂ ਟਹਿਣੀਆਂ ਨਿੱਕਲਣਗੀਆਂ । ੧੦ ਧਰ ਮਨੁੱਖ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਦੱਬਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਦ ਮਨੁੱਖ ਧਰਾਣ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਰਿੱਬੇ ਹੈ ? ੧੧ ਜਿਵੇਂ ਧਾਣੀ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦਰਿਆ ਸੁੱਕ ਕੇ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ੧੨ ਤਿਵੇਂ ਮਨੁੱਖ ਲੇਟਦਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉੱਠਦਾ ਨਹੀਂ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਯਰਾਮ ਟਲ ਨਾ ਜਾਣ, ਉਹ ਨਾ ਜਾਗਣਗੇ, ਨਾ ਆਖਣੀ ਨੀਂਦ ਤੋਂ ਜਾਗਣੇ ਜਾਣਗੇ ।

੧੩ ਰਾਮ ਕਿ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਯਯੇਲੋਰ ਵਿੱਚ ਲੁਕਾ ਦੇਵੇਂ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਛੁਪਾ ਰੱਖੋ ਜਦ ਤੱਕ ਤੇਰਾ ਕਰੋਯ ਨਾ ਹੁਣੇ, ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਖਾਮ ਵੇਲਾ ਠਹਿਰਾਵੇਂ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਰਹੇ ! ੧੪ ਜੇਕਰ ਮਨੁੱਖ ਮਰ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕੀ ਉਹ ਫੇਰ ਜੀਵੇਗਾ ? ਆਖਣੀ ਸਖਤ ਟਹਿਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ ਰਹਾਂਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੇਰੀ ਵਾਸੀ ਨਾ ਆਵੇ । ੧੫ ਤੂੰ ਯੁਕਾਰੋਂਗਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿਆਂਗਾ, ਤੂੰ ਆਖਣੇ ਗੱਬਾਂ ਦੇ ਰੰਮ ਨੂੰ ਚਾਹਵੇਂਗਾ । ੧੬ ਧਰ ਹੁਣ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕਦਮਾਂ ਨੂੰ ਗਿਣਦਾ ਹੈਂ, ਕੀ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਧਾਧ ਉੱਤੇ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ? ੧੭ ਮੇਰਾ ਯਯਰਾਯ ਮੋਰ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਬੈਲੀ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਬਦੀ ਨੂੰ ਸੀਉਰੇ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ।

੧੮ ਧਰ ਧਰਾੜੁ ਡਿੱਗਦਾ-ਡਿੱਗਦਾ ਘਮ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਚੱਟਾਨ ਆਖਣੇ ਬਾਂ ਤੋਂ ਸਰਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ੧੯ ਧਾਣੀ ਘੱਬਰਾਂ ਨੂੰ ਘਮਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਦਾ ਗੜ੍ਹ ਧਰਤੀ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਵਹਾ ਕੇ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੂੰ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਆਮ ਨੂੰ ਮਿਟਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈਂ । ੨੦ ਤੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਧਰਬਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਚੱਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤੂੰ ਉਹ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਬਦਲ ਕੇ ਉਹ ਨੂੰ ਰੱਛ ਦਿੰਦਾ ਹੈਂ ! ੨੧ ਉਹ ਦੇ ਘੁੱਤਰ ਸਨਮਾਨ ਧਰਾਧਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਧਰ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਹਲਕੇ ਯੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਧਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗਲ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ੨੨ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਆਖਣੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਹੀ ਦੁੱਖ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਖਣੇ ਲਈ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਜਾਨ ਅੰਦਰ ਹੀ ਅੰਦਰ ਸੇਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ।”

੧੫

ਦੁਸਰੀ ਗੱਲਬਾਤ (15:1-21:34)

ਅਲੀਫਜ਼ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਲਾਉਣਾ

੧ ਤਦ ਅਲੀਫਜ਼ ਤੇਮਾਨੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, ੨ “ਭਲਾ, ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਹਵਾਈ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਦੇਵੇ, ਅਤੇ ਆਖਣਾ ਖੋਟ ਯੂਰਬ ਦੀ ਹਵਾ ਨਾਲ ਭਰੇ ? ੩ ਕੀ ਉਹ ਵਿਯਰਬ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਕਰੇ, ਜਾਂ ਅਵਿਰਥਾ ਬੋਲੇ ? ੪ ਧਰ ਤੂੰ

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਭੈ ਮੰਨਣਾ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗੁਰੂ ਯਿਯਾਨ ਗਟਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ । ੫ ਤੇਰਾ ਮੂੰਹ ਤੇਰੀ ਬਚੀ ਨੂੰ ਖਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੂੰ ਛਲੀਆਂ ਦੀ ਜਥਾਨ ਬੋਲਦਾ ਹੈਂ । ੬ ਤੇਰਾ ਹੀ ਮੂੰਹ ਤੈਨੂੰ ਦੋਸੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਮੈਂ, ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਬੁਲ੍ਹੇ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ।

੭ ਕੀ ਖਹਿਲਾ ਮਨੁੱਖ ਤੂੰ ਹੀ ਜੰਮਿਆ ਹੈਂ ਜਾਂ ਖਗੜਾਂ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ ਤੂੰ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ? ੮ ਕੀ ਤੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਗੁਪਤ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸੁਣਦਾ ਹੈਂ, ਜਾਂ ਬੁੱਧ ਦਾ ਠੇਰਾ ਤੂੰ ਹੀ ਲੈ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ? ੯ ਤੂੰ ਆਜਿਹਾ ਕੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ਜੋ ਆਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ? ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਆਜਿਹੀ ਕਿਹੜੀ ਸਮਝ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ? ੧੦ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਯੋਲਿਆਂ ਵਾਲੇ ਸਗੋਂ ਬਚੁਰਗ ਵੀ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਤੇਰੇ ਖਿਤਾ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੇ ਹਨ । ੧੧ ਕੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਤਸੱਲੀਆਂ, ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਨਰਮੀ ਦੇ ਬਚਨ ਤੇਰੇ ਲਈ ਹਲਕੇ ਹਨ ? ੧੨ ਤੇਰਾ ਮਨ ਤੈਨੂੰ ਕਿਉਂ ਖਿੱਚੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਤੂੰ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਇਸਾਰੇ ਕਿਉਂ ਕਰਦਾ ਹੈਂ ? ੧੩ ਕੀ ਤੂੰ ਆਖਣਾ ਆਤਮਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈਂ, ਅਤੇ ਆਖਣੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਵਿਅਰਥ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈਂ ?

੧੪ ਮਨੁੱਖ ਕੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਠਹਿਰੇ, ਅਤੇ ਇਸਤਰੀ ਤੋਂ ਜੰਮਿਆ ਹੋਇਆ ਕੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਧਰਮੀ ਠਹਿਰੇ ? ੧੫ ਵੇਖੋ, ਉਹ ਆਖਣੇ ਖਵਿੱਤਰ ਜਨਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ, ਅਤੇ ਆਰਾਮ ਵੀ ਉਹ ਕੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁੱਧ ਨਹੀਂ, ੧੬ ਭਲਾ, ਫੇਰ ਮਨੁੱਖ ਕੀ ਜੋ ਖਿਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਭਿਰਸਟ ਹੈ, ਜੋ ਬੁਰਿਆਈ ਨੂੰ ਧਾਈ ਵਾਂਗੂੰ ਧੀਂਦਾ ਹੈ ?

੧੭ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸਮਝਾ ਦਿਆਂਗਾ ਸੇ ਮੇਰੀ ਸੁਣ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਵੇਖਿਆ ਉਹ ਦਾ ਵਰਨਣ ਮੈਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ੧੮ ਆਖਣੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਤੋਂ ਸੁਣ ਕੇ, ਜੋ ਕੁਝ ਬੁੱਧੀਆਨਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਛੁਪਾਇਆ, ੧੯ ਉਹਨਾਂ ਇੰਕਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਦੋਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਧਰਦੋਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਨਾ ਲੰਘਿਆ, ੨੦ ਦੁਸਟ ਜੀਵਨ ਭਰ ਤੜਫਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਾਲਿਮ ਦੇ ਲਈ ਸਾਲ ਗਿਣ ਕੇ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਹਨ । ੨੧ ਭੈ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਉਹ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਗੂੰਜਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਸਾਂਝੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਲੁਟੇਰਾ ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਆ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ੨੨ ਉਹ ਨੂੰ ਵਿਸਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਖੁੜ ਆਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਤਲਵਾਰ ਉਹ ਨੂੰ ਉਡੀਕਦੀ ਹੈ । ੨੩ ਉਹ ਕੋਈ ਲਈ ਆਰਿਆ-ਆਰਿਆ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਮਿਲੇਗੀ ? ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਨੇਰੇ ਦਾ ਦਿਨ ਨੇੜੇ ਹੀ ਹੈ । ੨੪ ਖੀੜ ਅਤੇ ਦੁੱਖ ਉਹ ਨੂੰ ਡਰਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਸਾਜੇ ਵਾਂਗੂੰ ਜੋ ਖੁੱਧ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਉੱਤੇ ਧਰਬਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ੨੫ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਆਖਣਾ ਹੱਥ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ,

ਯਾਤੇ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਰ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ, ੨੬ ਉਹ ਟੇਢੀ ਖੋਣ ਨਾਲ ਯਾਥਣੀ ਮੋਟੀਆਂ-ਮੋਟੀਆਂ ਨੌਰਦਾਰ ਢਾਲਾਂ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਅਮੰਡ ਨਾਲ ਉਸ ਉੱਤੇ ਦੌੜਦਾ ਹੈ ।

੨੭ ਉਸ ਨੇ ਯਾਥਣਾ ਚਿਹਰਾ ਚਰਬੀ ਨਾਲ ਢੱਕ ਲਿਆ ਹੈ, ਯਾਤੇ ਯਾਥਣੇ ਖੱਟਾਂ ਉੱਤੇ ਚਰਬੀ ਦੀਆਂ ਤੈਹਾਂ ਜਮਾਈਆਂ ਹਨ, ੨੮ ਉਹ ਉੱਜੜੇ ਹੋਏ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਰੋਈ ਨਹੀਂ ਵੱਸਦਾ, ਜਿਹੜੇ ਖੰਡਰ ਹੋਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ । ੨੯ ਉਹ ਯਠੀ ਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਨਾ ਉਹ ਦਾ ਮਾਲ ਬਣਿਆ ਰਹੇਗਾ, ਨਾ ਉਸ ਦੀ ਉਪਜ ਯਰਤੀ ਵੱਲ ਝੁਕੇਗੀ । ੩੦ ਉਹ ਗੁਨੇਰੇ ਤੋਂ ਨਾ ਨਿਕਲੇਗਾ, ਲਾਟਾਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਟਹਿਣੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰਾ ਦੇਣਗੀਆਂ, ਯਾਤੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮੂੰਹ ਦੇ ਮਾਹ ਨਾਲ ਉਹ ਜਾਂਦਾ ਰਹੇਗਾ । ੩੧ ਉਹ ਵਿਯਰਬ ਗੱਲਾਂ ਉੱਤੇ ਭਰੋਮਾ ਰਰੇ ਯਾਥਣੇ ਯਾਥ ਨੂੰ ਯੋਖਾ ਨਾ ਦੇਵੇ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਦਾ ਬਦਲਾ ਵਿਯਰਬ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ । ੩੨ ਉਹ ਯਾਥਣੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਯਹਿਲਾਂ ਹੀ ਯੁਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਯਾਤੇ ਉਹ ਦੀ ਟਹਿਣੀ ਹਰੀ ਨਾ ਰਹੇਗੀ । ੩੩ ਦਾਖ ਦੀ ਰੱਚੀ ਵੇਲ ਵਾਂਗੂੰ ਉਸ ਦੇ ਫਲ ਝੜ ਜਾਣਗੇ ਯਾਤੇ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਫੁੱਲ ਵਾਂਗੂੰ ਉਸ ਦੇ ਫੁੱਲ ਡਿੱਗ ਧੈਣਗੇ । ੩੪ ਯਯਰਮੀਆਂ ਦੀ ਮੰਡਲੀ ਥਾਂਝ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਯਾਤੇ ਯੱਗ ਰਿਸਵਤ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਡੋਰਿਆਂ ਨੂੰ ਭਸਮ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ । ੩੫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਰਭ ਵਿੱਚ ਮੁਮੀਬਤ ਧੈਂਦੀ ਹੈ ਯਾਤੇ ਉਹ ਬਚੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੋਟ ਵਿੱਚ ਛਲ ਧੈਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।”

੧੬

ਯੱਯੁਬ ਦਾ ਯਲੀਫਜ਼ ਨੂੰ ਉੱਤਰ

੧ ਉਦ ਯੱਯੁਬ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦੇ ਕੇ ਯਾਖਿਆ, ੨ “ਮੈਂ ਯਜਿਹੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਹਨ, ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੁੱਖਦਾਇਕ ਤਮੱਲੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹੋ ! ੩ ਕੀ ਗਵਾਈ ਗੱਲਾਂ ਕਦੇ ਮੁੱਕਣਗੀਆਂ, ਜਾਂ ਤੈਨੂੰ ਕੀ ਖਿਝ ਹੈ ਜੋ ਤੂੰ ਬਹਿਮ ਕਰਦਾ ਹੈਂ ? ੪ ਮੈਂ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਂਗੂੰ ਖੋਲ ਸਕਦਾ, ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਹਾਲਤ ਮੇਰੀ ਹਾਲਤ ਜਿਹੀ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗੱਲਾਂ ਘੜ ਸਕਦਾ, ਯਾਤੇ ਯਾਥਣਾ ਸਿਰ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਗਿਲਾ ਸਕਦਾ ! ੫ ਯਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਾਥਣੇ ਬਚਨਾਂ ਨਾਲ ਉਤਸਾਹਿਤ ਕਰਦਾ, ਯਾਤੇ ਯਾਥਣੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤਮੱਲੀ ਦਿੰਦਾ ।

੬ ਜੇ ਮੈਂ ਖੋਲਾਂ ਤਾਂ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਤਮੱਲੀ ਨਹੀਂ, ਯਾਤੇ ਜੇ ਮੈਂ ਚੁੱਖ ਰਗਾਂ, ਤਾਂ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਯਰਾਮ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ । ੭ ਯਰ ਗੁਣ ਉਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਯਾਰ-ਯਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ, ੮ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਖੁੱਟ ਕੇ ਫੜ੍ਹ ਲਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਗਵਾਹੀ ਹੈ ! ਮੇਰੀ ਦੁਰਬਲਤਾ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉੱਠ ਕੇ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹ ਤੇ

ਸਾਖੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ । ੯ ਉਹ ਦੇ ਰੁਝੇਵੇ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਖਾੜਿਆ ਅਤੇ ਸਤਾਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਨੇ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਦੰਦ ਧੀਰੇ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਵਿਰੋਧੀ ਮੈਨੂੰ ਯੱਥਾ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ । ੧੦ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹੇ ਹਨ, ਨਿੰਦਿਆ ਰਚਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਚਖੇੜਾਂ ਮਾਰੀਆਂ, ਉਹ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਲ ਕੇ ਟਿਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ । ੧੧ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕੁਯਰਮੀਆਂ ਦੇ ਵੱਸ ਰਚ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਦੁਸਟਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਹੈ । ੧੨ ਮੈਂ ਸੁਖੀ ਸੀ ਯਰ ਉਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਚੂਰ-ਚਾਰ ਰਚ ਸੁੱਟਿਆ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਧੌਣ ਤੋਂ ਫੜ੍ਹ ਲਿਆ ਅਤੇ ਪਟਰਾ-ਪਟਰਾ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਭੰਨ ਸੁੱਟਿਆ, ਉਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿਸਾਨੇ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ! ੧੩ ਉਹ ਦੇ ਤੀਰ-ਯੱਦਾਜ਼ ਮੈਨੂੰ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਘੇਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਮੇਰੇ ਗੁਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਚੀਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਯਾ ਨਹੀਂ ਰਚਦਾ, ਉਹ ਮੇਰੇ ਖਿੱਤ ਨੂੰ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਡੋਲ੍ਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ! ੧੪ ਉਹ ਤੇੜਾਂ ਤੇ ਤੇੜਾਂ ਧਾ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਤੇੜ ਸੁੱਟਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਸੂਰਮੇ ਵਾਂਗੂੰ ਹਮਲਾ ਰਚਦਾ ਹੈ !

੧੫ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਚਮੜੀ ਉੱਤੇ ਤੱਥੜ ਨੂੰ ਸਿਉਂ ਲਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਸਿੰਗ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਰਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ । ੧੬ ਮੇਰਾ ਮੂੰਹ ਰੋਣ ਨਾਲ ਲਾਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੇਰੀਆਂ ਪਲਕਾਂ ਉੱਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਸਾਯਾ ਹੈ, ੧੭ ਫੇਰ ਵੀ ਮੇਰੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜੁਲਮ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਯਰਾਰਥਨਾ ਖਵਿੱਤਰ ਹੈ ।

੧੮ ਜੇ ਯਰਤੀ, ਮੇਰੇ ਲਹੂ ਨੂੰ ਨਾ ਲੁਕਾ, ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਦੁਗਈ ਰਿਤੇ ਨਾ ਰੁਕੇ ! ੧੯ ਯਰ ਗੁਣ ਵੇਖੋ, ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਸਾਖੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਗਵਾਹ ਉੱਚਿਆਈਆਂ ਉੱਤੇ ਹੈ । ੨੦ ਮੇਰੇ ਮਿੱਤਰ ਮੇਰਾ ਮਖੋਲ ਉਡਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਮੇਰੀਆਂ ਯੱਥਾਂ ਯਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਯੱਗੇ ਰੋਂਦੀਆਂ ਹਨ, ੨੧ ਕੀ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਲਈ ਯਰਮੇਸੂਰ ਨਾਲ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਕਰੇ, ਜਿਵੇਂ ਯਾਦਮ ਵੰਸ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰ ਲਈ ਕਰਦਾ ਹੈ ।

੨੨ ਕਿਉਂ ਜੇ ਖੋੜ੍ਹਿਆਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਉਸ ਰਾਹ ਚਲਾ ਜਾਵਾਂਗਾ ਜਿੱਥੋਂ ਮੈਂ ਫੇਰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਮੁੜਾਂਗਾ ।

੧੭

ਯੱਯੁਬ ਦੀ ਯਰਾਰਥਨਾ

੧ ਮੇਰਾ ਯਾਤਮਾ ਟੁੱਟ ਗਿਆ, ਮੇਰੇ ਦਿਨ ਮੁੱਕ ਗਏ, ਕਬਰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ । ੨ ਨਿਸੰਗ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਠੱਠਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਨਿਗਾਹ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲੜਾਈ ਝਗੜੇ ਉੱਤੇ ਟਿਕੀ ਹੋਈ ਹੈ ।

੩ ਜਮਾਨਤ ਦੇ, ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਜਮਾਨਤੀ ਹੋ, ਕੌਣ ਹੈ ਜੇ ਮੇਰੇ ਹੱਥ ਉੱਤੇ ਹੱਥ ਯਰੇ ? ੪ ਤੂੰ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮਨ ਸਮਝ ਤੋਂ ਉਗਲੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਯਰਬਲ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇਵੇਂਗਾ । ੫ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰ ਨੂੰ ਲੁੱਟ

ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਦੇਸੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਆਖਾਂ ਚੰਨੀਆਂ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ ।

੬ ਖਰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਲੋਚਾਂ ਲਈ ਮਿਹਣਾ ਬਣਾਇਆ, ਮੈਂ ਉਹ ਹਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਉੱਤੇ ਲੋਚ ਬੁੱਝਦੇ ਹਨ । ੭ ਮੇਰੀਆਂ ਆਖਾਂ ਮੋਗ ਦੇ ਚਾਰਨ ਯੁੱਦਲੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਮਾਰੇ ਅੰਗ ਖਰਛਾਵੇਂ ਵਾਂਗੂੰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ । ੮ ਨੇਚ ਲੋਚ ਇਹ ਵੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਬੇਦੇਸ਼ੇ ਕੁਝਰਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਭੜਕ ਉੱਠਦੇ ਹਨ । ੯ ਖਰ ਖਰਮੀ ਆਖਣੇ ਰਾਗ ਤੇ ਲੱਗਾ ਰਹੇਗਾ, ਅਤੇ ਮਾਫ ਹੱਥ ਵਾਲਾ ਹੋਰ ਵੀ ਤਰੜਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾਵੇਗਾ ।

੧੦ ਖਰ ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੇ ਹੀ ਖਤਨ ਨਾਲ ਮੁੜ ਕੇ ਆਓ, ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੀ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਨਾ ਲੱਭੇਗਾ । ੧੧ ਮੇਰੇ ਦਿਨ ਤਾਂ ਘੀਤ ਗਏ, ਮੇਰੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਲੋਚਾਂ ਮਿਟ ਗਈਆਂ । ੧੨ ਉਹ ਰਾਤ ਨੂੰ ਦਿਨ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਚਾਨਣ ਹਨੇਰੇ ਦੇ ਕੋਲ ਹੀ ਹੈ । ੧੩ ਜੇਰਰ ਮੈਂ ਆਮ ਰੱਖਾਂ ਕਿ ਖਤਾਲ ਮੇਰਾ ਖਰ ਹੈ, ਜੇਰਰ ਮੈਂ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਖਣਾ ਬਿਸਤਰਾ ਵਿਛਾਵਾਂ, ੧੪ ਜੇ ਮੈਂ ਸੜਿਗਣ ਨੂੰ ਖੁਰਾਰਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਖਿਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੀੜੇ ਨੂੰ ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਭੈਣ ਹੈ, ੧੫ ਤਦ ਮੇਰੀ ਆਮ ਫੇਰ ਕਿੱਥੇ ਹੈ? ਕੌਣ ਮੇਰੇ ਲਈ ਆਮ ਵੇਖੇਗਾ? ੧੬ ਉਹ ਖਤਾਲ ਦੇ ਫਾਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਤਰ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਦ ਅਸੀਂ ਇਕੱਠੇ ਖਾਰ ਵਿੱਚ ਅਰਾਮ ਖਾਵਾਂਗੇ ।”

੧੮

ਬਿਲਦਦ ਦਾ ਕਥਨ

੧ ਤਦ ਬਿਲਦਦ ਸੁਹੀ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦੇ ਕੇ ਆਖਿਆ, ੨ “ਤੁਸੀਂ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਗੱਲਾਂ ਲਈ ਫੰਦੇ ਲਾਉਂਗੇ? ਸਮਝਦਾਰ ਬਣੋ, ਫੇਰ ਆਖਾਂ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗੇ । ੩ ਅਸੀਂ ਕਿਉਂ ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਖਸੂਆਂ ਜਿਹੇ ਗਿਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਭਿਰਸਟ ਠਹਿਰੇ ਹਾਂ? ੪ ਤੂੰ ਜੇ ਆਖਣੇ ਆਖ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਕਰੋਯ ਵਿੱਚ ਖਾੜਦਾ ਹੈ, ਕੀ ਤੇਰੇ ਲਈ ਖਰਤੀ ਤਿਆਗੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਾਂ ਚੱਟਾਨ ਆਖਣੇ ਥਾਂ ਤੋਂ ਖਿਸਕ ਜਾਵੇਗੀ ?

੫ ਹਾਂ, ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਦਾ ਦੀਵਾ ਬੁੱਝ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਅੱਗ ਦੀ ਲਾਟ ਨਾ ਚਮਕੇਗੀ, ੬ ਉਹ ਦੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਚਾਨਣ ਹਨੇਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਉੱਥਰ ਦਾ ਦੀਵਾ ਬੁੱਝ ਜਾਵੇਗਾ । ੭ ਉਹ ਦੇ ਬਲਵੰਤ ਕਦਮ ਰੋਕੇ ਜਾਣਗੇ, ਅਤੇ ਉਹ ਆਖਣੀ ਹੀ ਮਲਾਹ ਨਾਲ ਡਿੱਗ ਖਵੇਗਾ । ੮ ਉਹ ਤਾਂ ਆਖਣੇ ਹੀ ਖੈਰ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਆਖ ਫੰਦੇ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦਾ ਹੈ । ੯ ਕੜਿੱਕੀ ਉਹ ਦੀ ਅੱਡੀ ਨੂੰ ਫੜ੍ਹਦੀ, ਅਤੇ ਫਾਹੀ ਉਹ ਨੂੰ ਫਾਹ ਲੈਂਦੀ ਹੈ । ੧੦ ਫੰਦਾ ਉਹ ਦੇ ਲਈ ਖਰਤੀ ਵਿੱਚ ਲੁਕਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਜਾਲ । ੧੧ ਖੰਫ ਆਲੇ

ਦੁਆਲਿਓ ਉਸ ਨੂੰ ਡਰਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਧੈਂ ਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭਜਾਉਂਦਾ ਹੈ ! 12 ਆਫਤ ਉਸ ਉੱਤੇ ਪੈਣ ਲਈ ਉਡੀਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਿਧਤਾ ਉਹ ਦੇ ਰੋਲ ਹੀ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇਗੀ । 13 ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਗ ਨੂੰ ਖਾ ਜਾਵੇਗੀ, ਮੌਤ ਦਾ ਜੇਠਾ ਉਸ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਲਵੇਗਾ । 14 ਆਪਣੇ ਜਿਸ ਤੰਬੂ ਉੱਤੇ ਉਹ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਖੁੱਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੇਡਨਾਰ ਰਾਜੇ ਰੋਲ ਖਰੀਦਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ! 15 ਜਿਹੜਾ ਉਹ ਦਾ ਨਹੀਂ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਵੱਸੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਵਸੇਬੇ ਉੱਤੇ ਗੰਧਰ ਸੁੱਟੀ ਜਾਵੇਗੀ । 16 ਜੇਠੇ ਉਹ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਸੁੱਕ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਉੱਪਰੋਂ ਉਹ ਦੀਆਂ ਟਹਿਣੀਆਂ ਕੁਮਲਾ ਜਾਣਗੀਆਂ 17 ਉਹ ਦੀ ਖ਼ਾਦ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਮਿਟ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਦਾ ਨਾਮ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਨਾ ਰਹੇਗਾ । 18 ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਨਣ ਤੋਂ ਹਟੇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੱਕ ਦੇਣਗੇ, ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਖਦੇੜ ਦੇਣਗੇ । 19 ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਉਹ ਦਾ ਖੁੱਤਰ, ਨਾ ਖੋਤਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਨਾ ਉਹ ਦੇ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖ਼ਾਸੀ ਰਹੇਗਾ । 20 ਖੰਡਮ ਦੇ ਲੋਕ ਉਹ ਦੇ ਦਿਨ ਉੱਤੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਯੂਰਬ ਦੇ ਵਾਸੀ ਸਹਿਮ ਜਾਣਗੇ । 21 ਨਿਸੰਗ ਕੁਧਰਮੀਆਂ ਦੇ ਵਸੇਬੇ ਟਿੱਗੇ ਜਿਹੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਉਸ ਦਾ ਸਥਾਨ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।”

੧੯

ਅੱਖੁਬ ਦਾ ਉੱਤਰ

1 ਉਦ ਅੱਖੁਬ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦੇ ਕੇ ਆਖਿਆ, 2 “ਤੁਸੀਂ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਸਤਾਉਗੇ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਚੁਰ-ਚੁਰ ਕਰੋਗੇ ? 3 ਗੁਣ ਦਸ ਵਾਰ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਲੱਜਿਆਵਾਨ ਕੀਤਾ, ਤੁਸੀਂ ਸਰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸਖਤੀ ਕਰਦੇ ਹੋ ? 4 ਮੰਨ ਲਓ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਭੁੱਲ ਹੋਈ ਤਾਂ ਵੀ ਮੇਰੀ ਭੁੱਲ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਹੀ ਰਹੇਗੀ । 5 ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚ-ਮੁੱਚ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਡਿਆਉਂਦੇ ਹੋ, ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਕਰਦੇ ਹੋ, 6 ਤਾਂ ਗੁਣ ਜਾਣ ਲਓ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਝੁਕਾਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸਾਇਆ ਹੈ ।

7 ਵੇਖੋ ਮੈਂ “ਜੁਲਮ, ਜੁਲਮ !” ਖੁਰਾਰਦਾ ਹਾਂ, ਧਰ ਕੋਈ ਮੈਨੂੰ ਉੱਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਮੈਂ ਸਗਾਇਤਾ ਲਈ ਦੁਗਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਧਰ ਕੋਈ ਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ! 8 ਉਹ ਨੇ ਮੇਰੇ ਗਾਹ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਲੰਘ ਨਾ ਸਕਾਂ, ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਰਸਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਨੇਰਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । 9 ਉਹ ਨੇ ਮੇਰਾ ਧਰਤਾਧ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਲਾਗ ਲਿਆ, ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਦਾ ਮੁਕਟ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ । 10 ਉਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਚੋਂਗਾਂ ਧਾਮਿਆਂ ਤੋਂ ਤੋੜ ਸੁੱਟਿਆ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੈਂ ਖੁੱਕ ਨਾ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਆਮ ਨੂੰ ਰੁੱਖ ਵਾਂਗੂੰ

ਖੁੱਟ ਮੁੱਟਿਆ ਹੈ । ੧੧ ਉਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰੁਝੇ ਠੂ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਭੜਕਾਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗਿਣ ਲਿਆ ਹੈ ! ੧੨ ਉਹ ਦੇ ਜੱਬੋ ਟਿਕੱਟੇ ਹੋ ਕੇ ਆਉਂਦੇ, ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣਾ ਸਾਹ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਤੰਬੂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਡੇਰੇ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ।

੧੩ ਉਹ ਨੇ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਮੈਥੋਂ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ, ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਜਾਣ-ਖਛਾਣ ਵਾਲੇ ਮੈਥੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਬੇਗਾਨੇ ਹੋ ਗਏ । ੧੪ ਮੇਰੇ ਅੰਗ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਨਾ ਆਏ, ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਜਾਣ-ਖਛਾਣ ਵਾਲੇ ਮੈਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਏ । ੧੫ ਮੇਰੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਮੇਰੀਆਂ ਦਾਸੀਆਂ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਉਥਰਾ ਗਿਣਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਘਰਦੇਸੀ ਹਾਂ । ੧੬ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਨੌਕਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਘਰ ਉਹ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਦੀ ਮਿੰਨਤ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ । ੧੭ ਮੇਰਾ ਸਾਹ ਮੇਰੀ ਖਤਰੀ ਲਈ ਖਿਣਾਉਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਮੈਥੋਂ ਖਿਣ ਕਰਦੇ ਹਨ । ੧੮ ਮੁੰਡੇ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਤੁਛ ਜਾਣਦੇ ਹਨ, ਜੇ ਮੈਂ ਉੱਠਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਮਿਹਣੇ ਮਾਰਦੇ ਹਨ ! ੧੯ ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਗੂੜ੍ਹੇ ਮਿੱਤਰ ਮੈਥੋਂ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਧਿਆਰੇ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਗਏ ਹਨ । ੨੦ ਮੇਰੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਮੇਰੀ ਖੱਲ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਮਾਸ ਵਿੱਚ ਸੁੰਗੜ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਮੌਤ ਤੋਂ ਵਾਲ-ਵਾਲ ਬਚਿਆ ਹਾਂ !

੨੧ ਹੋ ਮੇਰੇ ਮਿੱਤਰੇ, ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਤਰਸ ਖਾਓ, ਤਰਸ ਖਾਓ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਹੱਥ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ! ੨੨ ਤੁਸੀਂ ਘਰਮੇਸੁਰ ਵਾਂਗੂੰ ਕਿਉਂ ਮੇਰੇ ਖਿੱਛੇ ਖਏ ਹੋ ? ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਮਾਸ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ ?

੨੩ ਰਾਸ਼ ਰਿ ਗੁਣ ਮੇਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ! ਰਾਸ਼ ਰਿ ਉਹ ਖੋਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ, ੨੪ ਉਹ ਲੋਹੇ ਦੀ ਲਿਖਣ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਿੱਕੇ ਨਾਲ ਸਦਾ ਲਈ ਚੱਟਾਨ ਵਿੱਚ ਉੱਕਰੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ! ੨੫ ਮੈਂ ਤਾਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰਾ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਜੀਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਹ ਘਰ ਤੀ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ, ੨੬ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਇਸ ਚਮੜੀ ਦੇ ਨਾਮ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਹੋ ਕੇ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਦਰਸਣ ਖਾਵਾਂਗਾ । ੨੭ ਮੈਂ ਆਪ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵੇਖਾਂਗਾ, ਮੈਂ ਆਪ - ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ । ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਰਿਵੇਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਲੋਚਦਾ ਹੈ !

੨੮ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਖੋ ਕਿ ਰਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਉਹ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਖਏ ! ਤਾਂ ਵੀ ਘਰਮ ਦੀ ਗੱਲ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਖਾਈ ਜਾਵੇਗੀ, ੨੯ ਤੁਸੀਂ ਤਲਵਾਰ ਦੀ ਧਾਰ ਤੋਂ ਡਰੋ, ਕਿਉਂ ਕਰਕੇ ਦਾ ਫਲ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਦੰਡ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਲਓ ਕਿ ਨਿਆਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।”

ਸੇਫਰ ਦਾ ਤਰਕ

੧ ਤਦ ਸੇਫਰ ਨਯਮਾਤੀ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦੇ ਕੇ ਆਖਿਆ, ੨ “ਮੇਰੀਆਂ ਬੈਚੈਨ ਸੋਚਾਂ ਮੈਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ । ੩ ਮੈਂ ਉਹ ਝਿੜਕੀ ਸੁਣਦਾ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਸਰਮਿੰਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਆਤਮਾ ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ।

੪ ਕੀ ਤੂੰ ਇਹ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ, ਜਦ ਤੋਂ ਆਦਮੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ, ੫ ਕਿ ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਦਾ ਜੈਵਾਰਾ ਥੋੜ੍ਹੇ ਚਿਰ ਲਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੁਧਰਮੀਆਂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਇੱਕ ਖਲ ਦਾ ਹੈ ? ੬ ਜੇ ਉਹ ਦੀ ਉਚਿਆਈ ਅਰਾਮ ਤੱਕ ਵੀ ਪਹੁੰਚੇ, ਅਤੇ ਉਹ ਦਾ ਸਿਰ ਬੱਦਲਾਂ ਨੂੰ ਜਾ ਲੱਗੇ, ੭ ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬਿਸਟੇ ਵਾਂਗੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਨਾਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਹ ਦੇ ਵੇਖਣ ਵਾਲੇ ਆਖਣਗੇ, ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ? ੮ ਉਹ ਸੁਫਨੇ ਵਾਂਗੂੰ ਉੱਡ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਨਾ ਲੱਭੇਗਾ ਅਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਵੇਖੇ ਦਰਸਣ ਵਾਂਗੂੰ ਨਾ ਰਹੇਗਾ । ੯ ਜਿਹੜੀ ਆਂਖ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਉਹ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਵੇਖੇਗੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਾਂ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਕੁਝ ਪਤਾ ਨਾ ਰਹੇਗਾ, ੧੦ ਉਹ ਦੇ ਬੱਚੇ ਰੰਗਾਲਾਂ ਤੋਂ ਮਦਦ ਮੰਗਣਗੇ, ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਹੀ ਹੱਥ ਉਹ ਦਾ ਮਾਲ-ਧਨ ਮੋੜਨਗੇ । ੧੧ ਉਹ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਜੁਆਨੀ ਦੇ ਬਲ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਤਾਂ ਹਨ, ਧਰ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਰਲ ਜਾਵੇਗਾ ।

੧੨ ਭਾਵੇਂ ਬੁਰਿਆਈ ਉਹ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਮਿੱਠੀ ਲੱਗੇ, ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜੀਭ ਦੇ ਹੇਠ ਉਹ ਨੂੰ ਲੁਕਾਵੇ, ੧੩ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਛੱਡੇ ਨਾ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੰਘ ਵਿੱਚ ਦਬਾ ਕੇ ਰੱਖੇ, ੧੪ ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਦੀ ਰੋਟੀ ਉਹ ਦੀਆਂ ਆਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖਲਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੱਖਾਂ ਦਾ ਜਹਿਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ੧੫ ਉਹ ਦੌਲਤ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਤਾਂ ਗਿਆ ਹੈ ਧਰ ਉਹ ਨੂੰ ਫਿਰ ਉਗਲੇਗਾ, ਧਰ ਮੇਸੂਰ ਉਹ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਢਿੱਡ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਲਵੇਗਾ । ੧੬ ਉਹ ਨਾਗਾਂ ਦਾ ਵਿਸ ਚੁਸੇਗਾ, ਸੱਖ ਦਾ ਡੰਗ ਉਹ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟੇਗਾ ! ੧੭ ਉਹ ਨਦੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਵੇਖੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਸਹਿਦ ਅਤੇ ਦਹੀਂ ਦੀਆਂ ਵਗਦੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਨੂੰ । ੧੮ ਉਹ ਆਪਣੀ ਰਸਟ ਨਾਲ ਰੀਤੀ ਹੋਈ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਮੋੜ ਦੇਵੇਗਾ ਧਰ ਆਪ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਨਿਗਲੇਗਾ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾ ਮਨਾਏਗਾ, ੧੯ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਅਤੇ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ, ਉਸ ਨੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹ ਲਿਆ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੇ ਨਹੀਂ ਉਸਾਰੇ ।

੨੦ ਕਿਉਂ ਜੋ ਲਾਲਸਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਸਾਂਤੀ ਨਾ ਜਾਣੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਮਨ ਭਾਉਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾ ਬਚਾ ਸਕੇਗਾ ।

੨੧ ਰੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਉਸ ਦੇ ਨਿਗਲਣ ਤੋਂ ਬਾਰੀ ਨਾ ਬਚੀ, ਇਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਬਣੀ ਨਾ ਰਹੇਗੀ । ੨੨ ਉਹ ਆਪਣੀ ਭਰਯੂਰੀ ਦੀ ਬਹੁਤਾਇਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲੋੜਵੰਦ ਰਹੇਗਾ, ਤਦ ਹਰੇਕ ਦੁਖਿਆਰੇ ਦਾ ਹੱਥ ਉਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਆਵੇਗਾ । ੨੩ ਜਦ ਉਹ ਆਪਣਾ ਖੋਟ ਭਰਨ ਨੂੰ ਹੋਵੇ ਤਦ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣਾ ਰਹਿਰ ਉਸ ਉੱਤੇ ਘੱਲੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਦੇ ਵੇਲੇ ਉਹ ਉਸ ਉੱਤੇ ਆ ਪਵੇਗਾ । ੨੪ ਉਹ ਲੋਹੇ ਦੇ ਗਥਿਆਰ ਤੋਂ ਭੱਜੇਗਾ ਅਤੇ ਖਿੱਤਲ ਦਾ ਧਣੁਖ ਉਹ ਨੂੰ ਵਿੰਨ੍ਹ ਸੁੱਟੇਗਾ, ੨੫ ਉਹ ਉਸ ਤੀਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਖਿੱਚਦਾ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਦ ਉਹ ਦੀ ਚਮਕਦੀ ਗੋਈ ਨੌਰ ਉਹ ਦੇ ਖਿੱਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲੇਗੀ, ਅਤੇ ਖੌਫ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਆ ਪਵੇਗਾ । ੨੬ ਉਸ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨਿਆਂ ਉੱਤੇ ਘੁੱਧ ਗਨੇਰਾ ਛਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਣਮੁਲਗੀ ਯੱਯ ਉਹ ਨੂੰ ਭਸਮ ਕਰੇਗੀ, ਜੇ ਕੁਝ ਉਹ ਦੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਬਾਰੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਭਸਮ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ ! ੨੭ ਯਕਾਮ ਉਹ ਦੀ ਬਚੀ ਨੂੰ ਧਰਗਟ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਉਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ । ੨੮ ਉਹ ਦੇ ਘਰ ਦਾ ਮਾਲ ਜੁੜ੍ਹ ਜਾਵੇਗਾ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਕ੍ਰੋਧ ਦੇ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਗ ਜਾਵੇਗਾ, ੨੯ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਦੁਸ਼ਟ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਟਿਹੇ ਹੀ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਇਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਉਹ ਦੇ ਲਈ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤੀ ਗੋਈ ਮਿਰਾਮ ਹੈ !”

੨੧

ਯੱਯੁਬ ਦਾ ਸੋਫਰ ਨੂੰ ਉੱਤਰ

੧ ਤਦ ਯੱਯੁਬ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦੇ ਕੇ ਆਖਿਆ, ੨ “ਗੌਰ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ, ਅਤੇ ਇਹੋ ਤੁਹਾਡੀ ਤੱਸਲੀ ਹੋਵੇ । ੩ ਮੈਨੂੰ ਬੋੜ੍ਹਾ ਸਹਿ ਲਓ ਤਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਬੋਲਾਂ, ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲਣ ਤੋਂ ਬਾਕਦ ਤੁਸੀਂ ਠੱਠਾ ਕਰਿਓ !

੪ ਕੀ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸਿਰਾਇਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ? ਫੇਰ ਮੇਰਾ ਆਤਮਾ ਬੇਚੈਨ ਕਰਿਉ ਨਾ ਹੋਵੇ ? ੫ ਮੇਰੀ ਵੱਲ ਵੇਖੋ ਅਤੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਜਾਓ, ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਰੱਖੋ । ੬ ਜਦ ਮੈਂ ਯਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਅਬਰਾ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਕੰਬਣੀ ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਫੜ੍ਹ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ! ੭ ਦੁਸ਼ਟ ਕਰਿਉ ਜੀਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਬੁੱਢੇ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ ਮਾਲ-ਧਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਲਵਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ? ੮ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵੰਸ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਨਮੁਖ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਯੋਲਾਦ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਯੱਥਾਂ ਦੇ ਯੱਥੇ ਦਿੜ੍ਹ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ੯ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਭੈ ਰਹਿਤ ਅਤੇ ਸਲਾਮਤ ਹਨ, ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਤੰਡਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖੈਂਦਾ । ੧੦ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮਾਨਹੁ ਗੱਭਣ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਕਾਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਗਾਂਵਾਂ ਸੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਗਰਭ ਨਹੀਂ ਡਿੱਗਦਾ । ੧੧ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਿਕਾਣੇ ਟਿੱਜੜ

ਵਾਂਗੂੰ ਥਾਗਰ ਘੱਲਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੱਚਦੇ ਹਨ । ੧੨ ਉਹ ਡੱਫ਼ ਤੇ ਬਰਬਤ ਨਾਲ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਬੀਨ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ । ੧੩ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦਿਨ ਸੁੱਖ ਨਾਲ ਰੱਟਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇੱਕ ਖਲ ਵਿੱਚ ਹੀ ਖਤਾਲ ਨੂੰ ਉਤਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ! ੧੪ ਫੇਰ ਵੀ ਉਹ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ, ਮਾਥੋਂ ਦੂਰ ਹੋ, ਆਮੀਂ ਤੇਰੇ ਰਾਗਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ! ੧੫ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਰੱਟ ਹੈ ਜੋ ਆਮੀਂ ਉਹ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰੀਏ, ਅਤੇ ਮਾਨੂੰ ਕੀ ਲਾਭ ਜੇ ਆਮੀਂ ਉਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ? ੧੬ ਵੇਖੋ, ਕੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਮੈਥੋਂ ਦੂਰ ਹੀ ਰਹੇ ।

੧੭ ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਦਾ ਦੀਵਾ ਕਿੰਨੀ ਵਾਸੀ ਬੁੱਝ ਜਾਂਦਾ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਬਿਖਤਾ ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਆ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਜਦ ਖਰਮੇਸੁਰ ਕਰੋਧ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦੁੱਖ ਵੰਡਦਾ ਹੈ । ੧੮ ਉਹ ਖੋਣ ਦੀ ਉਡਾਈ ਹੋਈ ਤੂੜੀ ਵਾਂਗੂੰ ਹਨ, ਅਤੇ ਰੱਖ ਵਾਂਗੂੰ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਾਵਰੇਲਾ ਉਡਾ ਕੇ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ੧੯ ਖਰਮੇਸੁਰ ਉਹ ਦੀ ਬਦੀ ਨੂੰ ਉਹ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਮੁੱਖ ਛੱਡਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਬਦਲਾ ਉਹ ਨੂੰ ਦੇਵੇ ਜੋ ਉਹ ਜਾਣ ਲਵੇ । ੨੦ ਉਹ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਆਪਣੀ ਹੀ ਬਰਬਾਦੀ ਨੂੰ ਵੇਖਣ, ਅਤੇ ਉਹ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਦੇ ਕਰੋਧ ਦੇ ਖਿਆਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪੀਵੇ । ੨੧ ਉਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਅਰਾਣੇ ਲਈ ਕੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ?

੨੨ ਕੀ ਕੋਈ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਵੇਗਾ ? ਉਹ ਤਾਂ ਉੱਚਿਆਂ-ਉੱਚਿਆਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ । ੨੩ ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਯੂਰੀ ਸਰਤੀ ਵਿੱਚ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦ ਉਸ ਨੂੰ ਚੈਨ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਸੁੱਖ ਸੰਯੂਰਨ ਸੀ । ੨੪ ਉਹ ਦੀਆਂ ਦੋਹਨੀਆਂ ਦੁੱਧ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਦਾ ਗੁੱਦਾ ਤਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ੨੫ ਅਤੇ ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੀ ਕੁਝ ਤਣ ਵਿੱਚ ਮਰ ਜਾਂਦਾ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਸੁੱਖ ਨਹੀਂ ਭੋਗਦਾ ਹੈ । ੨੬ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਰਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਕੀੜੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਢੱਕ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ।

੨੭ ਵੇਖੋ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਆਲਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਜਗਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਿਹਨਾਂ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੁਲਮ ਕਰਦੇ ਹੋ । ੨੮ ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਖਤਵੰਤੇ ਦਾ ਅਰ ਕਿੱਥੇ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਤੰਬੂ ਕਿੱਥੇ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਦੁਸ਼ਟ ਵੱਸਦੇ ਸਨ ? ੨੯ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਕਦੀ ਰਾਗ ਚੱਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਕੋਲੋਂ ਨਹੀਂ ਖੁੱਛਿਆ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਧਰਿਚਾਣਦੇ ਹੋ, ੩੦ ਭਈ ਬੁਰਿਆਰ ਤਾਂ ਬਿਖਤਾ ਦੇ ਦਿਨ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਕਹਿਰ ਦੇ ਦਿਨ ਲਈ ਲਿਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? ੩੧ ਕੋਣ ਉਹ ਦੇ ਰਾਗ ਨੂੰ ਉਹ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਦੱਸੇਗਾ, ਅਤੇ ਕੋਣ ਉਹ ਦੇ ਕੀਤੇ

ਦਾ ਬਦਲਾ ਉਹ ਨੂੰ ਦੇਵੇਗਾ ? ੩੨ ਉਹ ਰਬਰ ਵਿੱਚ ਧਰੁੰਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਦੀ ਰਬਰ ਉੱਤੇ ਧਰਿਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ੩੩ ਵਾਦੀ ਦੇ ਡਲੇ ਉਹ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਅਣਗਿਣਤ ਲੋਕ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਤਿਵੇਂ ਹੀ ਉਹ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਭ ਮਨੁੱਖ ਵੀ ਚਲੇ ਜਾਣਗੇ ।

੩੪ ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਫੇਰੀਆਂ ਤਮੱਲੀਆਂ ਰਿਉਂ ਦਿੰਦੇ ਹੋ, ਰਿਉਂ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਖੋਈਆਂ ਹੀ ਧਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ?”

੨੨

ਤੀਸਰੀ ਗੱਲਬਾਤ (22:1-27:23)

ਅਲੀਫਜ਼ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਲਾਉਣਾ

੧ ਫੇਰ ਅਲੀਫਜ਼ ਤੇਮਾਨੀ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦੇ ਰੇ ਆਖਿਆ, ੨ “ਕੀ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਧਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ? ਸੱਚ-ਮੁੱਚ ਸਿਆਣਾ ਮਨੁੱਖ ਵੀ ਆਪਣੇ ਹੀ ਜੋਗਾ ਹੈ । ੩ ਤੇਰੇ ਧਰਮੀ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਨੂੰ ਕੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ? ਜਾਂ ਤੇਰੀਆਂ ਖਰੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਨਾਲ ਉਹ ਨੂੰ ਕੀ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

੪ ਕੀ ਤੇਰੇ ਡਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਝਿੜਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੜਦਾ ਹੈ ? ੫ ਕੀ ਤੇਰੀ ਬੁਰਿਆਈ ਵੱਡੀ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਤੇਰੀਆਂ ਬਦੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਹੱਦ ਹੈ ? ੬ ਰਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਬੇਵਜ਼ਾਹ ਗਹਿਣੇ ਰੱਖ ਲਈਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਨੰਗਿਆਂ ਦੇ ਵੀ ਕੱਪੜੇ ਲਾਗ ਲਏ ਹਨ । ੭ ਤੂੰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਧਾਈ ਨਹੀਂ ਖਿਲਾਇਆ, ਅਤੇ ਭੁੱਖੇ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ । ੮ ਬਲਵੰਤ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਮਿਲ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਮੰਨਿਆ-ਧਰਮੰਨਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵੱਸ ਗਿਆ । ੯ ਤੂੰ ਵਿਯਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਯਤੀਮਾਂ ਦੀਆਂ ਘਾਹਾਂ ਭੰਨ ਦਿੱਤੀਆਂ । ੧੦ ਇਸ ਲਈ ਫੰਦੇ ਤੇਰੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਅਚਾਨਕ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਭੈ ਤੋਂ ਤੂੰ ਅਬਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ! ੧੧ ਕੀ ਤੂੰ ਹਨੇਰੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦਾ, ਅਤੇ ਧਾਈ ਦੇ ਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਤੈਨੂੰ ਢੱਕ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ?

੧੨ ਕੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਸਵਰਗ ਦੀ ਉਚਿਆਈ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ? ਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਉਚਿਆਈ ਵੇਖ ਕੇ ਉਹ ਕਿੰਨੇ ਉੱਚੇ ਹਨ ! ੧੩ ਅਤੇ ਤੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈਂ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਕੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ? ਕੀ ਉਹ ਘੁੱਘ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਆਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ? ੧੪ ਬੱਦਲਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਟਾਂ ਉਹ ਦਾ ਧੜਕਦਾ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਵੇਖ ਨਾ ਸਕੇ, ਅਤੇ ਉਹ ਤਾਂ ਆਰਾਮ ਮੰਡਲ ਉੱਤੇ ਹੀ ਚਲਦਾ ਫਿਰਦਾ ਹੈ । ੧੫ ਕੀ ਤੂੰ ਉਸ ਖੁਰਾਣੇ ਸਾਗ ਨੂੰ ਫੜ੍ਹ ਕੇ ਰੱਖੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੁਸ਼ਟ ਮਨੁੱਖ ਚਲਦੇ ਸਨ ? ੧੬ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਧਰਿਲਾਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਨੀਂਹ ਦਰਿਆ ਨਾਲ ਰੁੜ੍ਹ ਗਈ, ੧੭ ਜਿਹੜੇ

ਯਰਭੇਸੁਰ ਨੂੰ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਮਾਥੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ! ਅਤੇ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਸਾਡਾ ਵੀ
 ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ? ੧੮ ਤਾਂ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਮ ਖਦਾਰਥਾਂ ਨਾਲ
 ਭਰ ਦਿੱਤਾ, ਯਰ ਦੁਸਟਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਮੈਥੋਂ ਦੂਰ ਹੋਵੇ ! ੧੯ ਯਰਮੀ ਵੇਖ ਕੇ ਖੁਸ਼
 ਹੁੰਦੇ, ਅਤੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਉਹ ਦੀ ਹਾਮੀ ਉਡਾਉਂਦੇ ਹਨ, ੨੦ ਸੱਚ-ਮੁੱਚ ਸਾਡੇ ਵਿਰੋਧੀ
 ਮਿੱਟ ਗਏ, ਅਤੇ ਅੱਗ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੁਹੰਦ ਨੂੰ ਭੱਖ ਲਿਆ !

੨੧ ਯਰਭੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਿਆ ਰਹਿ ਅਤੇ ਸੁਖੀ ਰਹਿ, ਤਾਂ ਤੇਰੀ ਭਲਿਆਈ
 ਹੋਵੇਗੀ । ੨੨ ਗੁਣ ਉਹ ਦੇ ਮੂੰਹ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸੁਣ, ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਨੂੰ
 ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖ । ੨੩ ਜੇ ਤੂੰ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਵੱਲ ਮੁੜੇ ਅਤੇ ਜੇ
 ਤੂੰ ਬਦੀ ਆਪਣੇ ਤੰਬੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੂਰ ਕਰੇਂ, ਤਾਂ ਤੂੰ ਬਣਿਆ ਰਹੇਂਗਾ, ੨੪ ਜੇ ਤੂੰ
 ਆਪਣਾ ਸੋਨਾ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ, ਮਗੋਂ ਓਫੀਰ ਦਾ ਸੋਨਾ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਖੱਬਰਾਂ ਵਿੱਚ
 ਪਾ ਦੇਵੇਂ, ੨੫ ਤਾਂ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਆਪ ਤੇਰਾ ਸੋਨਾ, ਅਤੇ ਤੇਰੀ ਅਣਮੁੱਲ
 ਚਾਂਦੀ ਹੋਵੇਗਾ । ੨੬ ਤਦ ਤੂੰ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਨਾਲ ਨਿਗਲ ਹੋਵੇਂਗਾ, ਅਤੇ
 ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਯਰਭੇਸੁਰ ਵੱਲ ਚੁੱਕੇਂਗਾ । ੨੭ ਤੂੰ ਉਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇਂਗਾ ਅਤੇ
 ਉਹ ਤੇਰੀ ਸੁਣੇਗਾ, ਅਤੇ ਤੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੁੱਖਣਾ ਯੂਰੀਆਂ ਕਰੇਂਗਾ । ੨੮ ਜੇ ਕੁਝ
 ਤੂੰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੇਂ, ਉਹ ਤੇਰੇ ਲਈ ਠਹਿਰਾਈ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਚਾਨਣ ਤੇਰੀਆਂ ਰਾਹਾਂ
 ਉੱਤੇ ਚਮਕੇਗਾ । ੨੯ ਜਦ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਕਰਨ ਤਾਂ ਤੂੰ ਆਖੇਂਗਾ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ
 ਉੱਚਾ ਹੋਣਾ ਹੈ ! ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦੀਨ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਬਚਾਵੇਗਾ । ੩੦ ਜੇ ਬੇਦੋਸ਼ਾ ਨਹੀਂ
 ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਬਚਾਵੇਗਾ, ਹਾਂ, ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਸੁੱਧਤਾ ਨਾਲ ਤੂੰ ਬਚਾਇਆ
 ਜਾਵੇਗਾ ।”

੨੩

ਯੱਯੂਬ ਦਾ ਅਲੀਫਜ਼ ਨੂੰ ਉੱਤਰ

੧ ਤਦ ਯੱਯੂਬ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦੇ ਕੇ ਆਖਿਆ, ੨ “ਅਜੇ ਵੀ ਮੇਰੀ ਸਿਰਾਇਤ ਜਾਰੀ
 ਹੈ, ਮੇਰੀ ਮਾਰ ਮੇਰੇ ਹੋਰਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਭਾਰੀ ਹੈ । ੩ ਕਾਮ ਕਿ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਜੇ
 ਮੈਂ ਉਹ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਲੱਭਾਂ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਹ ਦੇ ਬਿਰਾਜਣ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੱਕ ਜਾਂਦਾ ! ੪ ਮੈਂ
 ਆਪਣਾ ਮੁੱਕਦਮਾ ਉਹ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ, ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਦਲੀਲਾਂ
 ਨਾਲ ਭਰਦਾ ! ੫ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲੈਂਦਾ ਜਿਹਨਾਂ ਨਾਲ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਉੱਤਰ
 ਦਿੰਦਾ, ਅਤੇ ਸਮਝ ਲੈਂਦਾ ਕਿ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਆਖਦਾ । ੬ ਕੀ ਉਹ ਆਪਣੀ
 ਸਰਤੀ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਅਨੁਸਾਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਲੜਦਾ ? ਨਹੀਂ, ਮਗੋਂ ਉਹ ਮੇਰੀ
 ਵੱਲ ਯਿਯਾਨ ਕਰਦਾ । ੭ ਉੱਥੇ ਨੇਕ ਜਨ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਕਰਦਾ,
 ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਦਾ ਲਈ ਆਪਣੇ ਨਿਯਾਂਤੀ ਤੋਂ ਛੁਡਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ।

੮ ਵੇਖੋ, ਮੈਂ ਅੱਗੇ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਯਰ ਉਹ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਖਿੱਛੇ, ਯਰ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਨਹੀਂ, ੯ ਅਤੇ ਖੱਬੇ ਧਾਮੇ ਵੱਲ ਜਦੋਂ ਉਹ ਰੰਮ ਰਹਦਾ ਹੈ ਤਦ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਵਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਉਹ ਸੱਜੇ ਧਾਮੇ ਨੂੰ ਮੁੜਦਾ ਹੈ, ਯਰ ਮੈਂ ਉਹ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਨਹੀਂ । ੧੦ ਉਹ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਗਾਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ, ਜਦ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਤਾਅ ਲਵੇਂ ਤਦ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਵਾਂਗੂੰ ਨਿੱਕਲਾਂਗਾ । ੧੧ ਮੇਰੇ ਧੈਰ ਉਹ ਦੇ ਰਦਮਾਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ-ਖਿੱਛੇ ਚਲੇ, ਮੈਂ ਉਹ ਦੇ ਗਾਹ ਦੀ ਖਾਲਣਾ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਰੁਗੇ ਨਾ ਧਿਆ । ੧੨ ਉਹ ਦੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਰਮ ਤੋਂ ਮੈਂ ਨਾ ਗਟਿਆ ਉਹ ਦੇ ਮੂੰਹ ਦਿਆਂ ਵਾਰਾਂ ਦੀ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਭੋਜਨ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਰਦਰ ਰੀਤੀ ।

੧੩ ਉਹ ਤਾਂ ਇੱਕੋ ਗੱਲ ਤੇ ਸਥਿਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੋਣ ਉਸ ਨੂੰ ਮੋੜ ਸਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਦਾ ਜੀ ਚਾਹੇ ਮੈਂ ਉਹ ਰਦਦਾ ਹੈ, ੧੪ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਮੇਰੇ ਲਈ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਯੁਗ ਰਦਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਹੋਰ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਹਨ । ੧੫ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਹ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਭੈ ਖਾਂਦਾ ਹਾਂ, ਜਦ ਮੈਂ ਇਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਤਦ ਮੈਂ ਉਸ ਤੋਂ ਡਰ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ । ੧੬ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਰਮਜ਼ੋਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਬਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ । ੧੭ ਕਿਉਂ ਜੇ ਗਨੇਰੇ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਘੋਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਘੁੱਧ ਗਨੇਰੇ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹ ਨੂੰ ਢੱਕ ਲਿਆ ਹੈ ।

੨੪

੧ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਨੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਏ, ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦੇ ? ੨ ਲੋਕ ਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਸਰਬਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਇੱਜੜ ਨੂੰ ਖੋਹ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰਦੇ ਹਨ । ੩ ਉਹ ਯਤੀਮਾਂ ਦਾ ਗਯਾ ਹੱਕ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਵਿਧਵਾ ਦਾ ਬਲਦ ਗਹਿਣੇ ਰੱਖ ਲੈਂਦੇ ਹਨ । ੪ ਉਹ ਰੰਗਾਲਾਂ ਨੂੰ ਗਾਹ ਤੋਂ ਗਟਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਦੇਸ ਦੇ ਮਸਰੀਨ ਇਕੱਠੇ ਲੁੱਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ੫ ਵੇਖੋ, ਉਹ ਉਜਾੜ ਦੇ ਜੰਗਲੀ ਗਯਿਆਂ ਵਾਂਗੂੰ ਆਪਣੇ ਰੰਮ ਅਤੇ ਭੋਜਣ ਖਦਾਰਥ ਭਾਲਣ ਲਈ ਨਿੱਕਲਦੇ ਹਨ । ਮੈਦਾਨ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਰੋਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । ੬ ਉਹ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਚਾਰਾ ਵੱਢਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਦੁਸਟ ਦੇ ਅੰਗੂਰੀ ਬਾਗਾਂ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੁਹੰਦ ਚੁਗਦੇ ਹਨ । ੭ ਉਹ ਬਿਨਹਾਂ ਰੱਖੜੇ ਦੇ ਨੰਗੇ ਹੀ ਗਾਹ ਰੱਦਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਰੋਲ ਖਾਲੇ ਵਿੱਚ ਉੱਤੇ ਲੈਣ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ । ੮ ਉਹ ਯਹਾੜਾਂ ਦੀ ਵਰਖਾ ਨਾਲ ਭਿੱਜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਟ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਚੱਟਾਨ ਨਾਲ ਚਿੱਬੜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ੯ ਉਹ ਯਤੀਮ ਨੂੰ ਮਾਂ ਦੀ ਛਾਤੀ ਤੋਂ ਖੋਹ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਮਸਰੀਨ ਦਾ ਰੱਖੜਾ ਗਹਿਣੇ ਰੱਖ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ੧੦ ਮੈਂ ਉਹ

ਬਿਨਹਾਨਾਂ ਬਸਤਰ ਨੰਗੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਭੁੱਖ ਦੇ ਖਾਠੇ ਭਰੀਆਂ ਚੁੱਗਦੇ ਹਨ ।
 ੧੧ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਰੰਧਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤੇਲ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਹੁੰਦਾਂ
 ਵਿੱਚ ਅੰਗੂਰ ਥੀੜਦੇ ਹਨ, ਘਰ ਆਪ ਖਿਆਮੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ । ੧੨ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ
 ਲੋਕ ਹਾਉਰੇ ਭਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਫੱਟੜਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਦੁਹਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਘਰ ਘਰਮੇਸੁਰ
 ਇਸ ਜੁਲਮ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ !

੧੩ ਇਹ ਉਹ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਚਾਨਣ ਦੇ ਵਿਬੁੱਧ ਹਨ, ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਰਾਗਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ
 ਜਾਣਦੇ, ਨਾ ਉਸ ਦੇ ਖਾਠੇ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ । ੧੪ ਖੂਨੀ ਸਵੇਰੇ ਹੀ
 ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਮਸਰੀ ਨੇ ਤੇ ਰੰਗਾਲ ਨੂੰ ਵੱਢ ਸੁੱਟਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਗਾਤ ਨੂੰ ਉਹ ਚੋਰ
 ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ੧੫ ਵਿਭਚਾਰੀ ਦੀ ਅੱਖ ਸਾਖ ਨੂੰ ਉਡੀਕਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਰਹਿੰਦਾ
 ਹੈ, ਕੋਈ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖੇਗਾ ! ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਉੱਤੇ ਧੜਦਾ ਧਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ।
 ੧੬ ਗੁਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਨ੍ਹ ਖਾਠੇ ਹਨ, ਦਿਨੇ ਉਹ ਆਪ ਨੂੰ ਲੁਕਾ
 ਛੱਡਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਚਾਨਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ, ੧੭ ਕਿਉਂ ਜੇ ਸਵੇਰ ਉਹਨਾਂ ਮਾਰਿਆਂ
 ਲਈ ਮੌਤ ਦੇ ਸਾਖੇ ਵਰਗੀ ਹੈ, ਉਹ ਤਾਂ ਮੌਤ ਦੇ ਸਾਖੇ ਦੇ ਭੈ ਨਾਲ ਮਿੱਤਰਤਾ
 ਰੱਖਦੇ ਹਨ ।

੧੮ ਉਹ ਖਾਣੀਆਂ ਉੱਤੇ ਛੇਤੀ ਰੁੜ੍ਹ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਘਰਤੀ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦਾ
 ਵਿਰਸਾ ਸਰਾਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਅੰਗੂਰੀ ਖਾਠੇ ਦੇ ਗੁਰ ਵੱਲ ਨਹੀਂ
 ਮੁੜਦੇ । ੧੯ ਖੁਸਰੀ ਅਤੇ ਗਰਮੀ ਬਰਫਾਨੀ ਖਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਕਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ,
 ਤਿਵੇਂ ਖਤਾਲ ਖਾਠੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਕਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । ੨੦ ਕੁੱਖ ਉਹ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਵੇਗੀ,
 ਰੀੜਾ ਉਹ ਨੂੰ ਸੁਕਾ ਦ ਨਾਲ ਖਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਹ ਫੇਰ ਖਾਠ ਨਾ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ,
 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਠੀ ਕੁੱਖ ਵਾਂਗੂੰ ਤੋੜੀ ਜਾਵੇਗੀ । ੨੧ ਉਹ ਖਾਠ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀ ਜਣਦੀ
 ਨਹੀਂ ਲੁੱਟ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਿਧਵਾ ਨਾਲ ਨੇਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ । ੨੨ ਘਰ ਘਰਮੇਸੁਰ
 ਆਪਣੀ ਸਰਤੀ ਨਾਲ ਤਰੜਿਆਂ ਨੂੰ ਖਿੱਚ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਖਿਰ ਹੋ ਜਾਵੇ
 ਤਾਂ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦੀ ਆਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ । ੨੩ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਖ ਨਾਲ
 ਰਹਿਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਂਭੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਘਰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ
 ਰਾਗਾਂ ਉੱਤੇ ਹਨ । ੨੪ ਉਹ ਖੋੜ੍ਹੇ ਚਿਰ ਲਈ ਉੱਚੇ ਰੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਫੇਰ ਉਹ ਗੁੰਦੇ
 ਹੀ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਨਿਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਦੂਜਿਆਂ ਵਾਂਗੂੰ ਮਥੇਟੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ
 ਅੰਨ ਦੇ ਮਿੱਟਿਆਂ ਵਾਂਗੂੰ ਵੱਢੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ !

੨੫ ਜੇ ਇਹ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕੌਣ ਮੈਨੂੰ ਝੂਠਾ ਸਾਬਿਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ
 ਮੇਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਅਕਾਰਬ ਠਹਿਰਾਵੇਗਾ ?”

੨੫

ਬਿਲਦਦ ਦਾ ਰਬਨ

੧ ਉਦ ਬਿਲਦਦ ਸੂਗੀ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦੇ ਰੇ ਆਖਿਆ, ੨ “ਗਾਜ਼ ਆਤੇ ਭੈ ਉਮ ਦੇ ਅੰਗ-ਸੰਗ ਹਨ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਉੱਚਿਆਂ ਸਬਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਰਾਇਮ ਰਰਦਾ ਹੈ । ੩ ਵੀ ਉਮ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵੇਣ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਉਹ ਦਾ ਚਾਨਣ ਨਹੀਂ ਘੋਂਦਾ ? ੪ ਫੇਰ ਮਨੁੱਖ ਧਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਵਿਵੇਂ ਧਰਮੀ ਠਹਿਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜੰਮਿਆ ਵਿਵੇਂ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ? ੫ ਵੇਖ, ਉਮ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਚੰਦ ਵਿੱਚ ਵੀ ਚਮਕ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਤਾਰੇ ਵੀ ਨਿਰਮਲ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਦੇ । ੬ ਫੇਰ ਮਨੁੱਖ ਵੀ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਡਾ ਗੀ ਹੈ, ਆਦਮੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ, ਜਿਹੜਾ ਚਿਰਮ ਹੀ ਹੈ ?”

੨੬

ਯੱਯੁੱਬ ਦਾ ਉੱਤਰ

੧ ਫੇਰ ਯੱਯੁੱਬ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦੇ ਰੇ ਆਖਿਆ, ੨ “ਤੂੰ ਨਿਰਬਲ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿਵੇਂ ਵੀ ਤੀ, ਅਤੇ ਬਲਹੀਣ ਬਾਹੁ ਨੂੰ ਵਿਵੇਂ ਬਚਾਇਆ ! ੩ ਤੂੰ ਬੁੱਧਗੀਣ ਨੂੰ ਚਿਹੇ ਜਿਹੀ ਮਲਾਹ ਦਿੱਤੀ, ਅਤੇ ਖਰਾ ਗਿਆਨ ਬਹੁਤ ਧਰਗਟ ਵੀ ਤਾ ! ੪ ਤੂੰ ਰਿਸਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ, ਅਤੇ ਰਿਸ ਦੇ ਆਤਮਾ ਨੇ ਤੇਰੇ ਮੂੰਹੋਂ ਗੱਲ ਵੀ ਤੀ ?

੫ ਬਹੁਤ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਲੋਕ ਖਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹੇਠ ਰੰਬਦੇ ਹਨ ! ੬ ਖਤਾਲ ਉਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਨੰਗਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਰਕ ਬੇਖੜਦਾ ਹੈ । ੭ ਉਹ ਉੱਤਰ ਦੇਸ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਸਬਾਨ ਉੱਤੇ ਫੈਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਬਿਨਹਾ ਸਗਰੇ ਦੇ ਲਟਕਾਉਂਦਾ ਹੈ ! ੮ ਉਹ ਖਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਘਟਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਬੱਦਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਭਾਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਫਟਦੇ । ੯ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਿੰਘਾਮਣ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੱਦਲ ਫੈਲਾ ਕੇ ਉਮ ਨੂੰ ਢੱਕ ਕੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ । ੧੦ ਉਹ ਨੇ ਖਾਣੀਆਂ ਦੀ ਗੁੱਦ, ਚਾਨਣ ਅਤੇ ਗਨੇਰੇ ਦੀ ਗੁੱਦ ਤੱਕ ਠਹਿਰਾ ਰੱਖੀ ਹੈ । ੧੧ ਆਰਾਮ ਦੇ ਬੰਮਹੁ ਗਿੱਲਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਮ ਦੀ ਝਿੜਕੀ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ! ੧੨ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬਲ ਤੋਂ ਸਮੁੰਦਰ ਨੂੰ ਉਛਾਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਬੁੱਧ ਨਾਲ ਰਾਹਬ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਦਾ ਹੈ । ੧੩ ਉਹ ਦੇ ਸਾਹ ਨਾਲ ਆਰਾਮ-ਖੰਡਲ ਸੁੱਧ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਦੇ ਗੱਬ ਨੇ ਉੱਡਣੇ ਸੱਖ ਨੂੰ ਵਿੰਨ੍ਹ ਸੁੱਟਿਆ ਹੈ । ੧੪ ਵੇਖੋ, ਇਹ ਸਭ ਉਮ ਦੇ ਵੰਮਾਂ ਦੀ ਝਲਕ ਹੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਮ ਦੀ ਬਿੰਨੀ ਹੋਲੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ ! ਫੇਰ ਵੇਣ ਉਮ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਗਰਜ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹੈ ?”

੨੭

ਅੱਖੁਬ ਦਾ ਉੱਤਰ

੧ ਫੇਰ ਅੱਖੁਬ ਨੇ ਆਪਣਾ ਤਰਕ ਦੇ ਕੇ ਆਖਿਆ, ੨ “ਜੀਉਂਦੇ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੀ ਸਹੁੰ ਜਿਸ ਨੇ ਮੇਰਾ ਨਿਯਮ ਖਲਟਾ ਦਿੱਤਾ, ਨਾਲੇ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਦੀ ਜਿਸ ਨੇ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਵੇੜਾ ਰੀਤਾ ! ੩ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਮੇਰਾ ਖਰਾਣ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਆਤੇ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਸਾਹ ਮੇਰੀਆਂ ਨਾਸਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ੪ ਮੇਰਾ ਮੂੰਹ ਬਦੀ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾ ਰਹੇਗਾ, ਮੇਰੀ ਜੀਭ ਝੂਠ ਨਾ ਬੋਲੇਗੀ ! ੫ ਇਹ ਮੈਥੋਂ ਦੂਰ ਹੋਵੇ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਰਮੀ ਠਹਿਰਾਵਾਂ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਰਨ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਖਰਿਆਈ ਨੂੰ ਨਾ ਛੱਡਾਂਗਾ । ੬ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਖਰਮ ਤਰਕਾਈ ਨਾਲ ਫੜ੍ਹਿਆ, ਆਤੇ ਉਹ ਨੂੰ ਨਾ ਜਾਣ ਦਿਆਂਗਾ, ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਮੈਨੂੰ ਉਮਰ ਭਰ ਉਲਾਹਮਾ ਨਾ ਦੇਵੇਗਾ ।

੭ ਮੇਰਾ ਵੈਰੀ ਦੁਸਟ ਵਾਂਗੂੰ, ਆਤੇ ਮੇਰਾ ਵਿਰੋਧੀ ਬੁਰਿਆਰ ਵਾਂਗੂੰ ਹੋਵੇ । ੮ ਭਗਤੀਗੀਣ ਨੂੰ ਕੀ ਆਮ ਹੈ ਜਦ ਉਹ ਰੱਟਿਆ ਜਾਵੇ, ਜਦ ਖਰਮੇਸੂਰ ਉਹ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈ ਲਵੇ ? ੯ ਜਦ ਦੁੱਖ ਉਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਆਵੇ ਤਾਂ ਕੀ ਖਰਮੇਸੂਰ ਉਹ ਦੀ ਦੁਹਾਈ ਸੁਣੇਗਾ ? ੧੦ ਕੀ ਉਹ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਵਿੱਚ ਮਗਨ ਰਹੇਗਾ, ਆਤੇ ਹਰ ਵੇਲੇ ਖਰਮੇਸੂਰ ਨੂੰ ਖੁਰਾਰੇਗਾ ?

੧੧ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਹੱਥ ਦੀ ਸਰਤੀ ਬਾਰੇ ਸਿਖਾਵਾਂਗਾ, ਜੇ ਕੁਝ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਦੇ ਵਿਖੇ ਹੈ, ਮੈਂ ਨਾ ਲੁਕਾਵਾਂਗਾ । ੧੨ ਵੇਖੋ, ਤੁਸੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਉਂ ਨਿਰੰਮੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹੋ ?

੧੩ ਇਹ ਖਰਮੇਸੂਰ ਵੱਲੋਂ ਦੁਸਟਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਆਤੇ ਜਾਲਮਾਂ ਦਾ ਵਿਰਸਾ, ਜੋ ਉਹ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਤੋਂ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਇਹੋ ਹੀ ਹੈ । ੧੪ ਜੇਕਰ ਉਹ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਬਹੁਤੇ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਵੀ ਤਲਵਾਰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਆਤੇ ਉਹ ਦੀ ਅੰਸ ਰੋਟੀ ਨਾਲ ਨਾ ਰੱਜੇਗੀ । ੧੫ ਉਹ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਲੋਕ ਮਰ ਕੇ ਦੱਬੇ ਜਾਣਗੇ, ਆਤੇ ਉਹ ਦੀਆਂ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਨਾ ਰੋਣਗੀਆਂ । ੧੬ ਜੇ ਉਹ ਯੁਝ ਵਾਂਗੂੰ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਢੇਰ ਨਾ ਲਵੇ, ਆਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਢੇਰਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਬਸਤਰ ਤਿਆਰ ਕਰੇ, ੧੭ ਉਹ ਤਿਆਰ ਤਾਂ ਰਹਾਵੇਗਾ ਖਰ ਖਰਮੀ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਉਣਗੇ, ਆਤੇ ਉਹ ਦੀ ਚਾਂਦੀ ਬੇਦੋਸ਼ੇ ਆਖਸ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਲੈਣਗੇ । ੧੮ ਉਹ ਆਪਣਾ ਖਰ ਮੱਕੜੀ ਵਾਂਗੂੰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਆਤੇ ਇੱਕ ਝੁੱਝੀ ਵਾਂਗੂੰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਖਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ । ੧੯ ਉਹ ਯਠੀ ਹੋ ਕੇ ਲੰਮਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਖਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ, ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਆਤੇ ਉਹ ਦਾ ਕੁਝ ਰਹਿੰਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ੨੦ ਭੈ ਗੜ੍ਹ ਵਾਂਗੂੰ ਉਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਆ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਆਤੇ ਤੂਫਾਨ ਰਾਤ ਦੇ ਵੇਲੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਡਾ ਕੇ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ੨੧ ਖੁਰਬੀ ਹਵਾ ਉਸ ਨੂੰ

ਚੁੱਕ ਰੇ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਮ ਨੂੰ ਉਮ ਦੇ ਥਾਂ ਤੋਂ ਗੁੰਝ ਰੇ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ੨੨ ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਬਿਨਹਾਂ ਤਰਮ ਖਾਏ ਉਮ ਉੱਤੇ ਬਿਧਤਾ ਧਵੇਗਾ, ਉਹ ਉਮ ਦੇ ਗੱਥੇ ਸਿਰ ਤੇ ਧੈਰ ਰੱਖ ਰੇ ਨੱਠੇਗਾ । ੨੩ ਲੋਕ ਉਮ ਦੇ ਉੱਤੇ ਤਾੜੀਆਂ ਵਜਾਉਣਗੇ, ਅਤੇ ਉਮ ਉੱਤੇ ਫੁੰਕਾਰਨਗੇ ਕਿ ਉਹ ਆਪ ਮਥਾਨ ਤੇ ਨਾ ਰਹਿ ਸਕੇਗਾ ।

੨੮

ਬੁੱਧ ਦੀ ਧਰਮੰਸਾ

੧ ਚਾਂਦੀ ਲਈ ਤਾਂ ਖਾਨ ਗੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੋਨੇ ਲਈ ਸਥਾਨ ਜਿੱਥੇ ਉਮ ਨੂੰ ਤਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ੨ ਲੋਹਾ ਮਿੱਟੀ ਤੋਂ ਰੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਾਤ ਨੂੰ ਢਾਲ ਰੇ ਤਾਂਬਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ੩ ਮਨੁੱਖ ਗਨੇਰੇ ਨੂੰ ਦੂਰ ਰਰ ਰੇ ਸਰਹੰਦ ਤੱਕ ਘੁੱਧ ਗਨੇਰ ਅਤੇ ਮੇਂਤ ਦੇ ਸਾਯੇ ਵਿੱਚ, ਖੱਬਰਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਰਰਦਾ ਹੈ । ੪ ਉਹ ਆਬਾਦੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਸੁਰੰਗ ਖੋਦਦੇ ਗਨ, ਜਿੱਥੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਧੈਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਧੈਂਦੇ, ਉਹ ਮਨੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਲਟਕਦੇ ਅਤੇ ਝੂਲਦੇ ਗਨ । ੫ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਰੋਟੀ ਤਾਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਧਰ ਉਹ ਦਾ ਹੇਠਲਾ ਹਿੱਸਾ ਅੱਗ ਜਿਹਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ੬ ਇਸ ਦੀਆਂ ਚੱਟਾਨਾਂ ਨੀਲਮ ਦਾ ਥਾਂ ਗਨ, ਅਤੇ ਉਮ ਵਿੱਚ ਸੋਨੇ ਦੇ ਜੌਰੇ ਗਨ ।

੭ ਸਿਰਾਹੀ ਖੰਛੀ ਉਮ ਦੇ ਰਾਹ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ, ਨਾ ਬਾਜ਼ ਦੀ ਅੱਖ ਨੇ ਉਮ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਹੈ । ੮ ਘਾਤਰ ਜਾਨਵਰ ਉਮ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਚਲੇ ਗਨ, ਨਾ ਬੱਬਰ ਸੇਰ ਉਮ ਉੱਤੇ ਲੰਘਿਆ ਹੈ ।

੯ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣਾ ਗੱਥ ਚਰਮਰ ਖੱਬਰ ਉੱਤੇ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਧਗਾੜਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਢੇ ਉਲੱਦ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । ੧੦ ਉਹ ਚੱਟਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਲੇ ਖੋਦਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਦੀ ਅੱਖ ਹਰੇਰ ਬਹੁਮੁੱਲੀ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਵੇਖਦੀ ਹੈ । ੧੧ ਉਹ ਨਦੀਆਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚੌਂਦੀਆਂ ਵੀ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਛਿਧੀ ਹੋਈ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ।

੧੨ ਧਰ ਬੁੱਧ ਕਿੱਥੇ ਲੱਭੇ, ਅਤੇ ਸਮਝ ਦਾ ਥਾਂ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ? ੧੩ ਮਨੁੱਖ ਉਹ ਦਾ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਜੀਉਂਦਿਆਂ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦੀ ਹੈ । ੧੪ ਡੂੰਘਿਆਈ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, “ਉਹ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ” ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, “ਉਹ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ।” ੧੫ ਉਹ ਚੰਦਨ ਸੋਨੇ ਨਾਲ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾਂਦੀ, ਨਾ ਉਹ ਦੇ ਮੁੱਲ ਲਈ ਚਾਂਦੀ ਤੇਲੀਦੀ ਹੈ । ੧੬ ਉਛੀਰ ਦੇ ਸੋਨੇ ਤੋਂ ਉਹ ਦੀ ਰੀਮਤ ਭਰ ਨਹੀਂ ਗੁੰਦੀ, ਨਾ ਬਹੁਮੁੱਲੇ ਸੁਲੇਮਾਨੀ ਖੱਬਰ ਤੋਂ, ਨਾ ਨੀਲਮ ਤੋਂ । ੧੭ ਸੋਨਾ ਅਤੇ ਰੱਚ ਉਹ ਦੇ ਤੁੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਗਨ, ਨਾ ਉਹ ਚੰਦਨ ਸੋਨੇ ਦੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ । ੧੮ ਮੂੰਗੇ ਅਤੇ ਬਲੈਰ ਦੀ ਉਮ ਦੇ ਅੱਗੇ ਰੀ ਤੁਲਣਾ ਹੈ

? ਸਗੋਂ ਬੁੱਧ ਦਾ ਮੁੱਲ ਮੋਤੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਹੈ । ੧੯ ਰੂਮ ਦਾ ਖੁਬਰਾਜ ਉਹ ਦੇ ਤੁੱਲ ਨਹੀਂ, ਨਾ ਖ਼ਾਲਸ ਮੋਨੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦੀ ਰੀਮਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ।

੨੦ ਬੁੱਧ ਫੇਰ ਰਿੱਝੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਮਝ ਦਾ ਥਾਂ ਰਿੱਝੇ ਹੈ ? ੨੧ ਉਹ ਤਾਂ ਹਰੇਰ ਜੀਵ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਲੁਕੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਰਾਸ ਦੇ ਖੰਡੀਆਂ ਤੋਂ ਛਿਪੀ ਹੋਈ ਹੈ । ੨੨ ਵਿਨਾਮ ਤੇ ਮੌਤ ਆਖਦੀਆਂ ਹਨ, “ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਉਹ ਦੀ ਚਰਚਾ ਸੁਣੀ ਹੈ ।” ੨੩ ਘਰ ਘਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਦਾ ਰਾਗ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਦਾ ਥਾਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ, ੨੪ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹੋ ਘਰਤੀ ਦੀਆਂ ਗੱਦਾਂ ਤੱਕ ਨਿਗਾਹ ਮਾਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੋ ਰੁਝ ਅਰਾਸ ਦੇ ਹੇਠ ਹੈ ਉਹ ਵੇਖਦਾ ਹੈ । ੨੫ ਜਦ ਉਹ ਨੇ ਹਵਾ ਲਈ ਵਜ਼ਨ ਠਹਿਰਾਇਆ, ਅਤੇ ਖਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਧ ਨਾਲ ਮਿਣਿਆ, ੨੬ ਜਦ ਉਹ ਨੇ ਮੀਂਹ ਲਈ ਖਿਧੀ ਬਣਾਈ, ਅਤੇ ਗਰਜਦੀ ਖਿਜਲੀ ਲਈ ਰਾਗ ਠਹਿਰਾਇਆ, ੨੭ ਤਦ ਉਸ ਨੇ ਬੁੱਧ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਰਾਇਮ ਰੀਤਾ ਸਗੋਂ ਉਹ ਨੂੰ ਖੋਜਿਆ, ੨੮ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਵੇਖ, ਘਰਭੂ ਦਾ ਭੈ, ਉਹੀ ਬੁੱਧ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਦੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣਾ ਹੀ ਸਮਝ ਹੈ !”

੨੯

ਯੱਯੁਬ ਦਾ ਆਖਰੀ ਰਬਨ

੧ ਯੱਯੁਬ ਨੇ ਫੇਰ ਆਪਣਾ ਤਰਕ ਦੇ ਕੇ ਆਖਿਆ, ੨ “ਰਾਸ ਰਿ ਮੇਰੇ ਗਲਾਤ ਖਰਾਚੀਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ, ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਦ ਘਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰੀ ਖਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਸੀ, ੩ ਜਦ ਉਹ ਦਾ ਦੀਵਾ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਲੈ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਜਦ ਮੈਂ ਉਹ ਦੇ ਚਾਨਣ ਨਾਲ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਚੱਲਦਾ ਸੀ, ੪ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਵਾਫਰੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਜਦ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਿੱਤਰਤਾ ਮੇਰੇ ਤੰਬੂ ਉੱਤੇ ਹੀ ਸੀ, ੫ ਜਦ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਅਜੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਬਾਲ ਬੱਚੇ ਮੇਰੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਸਨ, ੬ ਤਦ ਮੇਰੇ ਕਦਮ ਦਹੀਂ ਨਾਲ ਧੋਤੇ ਜਾਂਦੇ, ਅਤੇ ਚੱਟਾਨ ਮੇਰੇ ਲਈ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਂ ਵਗਾਉਂਦੀ ਸੀ ।

੭ ਜਦ ਮੈਂ ਨਗਰ ਦੇ ਫਾਟਰ ਕੋਲ ਜਾਂਦਾ, ਜਦ ਮੈਂ ਚੌਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਚੌਰੀ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ, ੮ ਤਦ ਜੁਆਨ ਮੈਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਖਿੱਛੇ ਹਟ ਜਾਂਦੇ, ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਉੱਠ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ । ੯ ਗਾਰਮ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੇਂ ਰੁੱਕ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਗੱਥ ਮੂੰਹ ਉੱਤੇ ਰੱਖਦੇ ਸਨ । ੧੦ ਖਰਯਾਨਾਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦੀ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜੀਭ ਤਾਲੂ ਨਾਲ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਸੀ । ੧੧ ਜੋ ਕੋਈ ਮੈਨੂੰ ਸੁਣਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਧੰਨ ਆਖਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਦ ਕੋਈ ਮੈਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਤਦ ਮੇਰੇ ਵਿਖੇ ਉਹ ਸਾਖੀ ਦਿੰਦਾ ਸੀ, ੧੨ ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੈਂ ਮਸਰੀਨ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਂਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੁਗਈ

ਦਿੰਦਾ, ਅਤੇ ਯਤੀਮ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹਾਦਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ । ੧੩ ਨਾਮ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵੀ ਮੈਂਨੂੰ ਬਰਕਤ ਦਿੰਦੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਵਿਧਵਾ ਦਾ ਦਿਲ ਮੇਰੇ ਕਾਰਨ ਜੈਕਾਰਾ ਗਜਾਉਂਦਾ ਸੀ । ੧੪ ਮੈਂ ਧਰਮ ਨੂੰ ਧਰਿਨ ਲੈਂਦਾ ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਰਾ ਲਿਖਾਮ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਮੇਰਾ ਨਿਆਂ ਚੋਗੇ ਅਤੇ ਧਰਮੀ ਜਿਹਾ ਸੀ, ੧੫ ਮੈਂ ਅੰਨਿਹਨਾਂ ਲਈ ਅੱਖਾਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਲੰਗੜੀਆਂ ਲਈ ਧੈਰ ਠਹਿਰਦਾ ਸੀ, ੧੬ ਮੈਂ ਕੰਗਾਲਾਂ ਲਈ ਖਿਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਨਾਵਾਰਿਫ ਦੇ ਮੁੱਕਦਮੇ ਦੀ ਵੀ ਧਰਮੀ ਰਦਦਾ ਸੀ ੧੭ ਮੈਂ ਬੁਰਿਆਰ ਦੇ ਵੱਡੇ ਦੰਦ ਭੰਨ ਸੁੱਟਦਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਦੰਦਾਂ ਤੋਂ ਸਿਕਾਰ ਖੋਹ ਲੈਂਦਾ ਸੀ ।

੧੮ ਤਦ ਮੈਂ ਮੋਚਦਾ ਸੀ, ਮੇਰੇ ਦਿਨ ਰੋਤ ਦੇ ਕਣਾਂ ਜਿੰਨੇ ਅਣਗਿਣਤ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਸੇਬੇ ਵਿੱਚ ਮਰਾਂਗਾ । ੧੯ ਮੇਰੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਖਾਣੀ ਤੱਕ ਫੈਲਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਤੁਰੇਲ ਮੇਰੀਆਂ ਟਹਿਣੀਆਂ ਉੱਤੇ ਰਾਤ ਭਰ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ । ੨੦ ਮੇਰਾ ਧਰਮਾਧ ਬਣਿਆ ਰਹੇਗਾ, ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਧਰਮ ਮੇਰੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਮਦਾ ਨਵਾਂ ਬਣਿਆ ਰਹੇਗਾ ।

੨੧ ਲੋਕ ਮੇਰੀ ਸੁਣਦੇ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਸਲਾਹ ਲਈ ਚੁੱਖ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ । ੨੨ ਮੇਰੇ ਬੋਲਣ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਉਹ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਮੇਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਮੀਂਹ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰ੍ਹਦੀਆਂ ਸਨ । ੨੩ ਉਹ ਮੇਰੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਵਰਖਾ ਦੀ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹਦੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਅਖੀਰਲੇ ਮੀਂਹ ਲਈ ੨੪ ਜਦ ਉਹ ਬੇਯਾਮ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸਕਰਾ ਕੇ ਧਰਮੀ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਮੁੱਖ ਦਾ ਚਾਨਣ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਬਹੁਮੁੱਲਾ ਸੀ । ੨੫ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਰਾਹ ਚੁਣਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਧਰਮੁੱਖ ਹੋ ਕੇ ਬਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਵੱਸਦਾ ਜਿਵੇਂ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾ, ਉਸ ਵਾਂਗੂੰ ਜਿਹੜਾ ਮੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਤਮਲੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ।

੩੦

੧ ਧਰਮ ਹੁਣ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਮੈਥੋਂ ਛੋਟੇ ਹਨ ਉਹ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਹੱਸਦੇ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਖਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਇੱਜੜ ਦੇ ਕੁੱਤਿਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਸੀ ! ੨ ਭਲਾ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਦਾ ਬਲ ਮੇਰੇ ਲਈ ਕੀ ਲਾਭ ਦਿੰਦਾ, ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਧਰਮਾਰਥ ਵੀ ਨਾਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ? ੩ ਬੁੜ੍ਹ ਅਤੇ ਭੁੱਖ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਲਿੰਮੇ ਖੈ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ ਸੁੱਕੀ ਭੂਮੀ ਨੂੰ ਚੱਟਦੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਉਜਾੜ ਤੇ ਬਰਬਾਦੀ ਦੀ ਯੁੰਦ ਹੈ । ੪ ਉਹ ਝਾੜੀਆਂ ਉੱਤੇ ਨਮਕੀਨ ਮਾਗ ਤੋੜਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਝਾਉ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰੋਟੀ ਹੈ । ੫ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਧੱਕੇ ਗਏ, ਲੋਕ ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਿੱਲਾਉਂਦੇ ਜਿਵੇਂ ਚੋਰ ਉੱਤੇ ! ੬ ਭਿਆਨਕ ਖਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਧੱਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਖੁੱਡਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ । ੭ ਝਾੜੀਆਂ ਦੇ

ਵਿੱਚ ਉਹ ਗੀਂਗਦੇ ਹਨ, ਰੰਡਿਆਂ ਦੇ ਹੇਠ ਉਹ ਟਿਕਦੇ ਪਏ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ । ੮ ਉਹ ਮੁਰਖ ਦੀ ਫੀਮ, ਸਗੋਂ ਬੇਨਾਮਾਂ ਦੀ ਫੀਮ ਹਨ, ਜੋ ਦੇਸ ਤੋਂ ਕੁੱਟ-ਕੁੱਟ ਕੇ ਕੱਢੇ ਗਏ ਹਨ ।

੯ ਆਤੇ ਹੁਣ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਗੀਤ ਗੋਇਆ ਹਾਂ, ਆਤੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮਿਹਣੇ ਮਾਰਦੇ ਹਨ ! ੧੦ ਉਹ ਮੈਥੋਂ ਖਿਣ ਖਾਂਦੇ, ਉਹ ਮੈਥੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿੰਦੇ, ਆਤੇ ਮੈਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਉਹ ਬੁੱਕਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ੧੧ ਕਿਉਂ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਲਗੀਣ ਆਤੇ ਤੁੱਛ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਮੇਰੇ ਯੱਗੇ ਬੇ-ਲਗਾਮ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ! ੧੨ ਮੇਰੇ ਮੱਜੇ ਪਾਸੇ ਬਜ਼ਾਰੂ ਲੋਕ ਉੱਠਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਮੇਰੇ ਧੈਰ ਸਰਕਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਆਤੇ ਮੈਨੂੰ ਨਾਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਗਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ । ੧੩ ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਹਾਇਕ ਨਹੀਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਰਾਗਾਂ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦੇ ਆਤੇ ਮੇਰੀ ਮੁਸੀਬਤ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ ! ੧੪ ਉਹ ਜਿਵੇਂ ਚੌੜੇ ਛੇਕ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਜਾੜ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ । ੧੫ ਭੈ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮੁੜ ਪੈਂਦੇ, ਮੇਰੀ ਪਤ ਜਿਵੇਂ ਹਵਾ ਨਾਲ ਉਡਾਈ ਜਾਂਦੀ, ਆਤੇ ਮੇਰੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਬਦਲ ਵਾਂਗੂੰ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ।

੧੬ ਹੁਣ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਡੁੱਲ੍ਹਦੀ ਹੈ, ਦੁੱਖ ਦੇ ਦਿਨ ਮੈਨੂੰ ਫੜਦੇ ਹਨ । ੧੭ ਰਾਤ ਮੇਰੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਚਿੱਬਦੀ ਹੈ, ਆਤੇ ਮੇਰੀ ਚੁੱਭਣ ਵਾਲੀ ਖੀੜ ਦਮ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੀ । ੧੮ ਵੱਡੇ ਜੋਰ ਨਾਲ ਉਹ ਮੇਰਾ ਰੂਪ ਬਦਲਦੀ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਕੁੜਤੇ ਦੇ ਗਲਮੇ ਵਾਂਗੂੰ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਜਕੜਦੀ ਹੈ । ੧੯ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਚਿੱਕੜ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਿਆ ਹੈ, ਆਤੇ ਮੈਂ ਖਾਰ ਤੇ ਰਾਖ ਵਰਗਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹਾਂ !

੨੦ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵੱਲ ਦੁਹਾਈ ਦਿੰਦਾ ਪਰ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਉੱਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਮੈਂ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਪਰ ਤੂੰ ਸਿਰਫ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਝਾਰਦਾ ਹੈਂ । ੨੧ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮਖੜੀ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਹੈਂ, ਆਪਣੇ ਗੱਬ ਦੇ ਬਲ ਨਾਲ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਸਤਾਉਂਦਾ ਹੈਂ ! ੨੨ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਹਵਾ ਉੱਤੇ ਸਵਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈਂ, ਆਤੇ ਮੈਨੂੰ ਤੂਫਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਘੋਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈਂ, ੨੩ ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਮੌਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਵੇਂਗਾ, ਆਤੇ ਉਸ ਵਾਸ ਤੱਕ ਜਿਹੜਾ ਸਾਰੇ ਜੀਉਂਦਿਆਂ ਲਈ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ।

੨੪ ਭਲਾ, ਤੁਹਾਡੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਪਣਾ ਗੱਬ ਨਾ ਵਧਾਵੇਂਗਾ, ਆਤੇ ਆਪਣੀ ਬਿਪਤਾ ਵਿੱਚ ਦੁਹਾਈ ਨਾ ਦੇਵੇਂਗਾ ? ੨੫ ਕੀ ਮੈਂ ਦੁਖੀਏ ਦੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਰੋਂਦਾ ਸੀ ? ਕੀ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਕੰਗਾਲ ਦੇ ਲਈ ਉਦਾਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ? ੨੬ ਪਰ ਜਦ ਮੈਂ ਭਲਿਆਈ ਨੂੰ ਤੋਰਿਆ ਤਦ ਬੁਰਿਆਈ ਆਈ, ਜਦ ਚਾਨਣ ਨੂੰ ਉਡੀਕਿਆ ਤਦ ਹਨੇਰਾ ਛਾ ਗਿਆ, ੨੭ ਮੇਰੀਆਂ ਆਂਦਰਾਂ ਉੱਬਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਆਤੇ ਆਰਾਮ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੀਆਂ, ਬੁਰੇ ਦਿਨ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਆ ਪਾਏ ਹਨ ! ੨੮ ਮੇਰਾ ਸਰੀਰ ਕਾਲਾ ਪੈ ਗਿਆ ਪਰ ਯੁੱਧ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਉੱਠ ਕੇ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ

ਦੁਹਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ! ੨੯ ਮੈਂ ਗਿੱਦੜਾਂ ਦਾ ਭਰਾ, ਆਤੇ ਸੁਤਰ ਮੁਰਗ ਦਾ ਸਾਥੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹਾਂ, ੩੦ ਮੇਰੀ ਖੱਲ ਵਾਲੀ ਹੋ ਕੇ ਮੈਥੋਂ ਡਿੱਗਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਆਤੇ ਮੇਰੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਤਾਪ ਨਾਲ ਜਲਦੀਆਂ ਹਨ ! ੩੧ ਮੇ ਮੇਰੀ ਬਰਬਤ ਰੋਣ ਲਈ ਹੈ, ਆਤੇ ਮੇਰੀ ਬੰਸਰੀ ਮਾਤਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਲਈ ਹੈ ।

੩੧

੧ ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਆਂਖਾਂ ਨਾਲ ਨੇਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਦ ਮੈਂ ਕੁਛਾਰੀ ਉੱਤੇ ਰਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਂਖ ਮਟਕਾਵਾਂ ? ੨ ਰਿਹੜਾ ਭਾਗ ਉੱਪਰੋਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ, ਆਤੇ ਰਿਹੜੀ ਮਿਰਾਮ ਉਚਿਆਈ ਤੋਂ ਸਰਬ ਸਕਤੀਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ? ੩ ਕੀ ਇਹ ਕੁਝਰਮੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਬਿਧਤਾ ਨਹੀਂ, ਆਤੇ ਕੁਝਰਮੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਨਾਮ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ? ੪ ਕੀ ਉਹ ਮੇਰਾ ਗਾਹ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦਾ, ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਸਭ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਗਿਣਦਾ ?

੫ ਜੇ ਮੈਂ ਵਿਯਾਕਸ ਨਾਲ ਚੱਲਿਆ ਹੋਵਾਂ, ਆਤੇ ਮੇਰਾ ਧੈਰ ਧੇਥੇ ਵੱਲ ਦੌੜਿਆ ਹੋਵੇ, - ੬ (ਤਾਂ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਧਰਮ ਤੁਲਾ ਉੱਤੇ ਤੋਲੇ, ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰੀ ਖਰਿਆਈ ਨੂੰ ਜਾਣੇ) ੭ ਜੇ ਮੇਰੇ ਕਦਮ ਕੁਰਾਹੇ ਧੈ ਗਏ ਹੋਣ ਆਤੇ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਮੇਰੀਆਂ ਆਂਖਾਂ ਦੇ ਮਗਰ ਚੱਲਿਆ ਹੋਵੇ, ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਗੱਬਾਂ ਤੇ ਕੋਈ ਦਾਗ ਲੱਗਾ ਹੋਵੇ, ੮ ਤਦ ਮੈਂ ਬੀਜਾਂ ਧਰ ਦੂਜਾ ਖਾਵੇ, ਆਤੇ ਮੇਰੀ ਧੈਦਾਵਾਰ ਖੁੱਟੀ ਜਾਵੇ !

੯ ਜੇ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਰਿਸੇ ਆਰਤ ਤੇ ਮੋਹਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਆਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇ ਬੁਹੇ ਉੱਤੇ ਘਾਤ ਲਾ ਕੇ ਬੈਠਾ ਹੋਵਾਂ, ੧੦ ਤਦ ਮੇਰੀ ਧਤਨੀ ਦੂਜੇ ਲਈ ਧੀਹੋ, ਆਤੇ ਧਰਾਏ ਧੁਰਖ ਉਸ ਨੂੰ ਭਰਿਸਟ ਕਰਨ ! ੧੧ ਕਿਉਂ ਜੇ ਉਹ ਆਂਤ ਬੁਰਾ ਕੇਸ ਹੁੰਦਾ, ਆਤੇ ਉਹ ਨਿਆਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਜਾ ਦੇਣ ਯੋਗ ਬਦੀ ਹੁੰਦੀ ! ੧੨ ਉਹ ਤਾਂ ਇੱਕ ਆਂਗ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਸੜਨ ਤੱਕ ਭਸਮ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਮੇਰੀ ਧੈਦਾਵਾਰ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਾੜ ਦਿੰਦੀ ਹੈ !

੧੩ ਜਦ ਮੇਰੇ ਦਾਮ ਜਾਂ ਦਾਮੀ ਨੇ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਰਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਗੱਰ ਮਾਰਿਆ ਹੋਵੇ, ੧੪ ਤਾਂ ਜਦ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉੱਠੇ ਤਦ ਮੈਂ ਕੀ ਕਰਾਂਗਾ, ਆਤੇ ਜਦ ਉਹ ਖਬਰ ਲਵੇ ਤਦ ਮੈਂ ਕੀ ਉੱਤਰ ਦੇਵਾਂਗਾ ? ੧੫ ਜਿਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕੁੱਖ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ, ਕੀ ਉਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ? ਆਤੇ ਇੱਕੋ ਹੀ ਨੇ ਮਾਨੂੰ ਗਰਭ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਚਿਆ ?

੧੬ ਜੇ ਮੈਂ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ ਇੱਛਿਆ ਨੂੰ ਧੁਰਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ, ਆਤੇ ਵਿਧਵਾ ਦੀਆਂ ਆਂਖਾਂ ਮੇਰੇ ਕਾਰਨ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹੋਣ, ੧੭ ਜਾਂ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਬੁਰੀ ਇਕੱਲਿਆਂ ਹੀ ਖਾਧੀ ਹੋਵੇ, ਆਤੇ ਯਤੀਮ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਨਾ ਖਾਧਾ ਹੋਵੇ, - ੧੮ ਕਿਉਂ ਜੇ ਮੇਰੀ ਜੁਆਨੀ ਤੋਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਧਲਿਆ ਜਿਵੇਂ ਧਿਤਾ ਨਾਲ, ਆਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੀ

ਮਾਂ ਦੀ ਰੁੱਖ ਤੋਂ ਹੀ ਵਿਧਵਾ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਰੀਤੀ ਹੈ । 19 ਜੇ ਮੈਂ ਰਿਮੇ ਨੂੰ ਬਿਨਹਾਂ ਰੱਖੜੇ ਦੇ ਮਰਦੇ, ਜਾਂ ਰੰਗਾਲ ਨੂੰ ਬਿਨਹਾਂ ਉੜਣੇ ਦੇ ਵੇਖਿਆ ਹੋਵੇ, 20 ਜੇਰ ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਉੱਨ ਦੇ ਰੱਖੜੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਹੋਣ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਰਦਰ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇ ਜਦ ਉਹ ਗਰਮ ਹੋਇਆ, 21 ਜੇ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਯਤੀਮ ਉੱਤੇ ਚੁੱਕਿਆ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਿ ਮੈਂ ਫਾਟਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਗਾਇਰਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ, 22 ਤਦ ਮੇਰਾ ਮੋਰ ਮੋਢੇ ਤੋਂ ਡਿੱਗ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਥਾਂਗ ਜੋੜ ਤੋਂ ਟੁੱਟ ਜਾਵੇ ! 23 ਕਿਉਂ ਜੇ ਯਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਬਿਧਤਾ ਮੈਨੂੰ ਡਰਾਉਂਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਯਰਤਾਥ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ।

24 ਜੇ ਮੈਂ ਸੋਨੇ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਆਮ ਰੱਖੀ ਹੁੰਦੀ, ਜਾਂ ਆਖਿਆ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਕੁੰਦਨ ਸੋਨੇ ਤੇ ਮੇਰਾ ਭਰੋਸਾ ਹੈ, - 25 ਜੇ ਮੈਂ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਮੇਰਾ ਯਨ ਬਹੁਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਹੱਥ ਨੇ ਬਬੇਰਾ ਕਮਾਇਆ ! - 26 ਜੇ ਮੈਂ ਸੁਰਜ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਹੁੰਦਾ ਜਦ ਉਹ ਚਮਕਦਾ ਸੀ, ਜਾਂ ਚੰਦ ਨੂੰ ਜਦ ਉਹ ਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਚੱਲਦਾ ਸੀ, 27 ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਚੁੱਖਰੇ ਮੋਹਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਅਤੇ ਉਨਹਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਕੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਚੁੰਮ ਲਿਆ ਹੁੰਦਾ, 28 ਤਦ ਇਹ ਨਿਕਾਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਜਾ ਦੇਣ ਜੋਗ ਬਦੀ ਹੁੰਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਸਵਰਗੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ।

29 ਜੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵੈਰੀ ਦੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਅਨੰਦ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ, ਅਤੇ ਜਦ ਖੁਸ਼ੀਬਤ ਉਸ ਉੱਤੇ ਪਈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ ਹੁੰਦੀ, 30 (ਸਗੋਂ ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਨੂੰ ਧਾਥ ਕਰਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਰਾਥ ਦੇ ਕੇ ਉਹ ਦੀ ਜਾਨ ਮੰਗਾਂ) 31 ਜੇ ਮੇਰੇ ਤੰਬੂਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਨਾ ਆਖਿਆ ਹੋਵੇ, ਭਈ ਕੌਣ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਮਾਮ ਤੋਂ ਨਾ ਰੱਜਿਆ ਹੋਵੇ ? 32 (ਯਰਦੇਸੀ ਨੂੰ ਸੜਕ ਵਿੱਚ ਗਾਤ ਕੱਟਣੀ ਨਾ ਪਈ, ਯਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਗਾਹੀ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਸੀ) - 33 ਜੇ ਮੈਂ ਆਦਮ ਵਾਂਗੂੰ ਆਪਣਾ ਆਖਰਾਥ ਲੁਕਾਇਆ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਬਦੀ ਆਪਣੇ ਮੀਨੇ ਵਿੱਚ ਲੁਕਾਈ ਹੋਵੇ, 34 ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਿ ਮੈਂ ਵੱਡੀ ਭੀੜ ਤੋਂ ਭੈ ਖਾਂਦਾ ਸੀ, ਨਾਲੇ ਅਗਾਇਆਂ ਦੀ ਘਿਣ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਡਰਾਇਆ ਕਿ ਮੈਂ ਚੁੱਪ ਵੱਟ ਲਈ ਅਤੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਨਿੱਕਲਿਆ, -

35 ਕਾਮ ਕਿ ਕੋਈ ਮੇਰੀ ਸੁਣਦਾ ! ਵੇਖੋ, ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਸਫਾਈ ਯੋਸ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਗੁਣ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਮੈਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦੇਵੇ ! ਕਾਮ ਕਿ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਸਿਰਾਇਤਨਾਮੇ ਦੀ ਲਿਖਤ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਹੁੰਦੀ ! 36 ਨਿਮੰਗ ਮੈਂ ਉਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੋਢੇ ਉੱਤੇ ਚੁੱਕਦਾ, ਮੈਂ ਉਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਪਗੜੀ ਵਾਂਗੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦਾ,

੩੭ ਮੈਂ ਉਹ ਨੂੰ ਆਖਣੇ ਵਰਮਾਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਦਿੰਦਾ, ਮੈਂ ਉਹ ਦੇ ਯੱਗੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਜਿਵੇਂ ਹਾਰਮ ਦੇ ਯੱਗੇ ।

੩੮ ਜੇ ਮੇਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੇ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੁਗਾਈ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਸਿਆੜ ਇਕੱਠੇ ਰੋਏ ਹੋਣ, ੩੯ ਜੇ ਮੈਂ ਆਖਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਉਪਜ ਨੂੰ ਬਿਨਹਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦਿੱਤੇ ਖਾਧਾ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਉਹ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਲਈ ਹੋਵੇ, ੪੦ ਤਦ ਵਫ਼ਰ ਦੀ ਥਾਂ ਝਾੜੀਆਂ, ਅਤੇ ਜੇ ਦੀ ਥਾਂ ਜੰਗਲੀ ਘਾਹ ਉੱਗੇ ।” ਯੱਯੂਬ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਮਝਾਉਂਦੀਆਂ ।

੩੨

ਯਾਲੀਗੂ ਦਾ ਤਰਕ (32:1-37:24)

੧ ਤਦ ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੇ ਯੱਯੂਬ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਆਖਣੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਯਰਮੀ ਮੀ ੨ ਫੇਰ ਬਰਦੇਲ ਬੂਜੀ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਯਾਲੀਗੂ ਜੋ ਰਾਮ ਦੇ ਟੱਬਰ ਦਾ ਮੀ, ਉਸ ਦਾ ਰੁਝੇਵਾ ਭੜਕਿਆ । ਉਹ ਦਾ ਰੁਝੇਵਾ ਯੱਯੂਬ ਉੱਤੇ ਇਸ ਲਈ ਭੜਕਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਖਣੇ ਆਖ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਨਾ ਕਿ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ, ੩ ਅਤੇ ਉਹ ਦਾ ਰੁਝੇਵਾ ਉਹ ਦੇ ਤਿੰਨਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਭੜਕਿਆ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਯੱਯੂਬ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਨਾ ਦੇ ਸਕੇ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਯੱਯੂਬ ਨੂੰ ਦੇਸੀ ਠਹਿਰਾਇਆ । ੪ ਯਾਲੀਗੂ ਯੱਯੂਬ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਠਹਿਰਿਆ ਰਿਹਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸਨ । ੫ ਜਦ ਯਾਲੀਗੂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਉੱਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਰੁਝੇਵਾ ਭੜਕ ਗਿਆ ।

੬ ਤਦ ਬਰਦੇਲ ਬੂਜੀ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਯਾਲੀਗੂ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਅਜੇ ਜੁਆਨ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੇ ਹੋ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਰੁਕਿਆ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਣੇ ਵਿਚਾਰ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਮੀ । ੭ ਮੈਂ ਮੋਚਦਾ ਮੀ ਕਿ ਜੇ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਹਨ, ਉਹ ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਲਾਂ ਦੇ ਹਨ ਉਹ ਬੁੱਧ ਸਿਖਾਉਣ, ੮ ਖਰਤੂ ਮਨੁੱਖ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਤਮਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਦਾ ਸਾਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । ੯ ਉਹ ਵੱਡੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜੇ ਬੁੱਧਵਾਨ ਹਨ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਬਚੁਰਗ ਹੀ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ।

੧੦ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ, ਮੇਰੀ ਸੁਣੋ, ਮੈਂ ਵੀ ਆਖਣੇ ਵਿਚਾਰ ਦੱਸਾਂਗਾ । ੧੧ ਵੇਖੋ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਨ ਲਈ ਠਹਿਰਿਆ ਰਿਹਾ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਉੱਤੇ ਕੰਨ ਨਾਇਆ, ਜਦ ਤੁਸੀਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਦੇ ਮੀ ! ੧੨ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਕੀਤਾ, ਵੇਖੋ, ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮੀ

ਜਿਹੜਾ ਯੱਯੁਬ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਾਬਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਜਾਂ ਉਹ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿੰਦਾ । ੧੩ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਨਾ ਸਮਝੋ ਕਿ ਮਾਨੂੰ ਹੀ ਬੁੱਧ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਕਿ ਯਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮਨੁੱਖ, ੧੪ ਨਾ ਤਾਂ ਉਸ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਅਤੇ ਨਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਤਰਕਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿਆਂਗਾ ।

੧੫ ਉਹ ਘਬਰਾ ਗਏ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉੱਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਬੋਲਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ । ੧੬ ਕੀ ਮੈਂ ਠਹਿਰਿਆ ਰਹਾਂ ਜਦ ਕਿ ਉਹ ਬੋਲਦੇ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉੱਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ? ੧੭ ਮੈਂ ਵੀ ਆਪਣੀ ਵਾਰ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਆਂਗਾ, ਮੈਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਦੱਸਾਂਗਾ । ੧੮ ਮੈਂ ਤਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰਲਾ ਆਤਮਾ ਮੈਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ । ੧੯ ਵੇਖੋ, ਮੇਰਾ ਮਨ ਉਸ ਮੈਂਯ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਖੋਲ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਗਈ, ਨਵੀਆਂ ਮਸ਼ਰਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਖਾਟਣ ਵਾਲਾ ਹੈ । ੨੦ ਮੈਂ ਬੋਲਾਂਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਆਰਾਮ ਆਵੇ, ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਦਿਆਂਗਾ । ੨੧ ਮੈਂ ਕਦੀ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਖੱਬਾਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ, ਨਾ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਚਾਪਲੂਸੀ ਕਰਾਂਗਾ, ੨੨ ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਚਾਪਲੂਸੀ ਕਰਨੀ ਆਉਂਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਮੈਨੂੰ ਛੇਤੀ ਚੁੱਕ ਲਵੇਗਾ ।

੩੩

੧ ਇਸ ਲਈ ਹੇ ਯੱਯੁਬ, ਗੁਣ ਮੇਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ, ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਬਚਨਾਂ ਉੱਤੇ ਕੰਨ ਲਾ ! ੨ ਵੇਖ, ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਹੈ, ਮੇਰੀ ਜੀਭ ਬੋਲਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ, ੩ ਮੇਰਾ ਬੋਲਣਾ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੀ ਸਿਧਿਯਾਈ ਨੂੰ ਧਰਗਟ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਬੁੱਲ੍ਹ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਸਫਾਈ ਨਾਲ ਬੋਲਣਗੇ । ੪ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਤਮਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸਿਰਜਿਆ, ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਦੇ ਸਾਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਿੱਤਾ । ੫ ਜੇ ਤੂੰ ਉੱਤਰ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਦੇ, ਮੇਰੇ ਸਨਮੁਖ ਆਪਣਾ ਤਰਕ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਜਾ ! ੬ ਵੇਖ, ਮੈਂ ਯਰਮੇਸੁਰ ਲਈ ਤੇਰੇ ਜਿਹਾ ਹੀ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਵੀ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਇੱਕ ਢੇਲੇ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹਾਂ । ੭ ਵੇਖ, ਮੇਰੇ ਭੈ ਤੋਂ ਤੈਨੂੰ ਘਬਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਮੇਰਾ ਦਾਵਾ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਭਾਰੀ ਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ।

੮ ਸੱਚ-ਮੁੱਚ ਤੇਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮੇਰੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਈਆਂ ਹਨ, ਤੇਰੇ ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਮੈਂ ਸੁਣੀ ਹੈ, ੯ ਭਈ ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਨਿਰਯਥਰਾਯ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਧਾਰ ਅਤੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹਾਂ । ੧੦ ਧਰ ਵੇਖ, ਯਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੌਰਾ ਲੱਭਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਵੈਰੀ ਗਿਣਦਾ ਹੈ । ੧੧ ਉਹ ਮੇਰੇ ਧੈਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਠ ਵਿੱਚ ਠੋਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਗਾਹਾਂ ਨੂੰ ਤੱਕਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ।

੧੨ ਧਰ ਵੇਖ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਤੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਧਰਮੀ ਨਹੀਂ, ਰਿਉਂ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਨੁੱਖ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ । ੧੩ ਤੂੰ ਰਿਉਂ ਉਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਝਗੜਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਉਹ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਰਿਮੇ ਗੱਲ ਦਾ ਉੱਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ! ੧੪ ਰਿਉਂ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਬੋਲਦਾ ਹੈ, ਮਗੋਂ ਦੋ ਵਾਰ ਧਰ ਲੋਕ ਉਸ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦੇ । ੧੫ ਸੁਫਨੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਰਾਤ ਦੇ ਦਰਮਣ ਵਿੱਚ, ਜਦ ਭਾਰੀ ਨੀਂਦ ਮਨੁੱਖਾਂ ਉੱਤੇ ਆ ਧੈਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਦ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਬਿਮਤਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਮੱਦੇ ਹਨ, ੧੬ ਤਦ ਉਹ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਵੇਨ ਬੋਲਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇ ਰੋ ਡਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ੧੭ ਤਾਂ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਭੈੜੇ ਵੇਮਾਂ ਤੋਂ ਰੋਕੇ, ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਹੰਗਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖੇ । ੧੮ ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਟੋਏ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਨਾਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ।

੧੯ ਜਦ ਰਿਮੇ ਦੀ ਤਾੜਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬਿਮਤਰੇ ਉੱਤੇ ਦਰਦ ਨਾਲ ਦੱਬ ਕੇ ਝੁੱਲਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ ਦੀ ਅਣ-ਬਣ ਨਾਲ ਵੀ । ੨੦ ਉਹ ਦਾ ਧਰਾਣ ਰੋਟੀ ਤੋਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਜਾਨ ਸੁਆਦਲੇ ਭੋਜਨ ਤੋਂ ਖਿਣ ਰਹਨ ਲਗਦੀ ਹੈ । ੨੧ ਉਸ ਦਾ ਮਾਮ ਅਜਿਹਾ ਸੁੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਧਹਿਲਾਂ ਵਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਮਨ ਦਿੰਦੀਆਂ ਨਿੱਕਲ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ! ੨੨ ਉਸ ਦੀ ਜਾਨ ਰਬਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਧਰੁੱਚਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਧਰਾਣ ਮੰਤ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵੱਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ੨੩ ਗੁਣ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਦੂਤ ਹੋਵੇ ਜੋ ਗਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੋਵੇ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਅਰਥ ਰਰਕੇ ਦੱਸੇ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਲਈ ਕੀ ਠੀਕ ਹੈ । ੨੪ ਤਦ ਉਹ ਉਸ ਉੱਤੇ ਦਖਾ ਰਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਟੋਏ ਵਿੱਚ ਧੈਣ ਤੋਂ ਬਚਾ ਲੈ, ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਲਈ ਧਰਾਮਚਿੱਤ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ । ੨੫ ਉਸ ਦਾ ਮਾਮ ਬਾਲਕ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਗਰਿਆ-ਭਰਿਆ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਸ ਦੀ ਜਾਨਾਨੀ ਦੇ ਦਿਨ ਵੱਲ ਮੁੜ ਆਉਣਗੇ । ੨੬ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਧਰਾਰਥਨਾ ਰਰੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਰਬੂਲ ਰਰੇਗਾ, ਉਹ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਦਰਮਣ ਰਰੇਗਾ, ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਧਰਮ ਫੇਰ ਮੋੜ ਦੇਵੇਗਾ । ੨੭ ਉਹ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਗਾਉਣ ਲੱਗਦਾ ਅਤੇ ਆਖਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, - ਮੈਂ ਧਾਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਿੰਧੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਉਲੱਦ ਦਿੱਤਾ ਧਰ ਉਸ ਦਾ ਬਦਲਾ ਮੈਂਥੋਂ ਨਾ ਲਿਆ ਗਿਆ । ੨੮ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਰਬਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ, ਮੇਰਾ ਧਰਾਣ ਚਾਨਣ ਨੂੰ ਵੇਖੇਗਾ !

੨੯ ਵੇਖ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਵੇਮ ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਨਾਲ, ਦੋ ਵਾਰ ਮਗੋਂ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਵੀ ਰਰਦਾ ਹੈ, ੩੦ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਰਬਰ ਤੋਂ ਬਚਾਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਜੀਉਂਦਿਆਂ ਦੇ ਚਾਨਣ ਨਾਲ ਧਰਰਾਮਤ ਹੋਵੇ ।

੩੧) ਜੇ ਯੱਯੂਬ, ਯਿਯਾਨ ਨਾ ਰੇ ਮੇਰੀ ਸੁਣ, ਚੁੱਥ ਵੱਟ ਤੇ ਮੈਂ ਬੋਲਾਂਗਾ । ੩੨ ਜੇ ਤੂੰ ਰੁੱਝ ਬੋਲਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦੇ, ਬੋਲ, ਕਿਉਂ ਜੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ । ੩੩ ਜੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਸੁਣ, ਚੁੱਥ ਵੱਟ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਬੁੱਧ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਿਖਾਵਾਂਗਾ ।”

੩੪

ਯਾਲੀਗੂ ਦਾ ਬਚਨ

੧) ਤਦ ਯਾਲੀਗੂ ਨੇ ਹੋਰ ਇਹ ਆਖਿਆ, ੨) “ਹੇ ਬੁੱਧਵਾਨੇ ! ਮੇਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੇ, ਜੇ ਗਿਯਾਨ ਵਾਲਿਉ ! ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਰੰਨ ਲਾਉ । ੩) ਕਿਉਂ ਜੇ ਰੰਨ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਖਰਬਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਜੀਭ ਭੋਜਨ ਦੇ ਸੁਆਦ ਨੂੰ । ੪) ਜੇ ਠੀਕ ਹੈ ਯਾਮੀਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਚੁਣ ਲਈਏ, ਯਾ ਤੇ ਜੇ ਚੰਗਾ ਹੈ ਯਾਮੀਂ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈਏ ।

੫) ਕਿਉਂ ਜੇ ਯੱਯੂਬ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹਾਂ ਯਾ ਤੇ ਖਰਬੇਸੁਰ ਮੇਰਾ ਨਿਆਂ ਰਹਨ ਤੋਂ ਮੁੱਕ ਗਿਆ ਹੈ । ੬) ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਸੱਚਾ ਹਾਂ ਖਰ ਫੇਰ ਵੀ ਝੂਠਾ ਠਹਿਰਦਾ ਹਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਨਿਰਯਥਰਾਯ ਹੀ ਹਾਂ, ਫੇਰ ਵੀ ਮੇਰਾ ਫੱਟ ਯਾਮਾਯ ਹੈ । ੭) ਯੱਯੂਬ ਵਰਗਾ ਕਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਠੱਠਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਵਾਂਗੂੰ ਖੀਂਦਾ ਹੈ, ੮) ਯਾ ਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਚੱਲਦਾ, ਯਾ ਤੇ ਦੁਸ਼ਟ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ? ੯) ਕਿਉਂ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਖਰਬੇਸੁਰ ਨਾਲ ਮਗਨ ਰਹੇ !

੧੦) ਇਸ ਲਈ ਹੇ ਬੁੱਧਵਾਨੇ, ਮੇਰੀ ਸੁਣ ! ਇਹ ਖਰਬੇਸੁਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹ ਦੁਸ਼ਟਯੁਣਾ ਰਹੇ, ਨਾਲੇ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਤੋਂ ਕਿ ਉਹ ਬੁਰਿਆਈ ਰਹੇ ! ੧੧) ਕਿਉਂ ਜੇ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਰੰਮਾਂ ਦੇ ਯਾਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਬਦਲਾ ਦੇਵੇਗਾ, ਯਾ ਤੇ ਹਰੇਕ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਚਾਲ-ਚੱਲਣ ਯਾਨੁਸਾਰ ਫਲ ਦੁਆਉਂਦਾ ਹੈ । ੧੨) ਇਹ ਸੱਚੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਖਰਬੇਸੁਰ ਦੁਸ਼ਟਯੁਣਾ ਰਹਦਾ ਯਾ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਖੁੱਠੇ ਨਿਆਂ ਰਹਦਾ ਹੈ । ੧੩) ਕਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਰਤੀ ਉੱਤੇ ਇਖਤਿਆਰ ਦਿੱਤਾ, ਕਿਸ ਨੇ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਉੱਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਠਹਿਰਾਇਆ ? ੧੪) ਜੇ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਮਨ ਫੇਰ ਲਵੇ, ਜੇ ਉਹ ਉਸ ਦਾ ਯਾਤਮਾ ਯਾ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਾਹ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਲਵੇ, ੧੫) ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਇਕੱਠੀ ਹੀ ਨਾਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਯਾ ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਫਿਰ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਹਲ ਜਾਵੇਗਾ ।

੧੬) ਜੇ ਮਮਝ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਣ, ਯਾ ਤੇ ਆਪਣਾ ਰੰਨ ਮੇਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਲਾ ! ੧੭) ਕੀ ਜਿਹੜਾ ਨਿਆਂ ਨਾਲ ਖਿਣ ਰਹਦਾ ਹੈ, ਰਾਜ ਰਹੇਗਾ ? ਕੀ ਤੂੰ ਖਰਬੀ ਯਾ ਤੇ ਖਰੇ ਨੂੰ ਦੋਸੀ ਠਹਿਰਾਵੇਂਗਾ ? ੧੮) ਭਲਾ, ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਕਦੀ ਆਖੀਦਾ ਹੈ ਕਿ

ਤੂੰ ਨਿਰਮਾ ਹੋਂ ! ਜਾਂ ਖਤਵੰਤ ਨੂੰ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਦੁਸਟ ਹੋ ? 1੯ ਜਿਹੜਾ ਗਾਰਮਾਂ ਦਾ ਖੱਖਯਾਤ ਨਹੀਂ ਰਰਦਾ, ਨਾ ਧਨੀ ਨੂੰ ਗਰੀਬ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਮਾਰੇ ਦੇ ਮਾਰੇ ਉਹ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਦਾ ਰੰਮ ਹਨ ! ੨੦ ਉਹ ਇੱਕ ਦਮ ਐਂਯੀ ਗਾਤ ਨੂੰ ਮਰ ਜਾਂਦੇ, ਖਰਜਾ ਦੇ ਲੋਰ ਹਿਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਤੇ ਲੰਘ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਆਤੇ ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਬਿਨਹਾਂ ਹੱਥ ਲਾਏ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।

੨੧ ਕਿਉਂ ਜੋ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਐਂਥਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਮਾਰਗਾਂ ਉੱਤੇ ਲੱਗੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਮਾਰੇ ਰਦਮਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹੈ । ੨੨ ਆਜਿਹਾ ਕੋਈ ਗਨੇਰਾ ਜਾਂ ਖੁੱਧ ਗਨੇਰਾ ਨਹੀਂ, ਜਿੱਥੇ ਕੁਰਰਮੀ ਲੁੱਕ ਜਾਣ, ੨੩ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਆਜੇ ਰਿਮੇ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਵੇਲਾ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ, ਕਿ ਖਰਮੇਸੁਰ ਕੋਲ ਨਿਆਂ ਲਈ ਜਾਵੇ । ੨੪ ਉਹ ਜ਼ੋਰਾਵਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਹਾਂ ਖੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਦੇ ਚੂਰ-ਚੂਰ ਰਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਆਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹਾ ਰਰਦਾ ਹੈ । ੨੫ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਰੰਮਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗਾਤ ਨੂੰ ਉਲੱਦ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਭੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ੨੬ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਵੇਖਦਿਆਂ ਦੁਸਟਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਮਾਰਦਾ ਹੈ, ੨੭ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਉਹ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਚੱਲਣ ਤੋਂ ਫਿਰ ਗਏ, ਆਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਰਿਮੇ ਰਾਹ ਦੀ ਖਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ, ੨੮ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਰਾਰਨ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ ਦੁਗਾਈ ਉਹ ਦੇ ਕੋਲ ਖਹੁੰਦੀ, ਆਤੇ ਮਮਕੀਨਾਂ ਦੀ ਦੁਗਾਈ ਉਸ ਨੇ ਸੁਣੀ । ੨੯ ਜਦ ਉਹ ਚੁੱਧ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਣ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸੀ ਠਹਿਰਾ ਮਰਦਾ ਹੈ ਜਦ ਉਹ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਫੇਰ ਲਵੇ ਤਾਂ ਕੋਣ ਉਸ ਦਾ ਦਰਸਣ ਖਵੇਗਾ ? ਭਾਵੇਂ ਰੰਮ ਲਈ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਲਈ, ਉਹ ਦੋਹਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਵਿਗਾਰ ਰਰਦਾ ਹੈ, ੩੦ ਤਾਂ ਜੋ ਆਖਰਮੀ ਮਨੁੱਖ ਰਾਜ ਨਾ ਰਰੇ, ਨਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸਾਵੇ ।

੩੧ ਭਲਾ, ਕਦੀ ਰਿਮੇ ਨੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਮੈਂ ਦੰਡ ਝੱਲ ਲਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਫੇਰ ਬਦੀ ਨਾ ਰਰਾਂਗਾ ? ੩੨ ਜੇ ਮੈਂ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਮਰਦਾ ਤੂੰ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਸਿਖਾ, ਜੇ ਮੈਂ ਬੁਰਿਆਈ ਰੀਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਫਿਰ ਨਹੀਂ ਰਰਾਂਗਾ ? ੩੩ ਕੀ ਖਰਮੇਸੁਰ ਤੈਨੂੰ ਤੋਰੀ ਇੱਛਿਆ ਆਨੁਮਾਰ ਫਲ ਦੇਵੇ ਜਦ ਕਿ ਤੂੰ ਉਸ ਵੱਲ ਫਿਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਰਰਦਾ ਹੈਂ ? ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਚੋਣ ਤੂੰ ਰਰਨੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮੈਂ, ਮੇ ਜੇ ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਖੋਲ ਦੇ !

੩੪ ਗਿਆਨਵਾਨ ਮੈਨੂੰ ਆਖਣਗੇ, ਸਗੋਂ ਬੁੱਧਵਾਨ ਮਨੁੱਖ ਮੇਰੀ ਸੁਣ ਕੇ ਰਹਿਣਗੇ, ੩੫ ਆਖੁੱਬ ਬਿਨਹਾਂ ਸਮਝ ਦੇ ਖੋਲਦਾ ਹੈ, ਆਤੇ ਉਸ ਦਾ ਖੋਲ ਗਿਆਨ ਰਹਿਤ ਹੈ ! ੩੬ ਰਾਮ ਕਿ ਆਖੁੱਬ ਆਤ ਤੱਕ ਖਰਤਾਇਆ ਜਾਂਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕੁਰਰਮੀਆਂ ਵਾਂਗੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ! ੩੭ ਉਹ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਖਾਖ ਉੱਤੇ

ਅਧਰਾਯ ਜੋੜਦਾ ਹੈ, ਮਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤਾੜੀ ਮਾਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਖਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਧਾਈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।”

੩੫

ਅਲੀਗੁ ਦਾ ਬਚਨ

੧ ਫੇਰ ਅਲੀਗੁ ਨੇ ਹੋਰ ਇਹ ਆਖਿਆ, ੨ “ਭਲਾ, ਤੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਤੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਮੇਰਾ ਖਰਮ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੈ? ੩ ਕਿਉਂ ਜੇ ਤੂੰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਲਾਭ ਹੈ? ਮੈਨੂੰ ਖਾਧ ਰਹਨ ਜਾਂ ਨਾ ਰਹਨ ਨਾਲ ਕੀ ਫਰਕ ਖੈਂਦਾ ਹੈ?

੪ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਮਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਉੱਤਰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ । ੫ ਅਰਾਮ ਵੱਲ ਤੁੱਕ ਅਤੇ ਵੇਖ, ਅਤੇ ਬੱਦਲਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇ ਜੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਉੱਚੇ ਹਨ ! ੬ ਜੇ ਤੂੰ ਖਾਧ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਤੂੰ ਖਰਮੇਸੁਰ ਉੱਤੇ ਕੀ ਅਮਰ ਖਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਤੇਰੇ ਅਧਰਾਯ ਵੱਧ ਜਾਣ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀ ਫਰਕ ਖੈਂਦਾ ਹੈ? ੭ ਜੇ ਤੂੰ ਖਰਮੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੂੰ ਉਹ ਨੂੰ ਕੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਹ ਤੇਰੇ ਗੱਬੋਂ ਕੀ ਲੈਂਦਾ ਹੈ? ੮ ਤੇਰੀ ਬਦੀ ਤੇਰੇ ਜਿਹੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਲਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਖਰਮ ਦਾ ਫਲ ਵੀ ਆਦਮ ਵੰਸ਼ੀਆਂ ਲਈ ।

੯ ਬਹੁਤ ਜੁਲਮ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਚਿੱਲਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜੇਰਾਵਰਾਂ ਦੀ ਭੁਜਾ ਦੇ ਬਲ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਦੁਗਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ । ੧੦ ਖਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ, ਖਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰਾ ਮਿਰਜਣਗਰ ਕਿੱਥੇ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਗਾਤ ਨੂੰ ਵੀ ਗੀਤ ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ? ੧੧ ਜਿਹੜਾ ਮਾਨੂੰ ਖਰਤੀ ਦੇ ਖਸੂਆਂ ਨਾਲੋਂ ਅਤੇ ਅਰਾਮ ਦੇ ਖੰਛੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੀਕ ਬੁੱਧ ਦਿੰਦਾ ਹੈ? ੧੨ ਉੱਥੇ ਉਹ ਦੁਗਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਖਰ ਉਹ ਉੱਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਇਹ ਬੁਰਿਆਰ ਦੇ ਹੰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ੧੩ ਖਰਮੇਸੁਰ ਮੱਚ-ਮੁੱਚ ਵਿਆਰਥ ਦੁਗਈ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦਾ, ਅਤੇ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਉਸ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ੧੪ ਖਾਮ ਕਰਕੇ ਜਦ ਤੂੰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਦਰਸਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਹੈ ਅਤੇ ਤੂੰ ਉਹ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ ਹੈ! ੧੫ ਖਰ ਗੁਣੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਰੇਯ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਦੰਡ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਹੰਕਾਰ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤਾ ਚਿੱਤ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ, ੧੬ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਅੱਖੁੱਬ ਆਖਣਾ ਮੂੰਹ ਫੇਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਬੁੱਧੀਣ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ।”

੩੬

੧ ਅਤੇ ਅਲੀਗੁ ਨੇ ਫੇਰ ਆਖਿਆ, ੨ “ਮੇਰੇ ਲਈ ਜਰਾ ਠਹਿਰ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖੱਬ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੀ ਗੱਲਾਂ ਆਖਣੀਆਂ ਹਨ । ੩ ਮੈਂ ਆਖਣਾ ਗਿਆਨ ਦੂਰੋਂ ਲਿਆਵਾਂਗਾ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਮਿਰਜਣਗਰ ਨੂੰ

ਧਰਮੀ ਠਹਿਰਾਵਾਂਗਾ, ੪ ਕਿਉਂ ਜੇ ਮੱਚ-ਮੁੱਚ ਮੋਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਝੂਠੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਮੰਧੁਰਨ ਗਿਆਨਵਾਨ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੈ ।

੫ ਵੇਖ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਗਨ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਸੇ ਨੂੰ ਤੁੱਛ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ, ਉਹ ਬਲ ਤੇ ਬੁੱਧ ਵਿੱਚ ਮਗਨ ਹੈ । ੬ ਉਹ ਦੁਸਟ ਨੂੰ ਜੀਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਮੱਖਦਾ, ਧਰ ਉਹ ਮਮਰੀਨਾਂ ਨੂੰ ਉਗਨਾਂ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । ੭ ਉਹ ਧਰਮੀ ਵੱਲੋਂ ਅੱਖ ਨਹੀਂ ਫੇਰਦਾ, ਧਰ ਗਾਜ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਗਾਜ਼-ਗੱਦੀ ਉੱਤੇ ਉਗਨਾਂ ਨੂੰ ਮਦਾ ਲਈ ਬਿਠਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉੱਚੇ ਰੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ੮ ਅਤੇ ਜੇਰਰ ਉਹ ਬੇੜੀਆਂ ਨਾਲ ਜਰੜੇ ਜਾਣ, ਅਤੇ ਮੁਮੀਬਤ ਦੀਆਂ ਸੱਮੀਆਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੇ ਜਾਣ, ੯ ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਉਗਨਾਂ ਨੂੰ ਉਗਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵਰਤੂਤਾਂ, ਨਾਲੇ ਉਗਨਾਂ ਦੇ ਆਧਰਾਧ ਧਰਗਟ ਵਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਮੰਡੀ ਹਨ । ੧੦ ਉਹ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਉਗਨਾਂ ਦੇ ਰੰਨ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੁਰਿਆਈ ਤੋਂ ਮੁੜੋ ! ੧੧ ਜੇ ਉਹ ਸੁਣ ਲੈਣ ਅਤੇ ਉਹ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਰਨ, ਤਦ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦਿਨ ਭਲਿਆਈ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਰਗੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਵਿੱਚ ਯੂਰੇ ਵਰਨਗੇ । ੧੨ ਧਰ ਜੇਰਰ ਉਹ ਨਾ ਸੁਣਨ, ਤਦ ਉਹ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਨਾਮ ਹੋਣਗੇ, ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਤੋਂ ਬਿਨਹਾਂ ਮਰਨਗੇ !

੧੩ ਧਰ ਉਹ ਦਿਲੋਂ ਭਗਤੀਗੀਣ ਹੋ ਕੇ ਵਰੇਧ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜਦ ਉਹ ਉਗਨਾਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਦੁਗਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ । ੧੪ ਉਹ ਜੁਆਨੀ ਵਿੱਚ ਜਾਨ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਧਰਮਗਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਗਨਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ੧੫ ਉਹ ਦੁਖਿਆਰੇ ਨੂੰ ਉਹ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਛੁਡਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਉਗਨਾਂ ਨਾਲ ਜੁਲਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਗੱਲ ਵਰਦਾ ਹੈ । ੧੬ ਗਾਂ, ਉਹ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਵੱਢ ਕੇ ਅਜਿਹੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਤੰਗੀ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਤੇਰੀ ਮੇਜ਼ ਉੱਤੇ ਚਿਰਨਾ ਭੋਜਨ ਪਰੇਮਦਾ ਹੈ । ੧੭ ਧਰ ਗੁਣ ਤੂੰ ਦੁਸਟਾਂ ਦੇ ਯੋਗ ਸਜਾ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਸਜਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਤੈਨੂੰ ਫੜਦੇ ਹਨ । ੧੮ ਖਬਰਦਾਰ, ਕਿਤੇ ਰਹਿਰ ਤੈਨੂੰ ਠੱਟੇ ਲਈ ਪਰੇਰੇ, ਨਾ ਪਰਮਾਚਿੱਤ ਦਾ ਵਾਧਾ ਤੈਨੂੰ ਵਰਗੇ ਪਏ ! ੧੯ ਭਲਾ, ਤੇਰੀ ਦੁਗਈ ਜਾਂ ਸਰਤੀ ਦਾ ਮਾਰਾ ਜੋਰ ਤੈਨੂੰ ਛੁਡਾਵੇਗਾ ਕਿ ਤੂੰ ਦੁੱਖ ਵਿੱਚ ਨਾ ਪਏ ? ੨੦ ਉਸ ਰਾਤ ਲਈ ਨਾ ਲੋਚ, ਜਦੋਂ ਲੋਚ ਆਪਣੇ ਸਥਾਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਢੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ੨੧ ਚੈਰਮ ਰਹਿ, ਬੁਰਿਆਈ ਵੱਲ ਨਾ ਫਿਰ, ਕਿਉਂ ਜੇ ਤੂੰ ਦੁੱਖ ਤੋਂ ਜਿਯਾਦਾ ਇਸੇ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ।

੨੨ ਵੇਖ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਸਾਨਦਾਰ ਰੰਮ ਵਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਦੇ ਤੁੱਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਵੇਣ ਹੈ ? ੨੩ ਰਿਸ ਨੇ ਉਹ ਦੇ ਲਈ ਉਹ ਦਾ ਰਸਤਾ ਠਹਿਰਾਇਆ, ਜਾਂ ਵੇਣ ਰਹਿ ਸਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ? ੨੪ ਉਸ ਦੇ

ਰੰਮਾਂ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਰਹਨਾ ਯਾਦ ਰੱਖ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਮਤਤ ਦਾ ਗੀਤ ਮਨੁੱਖ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ । ੨੫ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਹੈ, ਮਨੁੱਖ ਉਹ ਨੂੰ ਦੂਰੋਂ ਤੱਕਦਾ ਹੈ । ੨੬ ਵੇਖ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਮਹਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਹ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ, ਉਹ ਦੇ ਵਰਿਗਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਧਰੇ ਹੈ ।

੨੭ ਉਹ ਤਾਂ ਘਾਟੀ ਦੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ ਉਤਾਰਾਂ ਖਿੱਚਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਹ ਦੀ ਭਾਫ ਤੋਂ ਮੀਂਹ ਬਣ ਕੇ ਵਰਹਦਿਆਂ ਹਨ, ੨੮ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬੱਦਲ ਡੋਲਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਮਨੁੱਖਾਂ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤਾਇਤ ਨਾਲ ਵਰਹਦੀਆਂ ਹਨ । ੨੯ ਭਲਾ, ਕੋਈ ਘਟਾਂ ਦਾ ਫੈਲਣਾ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਮੰਡਯ ਦੀਆਂ ਗਰਜਾਂ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹੈ? ੩੦ ਵੇਖ, ਉਹ ਉਸ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਚਾਨਣ ਫੈਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਢੱਕਦਾ ਹੈ । ੩੧ ਉਹ ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਹੀਂ ਦੇਸ-ਦੇਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਨਸਾਫ ਰਹਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਾਫਰੀ ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । ੩੨ ਉਹ ਆਪਣਾ ਗੱਥ ਬਿਜਲੀ ਨਾਲ ਭਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਨੂੰ ਗੁਰਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗੇ । ੩੩ ਉਹ ਦੀ ਰੜਕ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਤੂਫਾਨ ਦੀ ਖਬਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਧਸੂ ਵੀ ਉਹ ਦੀ ਚੜ੍ਹਤ ਦੀ ਖਬਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ।

੩੭

੧ ਗਾਂ, ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਵੀ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਰੰਬਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬਾਂ ਤੋਂ ਉੱਛਲਦਾ ਹੈ । ੨ ਉਹ ਦੇ ਗੱਜਣ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਨੂੰ, ਅਤੇ ਉਹ ਗੂੰਜ ਜਿਹੜੀ ਉਹ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿੱਕਲਦੀ ਹੈ, ਸੁਣੋ ! ੩ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਗੇਠ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਬਿਜਲੀ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਦੀਆਂ ਗੱਦਾਂ ਤੱਕ ਭੇਜਦਾ ਹੈ । ੪ ਉਹ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਇੱਕ ਗੱਜਣ ਦਾ ਸਬਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਾਨਦਾਰ ਅਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਗੜ੍ਹਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਦ ਉਹ ਦਾ ਸਬਦ ਸੁਣਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਿਜਲੀਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਚਮਕਦੀਆਂ ਹਨ ! ੫ ਧਰਮੇਸੁਰ ਅਦਭੁੱਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਸਬਦ ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਰੰਮ ਰਹਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਨਹੀਂ । ੬ ਉਹ ਤਾਂ ਬਰਫ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ !” ਨਾਲੇ ਮੀਂਹ ਦੀਆਂ ਫੁਹਾਰਾਂ ਨੂੰ, ਅਤੇ ਮੇਹਲੇਧਾਰ ਮੀਂਹ ਦੀਆਂ ਫੁਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹੋ ਗੁਰਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । ੭ ਉਹ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਰੰਮਾਂ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਉਹ ਦੇ ਰੰਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਨ । ੮ ਉਦ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਖੁੰਧਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਘੁਰਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਵੱਸਦੇ ਹਨ । ੯ ਤੂਫਾਨ ਆਪਣੀ ਕੋਠੜੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਖਿਲਾਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਗਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਖਾਲਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ । ੧੦ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਾਹ ਨਾਲ ਬਰਫ ਧੌਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਚੌੜੇ ਘਾਟੀ ਜੰਮ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ੧੧ ਗਾਂ, ਉਹ ਘਟਾਂ ਉੱਤੇ

ਨਮੀ ਨੂੰ ਲੱਦਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਬੱਦਲ ਨੂੰ ਦੂਰ ਤੱਕ ਫੈਲਾਉਂਦਾ ਹੈ । ੧੨ ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਆਗਵਾਈ ਨਾਲ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ, ਭਈ ਜੇ ਕੁਝ ਉਹ ਗੁਰਮ ਦੇਵੇ, ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਵਸਾਈ ਹੋਈ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਯੁਗ ਰਹਨ । ੧੩ ਭਾਵੇਂ ਤਾੜਨ ਲਈ, ਭਾਵੇਂ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਦੀ ਭਲਿਆਈ ਲਈ, ਭਾਵੇਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਉੱਤੇ ਦਯਾ ਰਹਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਜਦਾ ਹੈ ।

੧੪ ਜੇ ਅਖੂਬ, ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਵੇਖਣ ਲਾ ਆਤੇ ਸੁਣ ਲੈ, ਚੁੱਘ-ਚਾਘ ਖੜ੍ਹਾ ਰਹਿ ਆਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਅਚੰਭਿਆਂ ਨੂੰ ਗੌਰ ਨਾਲ ਮੋਚ ! ੧੫ ਵੀ ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਕਿਵੇਂ ਬੱਦਲਾਂ ਉੱਤੇ ਗੁਰਮ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਦਲਾਂ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਚਮਕਾਉਂਦਾ ਹੈ ? ੧੬ ਵੀ ਤੂੰ ਬੱਦਲਾਂ ਦਾ ਤੋਲਣਾ ਆਤੇ ਉਹ ਦੇ ਅਚੰਭੇ ਵੇਖ ਜੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਹਨ, ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ? ੧੭ ਤੂੰ ਜਿਸ ਦੇ ਬਸਤਰ ਗਰਮ ਹਨ, ਜਦ ਕਿ ਦੱਖਣੀ ਗਵਾ ਤੋਂ ਧਰਤੀ ਸੁੰਨ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ? ੧੮ ਭਲਾ, ਤੂੰ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਆਰਾਮ ਮੰਡਲ ਤਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਢਾਲੇ ਹੋਏ ਸੀਮੇ ਵਾਂਗੂੰ ਨਿੱਗਰ ਹੈ ?

੧੯ ਸਾਨੂੰ ਸਮਝਾ ਭਈ ਆਮੀਂ ਉਹ ਨੂੰ ਵੀ ਆਖੀਏ, ਆਮੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਹਨੇਰੇ ਦੇ ਵਾਰਨ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ । ੨੦ ਭਲਾ, ਉਹ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਮੈਂ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ? ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਕਦੀ ਚਾਹੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਨਿਗਲ ਲਿਆ ਜਾਵਾਂ ? ੨੧ ਗੁਣੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਸੂਰਜ ਵੱਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸਕਦਾ, ਜਿਹੜਾ ਬੱਦਲਾਂ ਵਿੱਚ ਚਮਕਦਾ ਹੈ, ਜਦ ਗਵਾ ਲੰਘ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ । ੨੨ ਉੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਸੁਨਿਹਰੀ ਝਲਕ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਭੈ ਯੋਗ ਤੇਜ ਤੋਂ ਮੋਭਾਮਾਨ ਹੈ ! ੨੩ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਨੂੰ ਜੇ ਸਰਤੀ ਵਿੱਚ ਮਗਨ ਹੈ ਆਤੇ ਜਿਸ ਦਾ ਭੇਤ ਆਮੀਂ ਨਹੀਂ ਧਾ ਸਕਦੇ, ਉਹ ਨਿਆਂ ਆਤੇ ਧਰਮ ਦੀ ਬਹੁਤਾਇਤ ਨੂੰ ਨਿਰਬਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ! ੨੪ ਇਸ ਲਈ ਮਨੁੱਖ ਉਸ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਬੁੱਧਵਾਨ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਉਹ ਧਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ।”

੩੮

ਧਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਅਖੂਬ ਨੂੰ ਉੱਤਰ

੧ ਤਦ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਅਖੂਬ ਨੂੰ ਵਾਵਰੋਲੇ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਆਤੇ ਆਖਿਆ, ੨ “ਇਹ ਵੇਖੋ ਜੇ ਜਿਹੜਾ ਗਿਆਨਗੀਨ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ? ੩ ਧਰਮ ਵਾਂਗੂੰ ਆਪਣੀ ਕਮਰ ਕੱਸ ਲੈ ! ਮੈਂ ਤੈਥੋਂ ਸਵਾਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਆਤੇ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦੇ !

੪ ਜਦ ਮੈਂ ਯਰਤੀ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਤਾਂ ਤੂੰ ਰਿੱਬੇ ਮੀ ? ਜੇ ਤੂੰ ਮਮਝ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜਵਾਬ ਦੇ ! ੫ ਰਿਮ ਨੇ ਉਹ ਦਾ ਨਾਥ ਠਹਿਰਾਇਆ, ਤੂੰ ਤਾਂ ਜਰੂਰ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੋਵੇਂਗਾ, ਜਾਂ ਰਿਮ ਨੇ ਉਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਜ਼ਰੀਬ ਖਿੱਚੀ ? ੬ ਰਿਮ ਦੇ ਉੱਤੇ ਉਹ ਦੀਆਂ ਟੇਰਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਜਾਂ ਰਿਮ ਨੇ ਉਹ ਦੇ ਸਿਰੇ ਦਾ ਖੱਬਰ ਧਰਿਆ, ੭ ਜਦ ਸਵੇਰ ਦੇ ਤਾਰੇ ਮਿਲ ਕੇ ਜੈਰਾਏ ਗਜਾਉਂਦੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖੁੱਤਰ ਨਾਰੇ ਮਾਰਦੇ ਸਨ ?

੮ ਜਾਂ ਰਿਮ ਨੇ ਮਮੁੰਦਰ ਨੂੰ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਬੰਦ ਕੀਤਾ, ਜਦ ਉਹ ਕੁੱਝੋ ਫੁੱਟ ਨਿੱਕਲਿਆ ? ੯ ਜਦ ਮੈਂ ਬੱਦਲ ਨੂੰ ਉਹ ਦਾ ਲਿਬਾਮ ਧਰਿਆਇਆ, ਅਤੇ ਖੁੱਧ ਗਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਲਪੇਟ ਦਿੱਤਾ, ੧੦ ਅਤੇ ਉਹ ਦੀਆਂ ਗੱਦਾਂ ਠਹਿਰਾਈਆਂ, ਅਤੇ ਅਰਲ ਤੇ ਰਵਾੜ ਲਾਏ ? ੧੧ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, ਐਥੇ ਤੱਕ ਹੀ ਆਈਂ, ਅੱਗੇ ਨਾ ਵਧੀਂ, ਅਤੇ ਐਥੇ ਹੀ ਤੇਰੀਆਂ ਠਾਠਾਂ ਮਾਰਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਰੁੱਕ ਜਾਣ !

੧੨ ਕੀ ਤੂੰ ਆਖਣਿਆਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਦੀ ਸਵੇਰੇ ਉੱਤੇ ਗੁਰਮ ਦਿੱਤਾ ? ਕੀ ਤੂੰ ਮਾਜਰੇ ਨੂੰ ਉਹ ਦਾ ਥਾਂ ਸਿਖਾਇਆ, ੧੩ ਭਈ ਉਹ ਯਰਤੀ ਦੀਆਂ ਗੱਦਾਂ ਨੂੰ ਫੜ੍ਹ ਲਵੇ, ਅਤੇ ਦੁਸਟ ਉਹ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਝਾੜੇ ਜਾਣ ? ੧੪ ਉਹ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਚੀਰਣੀ ਮਿੱਟੀ ਮੋਹਰ ਦੇ ਹੇਠੋਂ, ਤਦ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਜਾਣੇ ਬਸਤਰ ਧਰਿਨੇ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ੧੫ ਅਤੇ ਦੁਸਟਾਂ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਚਾਨਣ ਰੋਕ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉੱਚੀ ਬਾਂਹ ਭੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

੧੬ ਕੀ ਤੂੰ ਮਮੁੰਦਰ ਦੇ ਸੋਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੜਿਆ, ਜਾਂ ਡੂੰਘਿਆਈ ਦੇ ਗੁੱਝੇ ਗਿੱਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਲਿਆ ਹੈਂ ? ੧੭ ਕੀ ਮੇਤੁ ਦੇ ਫਾਟਰ ਤੇਰੇ ਲਈ ਧਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਜਾਂ ਘੋਰ ਅੰਧਾਰ ਦੇ ਫਾਟਰਾਂ ਨੂੰ ਤੂੰ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ? ੧੮ ਕੀ ਤੂੰ ਯਰਤੀ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨੂੰ ਮਮਝ ਲਿਆ ਹੈ ? ਤੂੰ ਦੱਸ, ਜੇ ਤੂੰ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਣਦਾ ਹੈ !

੧੯ ਚਾਨਣ ਦੀ ਵੱਸੋਂ ਦਾ ਰਾਗ ਰਿੱਧਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਗਨੇਰੇ ਦਾ ਸਥਾਨ ਰਿੱਬੇ ਹੈ ? ੨੦ ਕੀ ਤੂੰ ਉਹ ਨੂੰ ਉਹ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੱਕ ਧਰੁੰਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਰਾਗਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ । ੨੧ ਤੂੰ ਜਰੂਰ ਹੀ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਣਦਾ ਹੋਵੇਂਗਾ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਜੰਮਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਹੁਤੀ ਹੈ !

੨੨ ਕੀ ਤੂੰ ਬਰਫ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨਿਆਂ ਕੋਲ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਗੜਿਆਂ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ, ੨੩ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਦੁੱਖ ਦੇ ਵੇਲੇ ਲਈ ਅਤੇ ਲੜਾਈ ਤੇ ਯੁੱਧ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਬਚਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ? ੨੪ ਚਾਨਣ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਰਾਗ ਰਿਹੜਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਧੁਰਧੀ ਗਵਾ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਿਵੋਂ ਖਿਲਾਰੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ? ੨੫ ਰਿਮ ਨੇ ਗੜ੍ਹਾਂ ਲਈ ਨਾਲੀ ਖੁੱਟੀ, ਜਾਂ ਕੜਕਣ ਵਾਲੀ ਬਿਜਲੀ ਲਈ ਰਾਗ ਬਣਾਇਆ, ੨੬ ਤਾਂ ਜੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਮੀਂਹ ਵਰਗਾਵੇ, ਉਜਾੜ ਉੱਤੇ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਆਦਮੀ

ਨਹੀਂ, ੨੭ ਭਈ ਉਜੜੇ ਆਤੇ ਸੁੰਨੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਰਜਾਵੇ, ਆਤੇ ਹਰਾ ਆਗ ਉਗਾਵੇ ? ੨੮ ਵੀ ਮੀਂਗ ਦਾ ਰੋਈ ਖਿਤਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਰੇਲ ਦੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ ਰਿਸ ਤੋਂ ਜੰਮੀਆਂ ਹਨ ? ੨੯ ਰਿਸ ਦੇ ਗਰਭ ਤੋਂ ਬਰਫ ਜੰਮੀ, ਜਾਂ ਆਰਾਮ ਦਾ ਕੱਚਰ ਰਿਸ ਤੋਂ ਜੰਮਿਆ ? ੩੦ ਖਾਣੀ ਖੱਬਰ ਵਾਂਗੂੰ ਜੰਮ ਜਾਂਦੇ, ਆਤੇ ਡੂੰਘਿਆਈ ਦੀ ਤਹਿ ਉੱਤੇ ਜਮਾਉ ਜੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

੩੧ ਵੀ ਤੂੰ ਕੱਚਖਚਿਆਂ ਦੇ ਬੰਧਨਾਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਮਰਦਾ, ਜਾਂ ਸਖਤਿਰੁਖ ਦੇ ਰੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਮਰਦਾ ਹੈਂ ? ੩੨ ਵੀ ਤੂੰ ਰੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਬਦਲ ਮਰਦਾ ਹੈਂ, ਜਾਂ ਭਾਲੂ ਦੀ ਉਗ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਆਗਵਾਈ ਕਰ ਮਰਦਾ ਹੈਂ ? ੩੩ ਵੀ ਤੂੰ ਆਰਾਮ ਦੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ? ਵੀ ਤੂੰ ਉਗ ਦਾ ਰਾਜ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਕਾਇਮ ਕਰ ਮਰਦਾ ਹੈਂ ?

੩੪ ਵੀ ਤੂੰ ਆਖਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਬੱਦਲ ਤੱਕ ਉੱਚੀ ਕਰ ਮਰਦਾ ਹੈਂ, ਜੋ ਖਾਣੀ ਦੀ ਵਾਫਰੀ ਤੈਨੂੰ ਕੱਜ ਲਵੇ ? ੩੫ ਵੀ ਤੂੰ ਬਿਜਲੀਆਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਮਰਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਉਗ ਚਲੀਆਂ ਜਾਣ, ਆਤੇ ਉਗ ਤੈਨੂੰ ਆਖਣ, “ਆਸੀਂ ਗਾਜ਼ਰ ਹਾਂ” ? ੩੬ ਆਂਤਹਰਨ ਵਿੱਚ ਬੁੱਧੀ ਰਿਸ ਨੇ ਰੱਖੀ, ਜਾਂ ਮਨ ਵਿੱਚ ਰਿਸ ਨੇ ਸਮਝ ਬਖਸ਼ੀ ? ੩੭ ਕੋਣ ਬੱਦਲਾਂ ਨੂੰ ਬੁੱਧੀ ਨਾਲ ਗਿਣ ਮਰਦਾ ਹੈ, ਆਤੇ ਆਰਾਮ ਦੀਆਂ ਮਸਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਣ ਡੋਲ੍ਹ ਮਰਦਾ ਹੈ, ੩੮ ਜਦ ਯੂੜ ਮਿਲ ਕੇ ਖਾਣੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਆਤੇ ਡਲੇ ਖੁਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ?

੩੯ ਵੀ ਤੂੰ ਬੱਬਰ ਸੋਰਨੀ ਲਈ ਸਿਕਾਰ ਮਾਰ ਮਰਦਾ ਹੈਂ, ਆਤੇ ਬੱਬਰ ਸੋਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਭੁੱਖ ਨੂੰ ਮਿਟਾ ਮਰਦਾ ਹੈਂ, ੪੦ ਜਦ ਉਗ ਆਖਣੀਆਂ ਖੁੰਧਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਬਕੇ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਆਤੇ ਝਾੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਛਹਿ ਲਾ ਕੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ? ੪੧ ਕੋਣ ਧਰਾੜੀ ਕਾਂ ਲਈ ਉਗ ਦਾ ਚੋਗਾ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦ ਉਗ ਦੇ ਬੱਚੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਂਗੇ ਚਿੱਲਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਆਤੇ ਚੋਗੇ ਤੋਂ ਬਿਨਹਾਂ ਉੱਡਦੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ ?

੩੯

੧ ਵੀ ਤੂੰ ਧਰਾੜੀ ਬੱਕਰੀਆਂ ਦੇ ਸੂਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ? ਵੀ ਤੂੰ ਹਿਰਨੀਆਂ ਦੀ ਖੀੜ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹੈਂ ? ੨ ਵੀ ਤੂੰ ਉਗ ਮਹੀਨੇ ਜਿਹੜੇ ਉਗ ਯੁਰੇ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਗਿਣ ਮਰਦਾ ਹੈਂ, ਆਤੇ ਉਗ ਵੇਲਾ ਜਦ ਉਗ ਸੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ? ੩ ਉਗ ਝੁਕ ਜਾਂਦੀਆਂ, ਉਗ ਆਖਣੇ ਬੱਚੇ ਜਣਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਗ ਆਖਣੀਆਂ ਖੀੜਾਂ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ । ੪ ਉਗਨਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਤਕੜੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ, ਉਗ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਖਲਦੇ ਹਨ, ਉਗ ਨਿੱਕਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਆਤੇ ਮੁੜ ਉਗਨਾਂ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ।

੫ ਰਿਸ ਨੇ ਜੰਗਲੀ ਗਏ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡਿਆ, ਜਾਂ ਰਿਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਬੰਧਨ ਖੋਲ੍ਹੇ, ੬ ਉਸ ਦਾ ਨਿਵਾਸ ਮੈਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮੈਦਾਨ ਨੂੰ ਠਹਿਰਾਇਆ, ਆਤੇ ਉਗ ਦਾ

ਵਸੇਬਾ ਖਾਸੀ ਭੂਮੀ ਨੂੰ ? ੭ ਉਹ ਨਗਰ ਦੇ ਮੌਲੇ ਉੱਤੇ ਹੱਸਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੱਕਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਸੋਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦਾ । ੮ ਉਹ ਆਪਣੇ ਚਰਾਂਦ ਲਈ ਧਰਾੜਾਂ ਤੇ ਲੱਭਦਾ ਫਿਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹਰ ਇੱਕ ਹਰੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ।

੯ ਸੀ ਜੰਗਲੀ ਮਾਨਹ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇਗਾ, ਜਾਂ ਤੇਰੀ ਖੁਰਲੀ ਉੱਤੇ ਗਾਤ ਕੱਟੇਗਾ ? ੧੦ ਸੀ ਤੂੰ ਜੰਗਲੀ ਮਾਨਹ ਨੂੰ ਸੱਸਿਆਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਆਪਣੇ ਵਾਹੁਣ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈਂ ? ਜਾਂ ਉਹ ਖਾਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਪਿੱਛੇ-ਪਿੱਛੇ ਸੁਗਾਗਾ ਫੇਰੇਗਾ ? ੧੧ ਸੀ ਤੂੰ ਉਹ ਦੇ ਵੱਡੇ ਬਲ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਕੰਮ-ਕੰਮ ਉਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਛੱਡੇਗਾ ? ੧੨ ਸੀ ਤੂੰ ਉਸ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਤੇਰਾ ਅਨਾਜ ਖਿੱਚ ਕੇ ਘਰ ਲਿਆਵੇ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਪਿੜ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠਾ ਕਰੇ ?

੧੩ ਸੁਤਰ ਮੁਰਗੀ ਖੁਸੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਧਰ ਮਾਰਦੀ ਹੈ, ਧਰ ਸੀ ਉਹ ਦੇ ਖੰਭ ਅਤੇ ਧਰ ਦਯਾ ਧਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ? ੧੪ ਉਹ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਆਂਡੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਉੱਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗਰਮ ਕੱਢਦੀ ਹੈ, ੧੫ ਅਤੇ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧੈਰਾਂ ਨਾਲ ਉਹ ਤੇਰੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਖੋਤ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਨਵਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿੱਧ ਸਕਦਾ ਹੈ । ੧੬ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਸਖਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਨਹੀਂ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦੀ ਖੀੜਾ ਅਕਾਰਥ ਜਾਵੇ, ਉਹ ਬੇਚਿੰਤ ਹੈ, ੧੭ ਕਿਉਂ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੁੱਧੀਣ ਬਣਾਇਆ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਬਖਸ਼ੀ । ੧੮ ਜਦ ਉਹ ਨੱਠਣ ਲਈ ਉੱਠਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਘੋੜੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਸਵਾਰ ਉੱਤੇ ਹੱਸਦੀ ਹੈ !

੧੯ ਭਲਾ, ਤੂੰ ਘੋੜੇ ਨੂੰ ਸਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ? ਸੀ ਤੂੰ ਉਹ ਦੀ ਧੋਣ ਉੱਤੇ ਝੂਲਦੀ ਹੋਈ ਆਖਾਲ ਧੁਆਈ ? ੨੦ ਸੀ ਟਿੱਡੀ ਵਾਂਗੂੰ ਟੱਪਣ ਦਾ ਬਲ ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈਂ ? ਉਹ ਦੇ ਫੁਰਾਟੇ ਦੀ ਸਾਨ ਭਿਆਣਕ ਹੈ ! ੨੧ ਉਹ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਟਾਥ ਮਾਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬਲ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਮਤਰਾਂ ਦੇ ਟਾਰੇ ਲਈ ਨਿੱਕਲਦਾ ਹੈ । ੨੨ ਉਹ ਡਰ ਉੱਤੇ ਹੱਸਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਬਰਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਤਲਵਾਰ ਅੱਗੋਂ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਮੋੜਦਾ ! ੨੩ ਉਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਤਰਕਮ ਖੜਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਚਮਕਦਾ ਹੋਇਆ ਬਰਛਾ ਤੇ ਸਾਂਗ ਵੀ । ੨੪ ਉਹ ਜੋਸ਼ ਅਤੇ ਕਹਿਰ ਵਿੱਚ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਖਾਈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦ ਤੁਰਹੀ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ । ੨੫ ਜਦ ਤੁਰਹੀ ਵੱਜਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਹਿਣਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਦੂਰੋਂ ਸੁੰਘ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੈਨਾਪਤੀ ਦੀ ਗੱਜ ਅਤੇ ਲਲਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ !

੨੬ ਸੀ ਬਾਜ਼ ਤੇਰੀ ਸਮਝ ਨਾਲ ਉੱਡਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਆਪਣੇ ਖੰਭਾਂ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ? ੨੭ ਸੀ ਉਰਾਬ ਤੇਰੇ ਗੁਰਮ ਨਾਲ ਉੱਚਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਚਿਆਈ ਤੇ ਆਪਣਾ ਆਲ੍ਹਣਾ ਬਣਾਵੇ ? ੨੮ ਉਹ ਟਿੱਲੇ ਉੱਤੇ ਵੱਸਦਾ ਹੈ, ਟਿੱਲੇ

ਦੀ ਟੀਮੀ ਉੱਤੇ ਯਾਤੇ ਖੱਰੇ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ । ੨੯ ਉੱਥੋਂ ਉਹ ਯਾਪਣਾ ਭੋਜਣ ਲੱਭ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਦੀਆਂ ਯੱਥਾਂ ਦੂਰੋਂ ਤਾੜ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ । ੩੦ ਉਹ ਦੇ ਬੱਚੇ ਲਗੂ ਚੁਸਦੇ ਹਨ, ਯਾਤੇ ਜਿੱਥੇ ਵੱਢੇ ਲੋਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਉਹ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।”

੪੦
 ੧ ਫੇਰ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯੱਯੁਬ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਯਾਖਿਆ, ੨ “ਰੀ ਝਗੜਾਲੂ ਸਰਬ ਸਰਤੀਮਾਨ ਨਾਲ ਲੜੇ ? ਜਿਹੜਾ ਖਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਰਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉੱਤਰ ਦੇਵੇ !

ਯੱਯੁਬ ਦਾ ਉੱਤਰ

੩ ਤਦ ਯੱਯੁਬ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਯਾਖਿਆ ੪ ਵੇਖ, ਮੈਂ ਨਿਰੰਮਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਰੀ ਉੱਤਰ ਦੇਵਾਂ ? ਮੈਂ ਯਾਪਣਾ ਗੱਥ ਮੂੰਹ ਤੇ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ । ੫ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੈਂ ਬੋਲ ਚੁੱਕਿਆ, ਯਾਤੇ ਮੈਂ ਉੱਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿਆਂਗਾ, ਸਗੋਂ ਦੇ ਵਾਰ ਯਾਤੇ ਗੁਣ ਮੈਂ ਰੁਝ ਹੋਰ ਨਾ ਯਾਖਾਂਗਾ !

ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਯੱਯੁਬ ਨੂੰ ਉੱਤਰ

੬ ਜੱਠੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯੱਯੁਬ ਨੂੰ ਵਾਵਰੇਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਤਰ ਦੇ ਰੇ ਯਾਖਿਆ, ੭ ਖੁਰਖ ਵਾਂਗੂੰ ਯਾਪਣੀ ਰਮਰ ਰੱਸ ਲੈ ! ਮੈਂ ਤੈਥੋਂ ਸਵਾਲ ਰਰਾਂਗਾ, ਯਾਤੇ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦੇ !

੮ ਰੀ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਰਰੋਂਗਾ ? ਰੀ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਦੇਮੀ ਠਹਿਰਾਵੇਂਗਾ ਤਾਂ ਜੇ ਤੂੰ ਨਿਰਦੇਸ ਠਹਿਰੇਂ ? ੯ ਰੀ ਤੇਰਾ ਬਲ ਖਰਮੇਸੁਰ ਵਰਗਾ ਹੈ, ਯਾਤੇ ਤੂੰ ਉਹ ਦੇ ਵਰਗੀ ਯਾਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਗੱਜ ਸਰਦਾ ਹੈਂ ? । ੧੦ ਯਾਪਣੇ ਯਾਪ ਨੂੰ ਮਹਿਮਾ ਤੇ ਖਰਤਾਖ ਨਾਲ ਸਜਾ, ਯਾਤੇ ਯਾਦਰ ਯਾਤੇ ਤੇਜ ਨੂੰ ਖਹਿਨ ਲੈ ! ੧੧ ਯਾਪਣੇ ਰਹਿਰ ਦੇ ਗੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਗਾ ਦੇ, ਯਾਤੇ ਗਰੇਰ ਹੰਰਾਰੀ ਨੂੰ ਵੇਖ ਯਾਤੇ ਯਾਧੀਨ ਰਰ, - ੧੨ ਗਰੇਰ ਹੰਰਾਰੀ ਨੂੰ ਵੇਖ ਯਾਤੇ ਨੀਵਾਂ ਰਰ, ਯਾਤੇ ਦੁਸਟਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਥਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿੱਥ ਸੁੱਟ ! ੧੩ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਰੱਠੇ ਯੁੜ ਵਿੱਚ ਲੁਰਾ ਦੇ, ਉਹਲੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਬੰਨਹ ਦੇ, ੧੪ ਤਦ ਮੈਂ ਵੀ ਮੰਨ ਲਵਾਂਗਾ, ਰਿ ਤੇਰਾ ਸੱਜਾ ਗੱਥ ਤੈਨੂੰ ਬਚਾ ਸਰਦਾ ਹੈ !

੧੫ ਜਰਾ ਦਰਿਆਈ ਖੋੜੇ ਨੂੰ ਵੇਖ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਬਲਦ ਵਾਂਗੂੰ ਖਾਗ ਖਾਂਦਾ ਹੈ । ੧੬ ਵੇਖ, ਉਹ ਦਾ ਬਲ ਉਹ ਦੀ ਰਮਰ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਯਾਤੇ ਉਹ ਦਾ ਜੋਰ ਉਹ ਦੇ ਢਿੱਡ ਦੇ ਖੱਠਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ! ੧੭ ਉਹ ਯਾਪਣੀ ਯੁਛ ਦਿਆਰ ਵਾਂਗੂੰ ਹਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਦੇ ਖੱਟਾਂ ਦੀਆਂ ਨਾੜਾਂ ਇੱਕ ਦੂਜੀ ਨਾਲ ਮਿਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ । ੧੮ ਉਹ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਖਿੱਤਲ ਦੀਆਂ ਨਾਲੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਦੇ ਯੰਗ ਲੋਹੇ ਦੇ ਯਾਰਲਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਹਨ । ੧੯ ਉਹ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰੰਮਾਂ ਦਾ ਯਾਰੰਭ

ਜੈ, ਉਹ ਦਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਹੀ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ ਉਹ ਦੇ ਨੇੜੇ ਲਿਆ ਮਰਦਾ ਹੈ ! ੨੦ ਧਰਾੜਾ ਉੱਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਚਾਰਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਜੰਗਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜਾਨਵਰ ਖੇਡਦੇ ਹਨ । ੨੧ ਕਮਲ ਦੇ ਫੁੱਲਾਂ ਹੇਠ ਆਤੇ ਰਾਨਿਆਂ ਤੇ ਖੋਭਿਆਂ ਦੀ ਉੱਟ ਦੇ ਹੇਠ ਉਹ ਲੇਟਦਾ ਹੈ । ੨੨ ਕਮਲ ਦੇ ਬੂਟੇ ਉਹ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਛਾਂ ਵਿੱਚ ਲੁਕਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਨਾਲੇ ਦੀਆਂ ਬੈਂਤਾਂ ਉਹ ਨੂੰ ਘੇਰ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ । ੨੩ ਵੇਖ, ਜੇ ਦਰਿਆ ਰੋਹ ਵਿਖਾਵੇ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਨਹੀਂ ਰੰਬਦਾ, ਭਾਵੇਂ ਯਰਦਨ ਮੂੰਹ ਤੱਕ ਚੜ੍ਹ ਜਾਵੇ, ਉਹ ਬੇਖੇਫ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ । ੨੪ ਉਹ ਦੇ ਵੇਖਦਿਆਂ ਰੋਣ ਉਹ ਨੂੰ ਫੜ੍ਹ ਮਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਫੰਦਾ ਲਾ ਕੇ ਉਹ ਨੂੰ ਨੱਥ ਮਰਦਾ ਹੈ ?

੪੧

੧ ਰੀ ਤੂੰ ਮਗਰਮੱਛ ਨੂੰ ਕੁੰਡੀ ਨਾਲ ਥਾਹਰ ਖਿੱਚ ਮਰਦਾ ਹੈਂ, ਜਾਂ ਡੇਰੀ ਨਾਲ ਉਹ ਦੀ ਜੀਭ ਨੂੰ ਦਬਾ ਮਰਦਾ ਹੈਂ ? ੨ ਰੀ ਤੂੰ ਉਹ ਦੇ ਨੱਕ ਵਿੱਚ ਰੱਸਾ ਧਾ ਮਰਦਾ ਹੈਂ, ਜਾਂ ਉਹ ਦੇ ਜਥਾੜੇ ਨੂੰ ਮੇਖ ਨਾਲ ਵਿੰਨ੍ਹ ਮਰਦਾ ਹੈਂ ? ੩ ਰੀ ਉਹ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਬਹੁਤੀਆਂ ਮਿੰਨਤਾਂ ਕਰੇਗਾ, ਜਾਂ ਉਹ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਮਿੱਠੀਆਂ-ਮਿੱਠੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰੇਗਾ ? ੪ ਰੀ ਉਹ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਨੇਮ ਬੰਨ੍ਹੇਗਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਤੂੰ ਉਹ ਨੂੰ ਸਦਾ ਤੱਕ ਆਪਣਾ ਗੁਲਾਮ ਰੱਖੇਂ ? ੫ ਰੀ ਤੂੰ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੇਡੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਖੰਡੀ ਨਾਲ, ਜਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਦਾ ਜੀ ਬਹਿਲਾਉਣ ਲਈ ਉਹ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਰੱਖੇਗਾ ? ੬ ਰੀ ਮਾਛੀ ਉਹ ਦਾ ਸੌਦਾ ਕਰਨਗੇ, ਰੀ ਉਹ ਵਧਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਨੂੰ ਵੰਡਣਗੇ ? ੭ ਰੀ ਤੂੰ ਉਹ ਦੀ ਖੱਲ ਨੂੰ ਬਰਫਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿੰਨ੍ਹ ਮਰਦਾ ਹੈਂ, ਜਾਂ ਉਹ ਦੇ ਸਿਰ ਨੂੰ ਮਾਛੀਆਂ ਦੇ ਤਿਰਮੂਲਾਂ ਨਾਲ ? ੮ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਗੱਥ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਧਰੇਂ ਤਾਂ ਤੂੰ ਉਸ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰੱਖੋਗਾ, - ਤੂੰ ਫੇਰ ਕਦੇ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰੇਗਾ ! ੯ ਵੇਖ, ਉਸ ਨੂੰ ਫੜ੍ਹਨ ਦੀ ਆਮ ਰੱਖਣੀ ਵਿਅਰਥ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਹੀ ਜੀਆ ਰੱਚਾ ਧੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? ੧੦ ਕੋਈ ਐਨੀ ਤੁੱਤੀ ਤਬੀਯਤ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਉਹ ਦੇ ਛੇੜਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਕਰੇ, ਫੇਰ ਕੋਣ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਸਨਮੁੱਖ ਖੜ੍ਹਾ ਰਹਿ ਸਕੇ ? ੧੧ ਕਿਸ ਨੇ ਧਹਿਲਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਮੇੜਨਾ ਧਵੇ ? ਜੋ ਕੁਝ ਅਕਾਸ਼ ਦੇ ਹੇਠ ਹੈ, ਸੋ ਮੇਰਾ ਹੈ ।

੧੨ ਮੈਂ ਉਹ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਦੇ ਵਿਖੇ, ਆਤੇ ਉਹ ਦੇ ਮਹਾਂ-ਬਲ ਤੇ ਉਹ ਦੇ ਛਾਂਚੇ ਦੇ ਸੁਹੱਯਣ ਵਿਖੇ ਚੁੱਧ ਨਾ ਰਹਾਂਗਾ । ੧੩ ਕੋਣ ਉਹ ਦੇ ਉੱਧਰ ਦਾ ਲਿਬਾਸ ਉਤਾਰ ਮਰਦਾ ਹੈ ? ਕੋਣ ਉਹ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਜਥਾੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ ? ੧੪ ਕੋਣ ਉਹ ਦੇ ਮੂੰਹ ਦੇ ਕਵਾੜਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਮਰਦਾ ਹੈ ? ਉਹ ਦੇ ਦੰਦਾਂ ਦਾ ਘੋਰਾ ਭਿਆਣਕ ਹੈ ! ੧੫ ਉਹ ਦੇ ਛਿਲਕੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰੀਆਂ ਉਹ ਦਾ ਅਮੰਤ ਹਨ, ਉਹ ਜਾਣੇ ਘੁੱਟ ਕੇ

ਮੋਹਰ ਨਾਲ ਜੋੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗਨ, 1੬ ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਐਨੇ ਨੇੜੇ ਗਨ ਕਿ ਗਵਾ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਲੰਘ ਸਕਦੀ । 17 ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗਨ, ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਗਨ ਕਿ ਯਾਲੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ । 1੮ ਉਹ ਦੀਆਂ ਛਿੱਕਾਂ ਤੋਂ ਚਾਨਣ ਚਮਕ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਦੀਆਂ ਯੱਖਾਂ ਸਵੇਰ ਦੀਆਂ ਖਲਰਾਂ ਜਿਹੀਆਂ ਗਨ ! 1੯ ਉਹ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਬਲਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮਸਾਲਾਂ ਨਿੱਕਲਦੀਆਂ ਗਨ, ਯਾਤੇ ਯੱਗ ਦੀਆਂ ਚਿੰਗਿਆੜੀਆਂ ਉੱਡਦੀਆਂ ਗਨ । ੨੦ ਉਹ ਦੀਆਂ ਨਾਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਯੂਆਂ ਨਿੱਕਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਉੱਬਲਦੀ ਦੇਗ ਜਾਂ ਯੁਖਦਿਆਂ ਰਾਨਿਆਂ ਤੋਂ ! ੨1 ਉਹ ਦਾ ਸਾਗ ਰੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਲਗਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਯਾਤੇ ਉਹ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਯੱਗਾਰੇ ਨਿੱਕਲਦੇ ਗਨ ! ੨੨ ਉਹ ਦੀ ਯੋਣ ਵਿੱਚ ਬਲ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਯਾਤੇ ਭੈ ਉਹ ਦੇ ਯੱਗੇ ਨੱਚਦਾ ਹੈ ! ੨੩ ਉਹ ਦੇ ਮਾਸ ਦੀਆਂ ਤਹਿਯਾਂ ਸਟੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਗਨ, ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਜੰਮੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਗਨ, ਉਹ ਗਿੱਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀਆਂ । ੨੪ ਉਹ ਦਾ ਦਿਲ ਖੱਬਰ ਵਾਂਗੂੰ ਖੱਰਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਚੱਰੀ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਖੁੜ ਵਾਂਗੂੰ ਖੱਰਾ ਹੈ । ੨੫ ਜਦ ਉਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਲਵਾਨ ਵੀ ਡਰ ਜਾਂਦੇ ਗਨ, ਉਹ ਘਬਰਾਹਟ ਨਾਲ ਸੁੱਧ-ਬੁੱਧ ਖੋਂਗ ਦਿੰਦੇ ਗਨ ! ੨੬ ਭਾਵੇਂ ਤਲਵਾਰ ਉਹ ਦੇ ਰੋਲ ਖਰੋਚੇ, ਉਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ, ਯਾਤੇ ਨਾ ਬਰਛੀ ਨਾ ਭਾਲੇ ਨਾ ਤੀਰ ਤੋਂ । ੨7 ਉਹ ਲੋਹੇ ਨੂੰ ਰੱਖ ਵਰਗਾ ਯਾਤੇ ਖਿੱਤਲ ਨੂੰ ਗਲੀ ਹੋਈ ਲੱਕੜ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ! ੨੮ ਤੀਰ ਉਹ ਨੂੰ ਭਜਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ, ਗੁਲੇਲ ਦੇ ਖੱਬਰ ਉਹ ਦੇ ਲਈ ਤਿਣਰੇ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਗਨ । ੨੯ ਲਾਠੀਆਂ ਵੀ ਤਿਣਰੇ ਦੇ ਤੁੱਲ ਗਿਣੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਗਨ, ਸਾਂਗ ਦੇ ਖੜਕਣ ਉੱਤੇ ਉਹ ਹੱਸਦਾ ਹੈ । ੩੦ ਉਹ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ ਤੇਜ ਠੀਰਠੀਆਂ ਵਾਂਗੂੰ ਗਨ, ਉਹ ਜਾਣੇ ਚਿੱਕੜ ਉੱਤੇ ਫਲਗਾ ਫੇਰਦਾ ਹੈ । ੩1 ਉਹ ਡੂੰਘੇ ਖਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਗ ਵਾਂਗੂੰ ਉਛਾਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਮੁੰਦਰ ਨੂੰ ਮੱਲਗੁਮ ਦੀ ਡੱਬੀ ਵਾਂਗੂੰ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । ੩੨ ਉਹ ਯਾਥਣੇ ਖਿੱਛੇ ਚਮਰੀਲਾ ਸਾਗ ਛੱਡਦਾ ਹੈ, ਭਈ ਜਾਣੇ ਡੂੰਘਿਆਈ ਉੱਤੇ ਯੋਲੇ ਯਾਣੇ ਹੋਣੇ ਗਨ । ੩੩ ਯਰਤੀ ਉੱਤੇ ਉਹ ਦੇ ਤੁੱਲ ਰੋਈ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਬਿਨਗਾਂ ਖੋਂਛ ਦੇ ਸਿਰਜਿਆ ਗਿਆ ! ੩੪ ਉਹ ਹਰੇਕ ਉੱਚੇ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਘਮੰਡੀਆਂ ਉੱਤੇ ਸਾਜਾ ਹੈ ।”

੪੨

ਯੱਯੂਬ ਦਾ ਘਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਉੱਤਰ

1 ਫੇਰ ਯੱਯੂਬ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦੇ ਕੇ ਯਾਖਿਆ, ੨ “ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਯਾਤੇ ਤੇਰਾ ਕੋਈ ਕਾਰਜ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ । ੩ ਤੂੰ ਖੁੱਛਿਆ, ਇਹ ਕੋਣ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਯਾਗਿਆਨਤਾ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਢੱਕਦਾ

ਜੈ ? ਮੈਂ ਤਾਂ ਉਹ ਹੀ ਬੋਲਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ, ਜੋ ਗੱਲਾਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਆਚਰਜ਼ ਗੱਲਾਂ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ !

੪ ਤੂੰ ਆਖਿਆ, ਜ਼ਰਾ ਸੁਣ ਅਤੇ ਮੈਂ ਬੋਲਾਂਗਾ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਸਵਾਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦੇ ! ੫ ਮੇਰੇ ਕੰਨਾਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਵਿਖੇ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਸਨ, ਯਰ ਗੁਣ ਮੇਰੀਆਂ ਆਖਾਂ ਤੈਨੂੰ ਵੇਖਦੀਆਂ ਹਨ । ੬ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਮਿੱਟੀ ਤੇ ਸੁਆਹ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਖੜਕਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ।”

ਯੱਯੂਬ ਦਾ ਡਾਢੀ ਧਰੀਖਿਆ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ

੭ ਫੇਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜਦ ਯਹੋਵਾਹ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਯੱਯੂਬ ਨਾਲ ਕਰ ਚੁੱਕਿਆ, ਤਦ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯਾਲੀਫਜ਼ ਤੇਮਾਨੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰਾ ਕਰੋਧ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਦੋਹਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਉੱਤੇ ਭੜਕ ਉੱਠਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਵਿਖੇ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਬੋਲੇ, ਜਿਵੇਂ ਮੇਰਾ ਦਾਮ ਯੱਯੂਬ ਬੋਲਿਆ । ੮ ਇਸ ਲਈ ਗੁਣ ਆਪਣੇ ਲਈ ਸੱਤ ਬਲਦ ਅਤੇ ਸੱਤ ਮੱਢੇ ਲਓ, ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਦਾਮ ਯੱਯੂਬ ਕੋਲ ਜਾਓ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਹੋਮ ਦੀ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਓ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਦਾਮ ਯੱਯੂਬ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਖਰਾਬਨਾ ਕਰੋਗਾ । ਮੈਂ ਤਾਂ ਉਸੇ ਦੀ ਖਰਾਬਨਾ ਕਬੂਲ ਕਰਾਂਗਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਮੁਰਖਤਾਈ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤਾਓ ਨਾ ਕਰਾਂ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਵਿਖੇ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਬੋਲੇ, ਜਿਵੇਂ ਮੇਰਾ ਦਾਮ ਯੱਯੂਬ ਬੋਲਿਆ ।” ੯ ਤਦ ਯਾਲੀਫਜ਼ ਤੇਮਾਨੀ, ਬਿਲਦਦ ਸੂਹੀ ਅਤੇ ਸੇਫਰ ਨਕਮਾਤੀ ਗਏ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯੱਯੂਬ ਦੀ ਖਰਾਬਨਾ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ । ੧੦ ਜਦ ਯੱਯੂਬ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਲਈ ਖਰਾਬਨਾ ਕਰ ਚੁੱਕਿਆ, ਤਦ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯੱਯੂਬ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਯੱਯੂਬ ਦੇ ਕੋਲ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਦੁੱਗਣਾ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ । ੧੧ ਤਦ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਭਰਾ, ਸਾਰੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜਾਣ-ਯਹਿਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਆਏ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਭੋਜਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਸਾਰੀ ਬੁਰਿਆਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਿਹੜੀ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਆਉਣ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਅਫਸੋਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਮੱਲੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਸਿੱਕਾ ਅਤੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਮੋਨੇ ਦੀ ਅੰਗੂਠੀ ਦਿੱਤੀ । ੧੨ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਯੱਯੂਬ ਦੀ ਖਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਯਹਿਲੇ ਦਿਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਬਰਕਤ ਦਿੱਤੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਕੋਲ ਚੈਦਾਂ ਗਜ਼ਾਰ ਇੱਜੜ, ਛੇ ਗਜ਼ਾਰ ਉਠ, ਇੱਕ ਗਜ਼ਾਰ ਜੇੜੀ ਬਲਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗਜ਼ਾਰ ਗਯੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ । ੧੩ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਸੱਤ ਖੁੱਤਰ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਯੀਆਂ ਖੈਦਾ ਹੋਈਆਂ । ੧੪ ਉਸ ਨੇ ਯਹਿਲੀ ਯੀ

ਦਾ ਨਾਮ ਯਮੀਮਾਹ, ਦੂਜੀ ਦਾ ਨਾਮ ਰਸੀਆਹ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਦਾ ਨਾਮ ਰਰਨ-
 ਹਯੂਰ ਰੱਖਿਆ, ੧੫ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਇਸਤਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸਨ,
 ਜੋ ਯੱਯੂਬ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਰੂਥਵੰਤ ਹੋਣ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖਿਤਾ ਨੇ ਉਹਨਾਂ
 ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜਿੱਸਾ ਦਿੱਤਾ । ੧੬ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯੱਯੂਬ ਇੱਕ
 ਸੌ ਚਾਲੀ ਸਾਲ ਤੱਕ ਜੀਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁੱਤਰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ
 ਖੋਤਰੇ ਚੌਥੀ ਖੀੜ੍ਹੀ ਤੱਕ ਵੇਖੇ । ੧੭ ਤਦ ਯੱਯੂਬ ਬਚੁਰਗ ਅਤੇ ਯੂਰੀ ਉਮਰ ਦਾ
 ਹੋ ਕੇ ਮਰ ਗਿਆ ।

ਯੰਜਾਬੀ ਘਾਟੀਬਲ

The Indian Revised Version Holy Bible in the Eastern Punjabi
language of India (BCS 2017)

copyright © 2017 Bridge Connectivity Solutions

Language: ਯੰਜਾਬੀ (Panjabi, Eastern)

Status of the project:

- Stage 1 - Initial Drafting by Mother Tongue Translators -- Completed
- Stage 2 - Community Checking by Church -- Completed
- Stage 3 - Local Consultant (Theologian/Linguist) Checking -- Completed
- Stage 4 - Church Network Leaders Checking -- Completed
- Stage 5 - Further Quality Checking -- In Progress

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2018-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Mar 2019 from source files dated 13 Mar 2019

cd7c015e-4054-5fc3-99ad-dacf629d4ee1